

1991 йил 1 сентябрдан
чиқа бошлаган

Суратда: Мухаррамхон Сатторова фарзандлари билан

УНИНГ МЕХР КҮЁШИ

- Бугунги қиладиган амалларимизнинг ҳосили келажак авлод учун, юрт учун, миллатимизнинг камоли учун-да, дейди Андижон вилояти, Андижон туманидаги 8-боғча мудираси Мухаррамхон опа Сатторова болакайлارга яратилган шароит билан бизни таништирар экан. - Аслида қурилиш идораси бўлган бинони (маҳалла аҳлининг эҳтиёжи ва талабига асосан) боғчага мослаштириб олганмиз. Дастлаб, 90 ўринли эди. Ёнига ёндош яна иккита бино қурдик. 170 ўринлик бўлди. Хомийлар кўмаклашишди. Айниқса, "Намуна" ишлаб-чиқариш корхонаси бошлиғи (рахматли) Зокиржон Ибрагимовнинг ёрдамлари катта бўлганди. Ҳозир ўғиллари Рустамхон болаларнинг "йўғу ками"дан доим хабардор. Боғчамизнинг ўзида эккан ўрик, хурмо дарахтларимиз ҳам ҳосилга кирди. Болакайлاردан ортганини сотиб, уларнинг бошқа эҳтиёжларига ишлатаямиз. Тарбиячиларимизнинг тайёрлов гуруҳи аъзолари билан ясаган ўйинчоқлари вилоятда ҳам оғизга тушди. Улар иштирокида болаларга "Хайвонот боғида" номли саҳна - композициялар кўрсатамиз. Яшилликнинг ёвузлик устидан қилган галабасини кўрган митти-войларнинг ҳаяжонини кўрсангиз эди... Ижодкор тарбиячиларимизни ҳам унутмаймиз. Жумладан, Санобар Нишонбоева "Тарбиячи" кўриктанловининг Республика миқёсида ғолиби бўлган бўлса, боғча болалари жамоаси "Севимли ўйинчоқларим" вилоят танловига биринчи ўринни эгаллашди.

1998 йил "Учинчи беш йилликнинг боласи Дастури" эълон қилинган эди. Дастурни ўрганиш ва синаб, таҳлил қилиш бизнинг жамоага топширилди. Дастур қондасига кўра, болалар билан эркин мулоқот олиб борилади. Тарбия машғулотлари уларни зериктириб қўймаслиги учун ўйин тарзида уюштирилади. Болаларнинг жисмонан ва маънавий етук ҳамда билимли бўлишлари йўлида ҳаракат қилдик. Натижаси ёмон эмас. 2004 йил эса тарбиячи Санобархон Нишонбоева билан "Вариатив Дастурлар" яратишда иштирок этиб, республикада иккинчи ўринни олдик. Бизнинг қўлланмаларимиз барча боғчаларга тасвир қилинди. Шу асосдаги машғулотлардан болалар илк иқтисодий сабоқларни олишади. Ёъни гуруҳда бозор ташкил қилиниб, болаларга қоғоздан ясалган "пуллар" берилди. "Сотувчилар" нон, сут, қатик, чой, мева-чева, сабзавотлар "сотишади". "Харидорлар" ёнларидаги "банк"дан пул олиб, савдо-сотиқ қилишади. Ҳатто ясама тарозилар ҳам ташкил қиламиз. Бу жараён уларга пул муомаласи, савдолашиш ҳақида тасаввур уйғотди. Бизнинг қўлланмаларимиз бир йил синовда бўлиб, ижобий баҳоланди.

Мухаррамхон опа билан боғчани айланиб юриб, гуруҳларга кириб-чиқиб келаятган уч-тўрт аёлга дуч келдик.

- Бугун бизда "очик эшиклар кўни", - деди опа кўзимдаги саволни илғаб. - Ёъни ота-оналар келиб, болаларга берилаятган тарбия услуби ва машғулотлар

билан танишишлари мумкин. Ҳатто уларга бериладиган 120 хил дармондорили таомномаларимиз ва уларнинг қандай тайёрланишигача ўз кўзлари билан кўриш имконига эга бўладилар. Сўнг тақлиф ва тавсияларини ёки камчиликларни махсус дафтарга ёзиб қолдиришади.

Аёллар билан суҳбатлашиш учун уларга юзланаман:

- Таассуротлар қандай?
- Икки йилдан буён ўғилчам шу боғчага қатнайди, - дейди кўхлиқина жувон. - Эрталаб ўрнидан туриб, боғчага кетишга шайланади. Машғулотларнинг қизиқарлилигини, опаларнинг меҳрибонлигини кўриб, ўғилчамнинг интилиши боисини тушундим. Раҳмат уларга!

- Менинг набира-қизчам ҳам

кўни уйга бориб, ўйинчоқларини гапиртириб, опаларига театр кўйиб беради. Ҳатто мен билан бирга бозорга чиқиб қолса, оладиган нарсамиз устидан сотувчи билан "савдолашиб" ҳам қолади.

Бу ҳаммаси боғча опаларининг тарбиясидан-да, баракат топишсин, - дея дуо қилади нуруний онахон.

Опанинг ишлари билан танишар эканман, туман ҳокими муовини, хотин-қизлар кўмитаси раиси Моҳидилхон Рустамованинг гапларини эслаймам: "Мухаррамхон опадига "қуйди-пишди"ликни унча-мунача аёлда кўрмайсиз. Бир кўни опанинг ишларидан хабар олай деб боғчага борсам, унинг турмуш ўртоғи Одилжон ака уйларидаги тахталарни олиб келиб, болаларга ўйин майдончаси бунёд қилаётган экан. Асли бошқа соҳанинг одами бўлса-да, рафикасининг ишга ҳурмати, болакайлارга бўлган меҳрини кўриб, жуда таъсирландим. Мухаррамхон опанинг ёлғиз фарзанди Гавҳарбек (иктисодчи), келини Махфузахонлар ҳам доим "унинг боғчаси" кам-кўсти деб, жон куйдириб юришганини кўраман. Онаси Раҳбархон ая доим уларга яхшилик тилаб, қўли дуода. Аёлга уйда меҳр кўрсатилгани, у ҳам ўзгаларга меҳр улаша олади. Мухаррамхон Сатторовага ана шундай бахт насиб этган!"

Мен ҳам аёллар сардорининг фикрига чин дилдан қўшилдим. Ҳа-да, аёли меҳрли бўлган эл яшайди ва яшнатади, дейишган-ку доғишмандларимиз.

С. ФАХРИДИНОВА

1-март Ўзбекистон халқ шоираси ЗУЛФИЯ таваллуди кўни

БАҲОР КУЙЧИСИ

Катта шоирамиз, устоз Зулфияхоним миттигина бинафшани алоҳида ишқ, ажиб бир ҳаяжон билан севарди. Баҳор элчиси, баҳор чечакларининг илк тухфаси, нозик-ниҳол бинафшани...

Қаҳратонда ерга тўшалганда қор,

Менинг кўнглим тусаб қолар бинафша.

Эҳ-хе, баҳор ҳақида, бинафша ҳақида шоира кўп шеърлар ёзди. Ишқпараст қалбини, ёр соғинчини, табиатга меҳрини баҳорга, нозик-ниҳол бинафшага изҳор қилди. Уларга дил розини айтиб-айтиб тугатолмади.

Тинчгина тонг отар, қаҳади қуёш,

Кўм-кўк майсаларда ялтирар шабнам.

Осмон ҳам тип-тиник, еллар мусаффо

Эркин нафас олиб, уйғонар эл ҳам.

Бу тип-тиник осмон шоиранинг қалби, шоиранинг қалби, унинг тип-тиник кайфияти, ҳаётга, одамларга бўлган мусаффо меҳр-муҳаббатидир.

Идораларга борсангиз, баъзи раҳбарлар гоҳо ўз ҳодимларидан нолишга тушадилар. Шундай чоғлар мен ҳар гал «Саодат» журнаליда ишлаган кезларимни, устоз Зулфия опанинг ўша мусаффо меҳр-муҳаббатини эслаймам. Унинг ўша, ўзи куйлаган тонгдек оппоқ, тип-тиник, қуёшли қалбини, олижаноблигини сўзга оламан. У ҳеч қачон чурқ этиб, биз ҳодимларини бировларга ёмонлаган эмас. Ками-кўстимизни, ҳаттоларимизни танҳо ўзимизга, хоналарига битта-битта қақчириб, ими-жимиди куйгунчанлик билан тушунтирарди. Идорамизга бирон меҳмон келса борми, ҳар биримизни унга мактаб-мактаб жиндек ютуғимизни, ушқоқдек фазилатимизни осмон қадар юксак кўрсатиб, кўнглимизни тоғ қадар юксалтириб юборарди. Зулфия опанинг кўнгли тозаллигини, бағри кенглигини яна шундан билардик-ки, ёганларимизни яхши фикрлари билан бойитишни, бир-икки оғиз жумла билан уларга жон бағишлаб юборишни севардилар. Фикр зикналиги у кишига ёт эди. Ҳа, журналнинг навбатдаги сони режаларини тузиш пайтида бир дунё мавзунини ёдимизга келмаган фикрларни ўқтамлик билан тўкиб ташлардилар. Ҳаётни яхши билиши, кузатувчанлиги, ҳар бир меҳнаткаш, ижодкор аёлининг ютуғидан қувониб, бахту ташвишдан оғохлиги бизни лол қолдирарди.

Ўша 70-80 йиллар "Саодат" журналининг обунаси 1 миллион 200 мингдан ошиб кетган эди. Ҳар йили ўн мингдан ошиқ хат келарди. Хатларни очиб ўқишга зўрға улгурардик. Даста-даста хатларни уйга олиб кетардик, жавоб ёзиш учун. Зулфия опа ўзининг номига келган бирон-та хатни эътиборсиз қолдирган эмас. Албатта, вақт топиб, меҳр-муҳаббатли, кенг мушоадала сўзлар билан яхши фикр айтиб, йўқ-йўриқ кўрсатиб, чин дилдан жавоблар ёзарди.

Шу топда мен шогирд сифатида кўнглим тубидаги эзгу тилагимни баён этсам: Ўзбекистонни севиб, унинг таърифини дoston қилган, уни яёв кезиб куйлаган оташин шоир Ҳамид Олимжон ва Ўзбекистон тонгларининг, Ўзбекистон баҳорларининг дорилмон, ҳур бўлишини шеърга солган аёл номини, вафо, садоқат қадриятини улуғлаган дилбар, мунис шоира Зулфия уй-музейи ташкил этилса. Халқнинг яна бир аjoyиб маънавий зиёратгоҳи яратилса. Қани энди...

Юзини қаъба томон тўтиб, ҳақ сўзини айтиб кетган, тоза қалбини, покиза шеърятини халқига бахшида қила олган шоира ўзи айтганидак ўзбекининг, Ўзбекистоннинг Зулфиясидир.

Гулу райхонларнинг таралди атри,

Самони қоплади майин бир қўшиқ.

Бу қўшиқ нақадар ошно, яқин

Нақадар ҳаётбахш, оташга тўлиқ.

Санъат МАҲМУДОВА

ТЕАТРДА БАЙРАМ

Яқинда Ўзбек Миллий академик драма театрида таниқли актриса, Ўзбекистон халқ артисти Тўти Юсупова таваллудининг 70 йиллигига бағишланган байрам тадбири ўтказилди.

Кечани кириш сўзи билан очган Ўзбекистон халқ артисти Ёқуб Аҳмедов ак-

трисани таваллуд айёми билан табриклаб, унинг барчага ибрат бўла оладиган ҳаёт ва ижод йўли

Ахборот

Шундан сўнг Республика Хотин-қизлар кўмитаси, "Нуруний" жамғармаси, "Семурғ" халқаро хайрия жамғармаси

вакиллари сўз олиб, Тўти Юсуповани кутлуг айёми билан муборақбод этишди. Актрисага ўзларининг совғаларини топширишди.

Тадбир якунида йиғилганларга Хайитмат Расул қаламига мансуб "Олтин киз" спектакли намойиш этилди. Спектакл томоша-бинларда аjoyиб таассурот қолдирди.

Нурилло НҲЪМОНОВ

ларда хотин-қизлар раисларини маслаҳатчиларга назоратчи қилиб қўйдик. Маслаҳатчиларимизнинг иши янада жонланди, хотин-қизлар раислари ҳам фаоллашди. Ишларимиз яхши самара берганлигини кундан-кунга туманимиз хотин-қизлари ўртасида ишсизлик камайиб бораётганлигида, тадбиркор аёлларимиз сони ошиб бораётганидан, энг муҳи-

39000 хотин-қиз тиббий кўрикдан ўтказилди. Даволанишга эҳтиёжманд аёлларга имкониятлар яратиб берилди. 24 та кишлоқ врачлик пунктларини ташкил қилдик. Марказий шифохонамиз, туғруқхона ва санаторияларимиз шифокорлари хотин-қизларнинг тиббий саводхонлигини оширишда изчил ҳаракат қилдилар.

ЭЗГУ НИЯТЛАР БИСЁР

Тошкент вилояти Қибрай туман ҳоким ўринбосари, хотин-қизлар кўмитаси раиси Моҳира ХОДЖАЕВА билан сўхбат.

Кўмитамиз фаолияти ҳақида сўраясиз... Туманимизда тўксонта маҳалла бор. Хар бир маҳаллада қанча оила, бир оилада ўрта ҳисобда нечта одам борлигини тасаввур қилинг-а. Худудимиз Қозоғистон билан чегарадош. Бу масала доим ҳаёлимизда туриши зарур. Чунки ноқонуний, сертификатсиз молларнинг олиб ўтилиши, турли жиноятларнинг содир бўлиш ҳоллари ҳам кўпайиб кетган вақтлар бўлди. Шунинг учун ҳам кечаю кундуз қаттиқ иш олиб бордик. Йил якунида бирорта аёл жиноят қилмаганлигини кузатарканман, елкамдан тоғ ағдарилгандек бўлди. Демак меҳнатимиз самара берибди. Биз бунга аҳолининг ҳуқуқий саводхонлигини ошириш билан эришдик. Хар бир маҳаллада аёлларни йиғиб тушунтиришлар олиб бордик, ҳуқуқ органлари ходимлари иштирокида учрашувлар ташкил қилдик. Кейинги пайтда биз маслаҳатчиларимизга урғун кўпроқ бериб, маҳалла хотин-қизлар кенгаши раисларининг масъулиятини бироз сусайтириб юборгандек эдик. Маҳалла-

ми уларнинг оиласига, жамиятга бўлган муносабатида, ўз ҳуқуқини англаш борасида илдамлаб бораётганлигида кўриш мумкин. Ҳозирда бекор ўтирган хотин-қизнинг ўзи йўқ ҳисоби. Туманимиз аҳолиси кўпчилигига қарамасдан ишсиз аёллар сони атиги 54 тани ташкил қилади. "Микрокредит-банк" томонидан аёлларимизга берилаётган кредитлар мақсадга мувофиқ бўлди. Туманимизда хусусий қандолат цехлари, касаначилик, уйда чучвара тайёрлаб, кўрпа қавиб, кўзкорин етиштириб тадбиркорлик қилаётган аёлларимиз кўпчилигини ташкил қилади. Туманимиз аҳолиси асосан кишлоқ хўжалиги билан шуғулланади. Иссиқхоналар ташкил қилмаган ҳолатдан йўқ ҳисоби. 4та парранда фабрикаси аёлларимизнинг доимий иш билан таъминлаб турибди. Ўтган йили кам таъминланган оилаларга 200га яқин қорамол берилди. Сут маҳсулотлари билан савдо қилиш ҳам кенг йўлга қўйилган. Бу имкониятларнинг барчаси оилалар даромади дегани. Боғдорчилик ва ғаллачилик билан шуғилланаётган фермер аёлларимиз бор. Гўзал Шукурова "Ташаббус-2007" кўрик-танловининг туман босқичи ғолиби бўлди.

Хотин-қизлар соғлиги доимий диққат-этиборимизда.

Республика "Оила" илмий-амалий маркази билан ҳамкорликда ота-оналар университетини ташкил қилдик. Уйда ўтирадиган ота-оналарни алоҳида, болаларни мактабга борадиганларни алоҳида, келин кўрган ота-оналарни бир гуруҳ, янги оилаларни яна бир гуруҳ қилиб ўқитиб, сертификат бердик. Шунингдек, мактаб ва коллежларда қизлар клубларини ташкил қилганмиз. Туманимизда юрт келажигига жавоб бера оладиган ёшлар етишяётганидан кўнундир.

Шунингдек бизда кўпмиллатли аҳоли истиқомат қилади. Қозок, тожик, татар, рус, корейс каби қардошлар билан доим аҳил ва бирдамликда яшаймиз. Бир воқеа ёдимга тушиб қолди. Ўтган йили айни қишда 6та хонадонда ёнғин содир бўлди. Бирорта уйни асраб қолишнинг илоҳи бўлмаса-да, аҳолининг тезкор ҳаракатлари натижасида талофат кўрган оилаларда барча омон қолди. Ҳозирда бу оилалар янги таъмирланган хонадонларда яшашмоқда.

Сўзим нихоясида юқорида айтиб ўтганларимиз бизнинг режалаштирган, амалга оширишимиз лозим бўлган ишларимизнинг дебочаси эканлигини таъкидламоқчи эдим. Чунки ҳали туманимиз хотин-қизларининг эзгу ниятлари бисёр.

Матлуба ШУКУРОВА
ёзиб олди.

2007 йил—Ижтимоий ҳимоя йили

БАХТИНГИЗ БУТУН БЎЛСИН!

Никоҳ тўйи умр тўйидир, Ўлчанар у муҳаббат билан. Ошиқларнинг ният ўйидир, Синалар у садоқат билан...

Тошкентдаги 2- Республика

"Шодлик" никоҳ уйи раҳбари Гўзалхон Усмонова шеър ўқиб, келин-куёвни қонуний рўйхатдан ўтганлари билан қутларкан, кўзларида қувонч балқиди.

...Бир кам дунё экан-да! Дилшоодбек Сабуров айни "тоғни урса талкон қиладиган" ёшда, ақли, ҳунарманд. Аммо, тақдир экан, туғилаётганда жароҳат олиб, оёқлари ишлаймаган қолган. Йигирма олти йилдан буён ногиронлар аравачасида. Ота-онаси зиёли инсонлар бўлишгани учунми, ёзув-чизувни яхши билди. Ўзи мустақил видео кассега ижараси билан шуғулланади. Кўнгли... кўнгли нозик йиғит. Боғда аравачасида сайр қилиб юраркан, Гулнозахонни кўриб севиб қолади. "Қизники-га совчиликка боравериби, қовушим йиртилди,- дейди қайнона Турфагул опа (олийгоҳ ўқитувчиси). - Қизнинг уйидаги равақлиги рози бўлишмоқда. Ўша кунлар ўғлим овқат ҳам емай қўйди. Қиз жуда олийжаноб чикди. - "Шу йигитга турмушга чиқишга розиман"- деганда, Худойимга минг ҳамду са-

нолар айтдим. Илоҳим бахту тахтини берсин. Болагинам еру қўкка ишонмайди келинимни",- кўзида ёш билан ҳикоя қилади у...

Гўзалхон Усмонова ёшларга "Никоҳ уйи" ходимлари номидан совға-саломларини топшираркан, мамлакатимизда яна бир оила дунёга келганлигини ва у ҳар томонлама ижтимоий ҳимояланганлигини таъкидлади.

"Никоҳ уйи"миз 30 йилдан буён фаолият кўрсатади,- дейди Гўзалхон. - Бу йиллар мобайнида қанчадан-қанча ёшлар шу ерда никоҳдан ўтиб, бахтли бўлиб кетишди. "Никоҳ уйи"да ташкил этилган "Оила мактаби" эса бўлажак ОИЛА аъзоларини катта ҳаётга тайёрлайди. Бизнинг ниятимиз "Ижтимоий ҳимоя йили"да кўнгли ярим инсонларга беиминнат хизмат қилиш, оилавий бахт оstonасида турган ногиронларнинг уйига бориб тантанали равишда уларни никоҳдан ўтказиш қувончларига мадад бўлишди.

Ҳа, ҳар бир ОИЛА — жамиятнинг бир бўлаги, суянач экан, унинг мустаҳкам ва бутун бўлиши ҳаммамизнинг бахтимиздир.

САНОВАР.

ЖОНКУЯР ОҚСОҚОЛ

- Келин қизим, - деди қозғоларга кўмилиб ўтирган раис эшикдан ийманибгина кирган кўҳликкина жувонга қараб.

Жувон ўриндиққа омонатгина ўтирди. Раис кўзойнагини олиб "эшитаман" дегандек, унга бокди.

- Раис бобо, шу рўзгорин нотинчроқ бўлиб қолди. Куёвингиз ҳеч қаерда ишламайди, кўйналиб қолди. Яқин икки-уч кундан буён мен билан "ажрашаман"га тушиб қолди.

- Оббо Шодивой-е, мўмин-қобилгина бўлиб юрарди, индамасдан бало чиқади, дегани шу экан-да. Майли қизим, хафа бўлманг, мен ҳозир уйларингга ўтаман.

Жувон миннатдор бўлиб чиқиб кетди. Раис борганида эр-хотин тумтайиб ўтиришар, ўртага тушган совуқчилик уйнинг тароватини йўқотган, ҳамма нарсага нуқси урганди. Жанжалга ҳеч бир жўяли асос топилмади. Бор-йўғи эрининг ишламаслиги, рўзгорин моддий жиҳатдан ночор бўлиб қолиши дилхиралакларни келтириб чиқарганди.

- Эр оиланинг устун. Бекордан-бекор осмонга қараб ётиш, тўрт сўм пул топсанг, ичиш билан рўзгорни юритиб бўладими? - деди раис хунуби ошиб.

Йигит мулзам бўлди, отасидан

Маҳалла— ўз уйимиз

катта одамнинг куйиниб айтган сўзлари таъсир қилди чоғи, бир нуқтага тикилганча жимиб қолди. Анчадан кейин: "Иш йўқ, тополмаяман",-дея мингиллади.

- Бекор гап! Ишлаш ўзингга ёқмайди. Бўлмаса, маслаҳат сўраб олдим-га борганингга ёрдам берардим, суриштирдим. Мана ҳар чоракда: "Иш ўринлари ярмаркаси" бўлиб турибди. Бекмурод Эшмуродовнинг хусусий ишлаб чиқариш корхонасига ҳам қурувчилар керак. Ишга қарадиган бўлсанг, болаларга кам

таъминланган оила сифатида нафақа олишларинг ҳам осон бўлади. Қарабсизлар, ўзларингизни ўнглаб олмасизлар.

Ахири йигит айбини бўйнига олди, узр сўради, хотинини хафа қилмасликка, рўзгориға қарашга сўз берди. Уй соҳибаси анча пайтдан буён қийнаб келаётган парокандалик ташвиши рўзгоридан бир зумда йўқолганидан ўзида йўқ сезинди.

Раис ҳам енгил тортиб ортига қайтди. Бугунга режалаштирган

бир дунё ташвишларни ўйлаб қадамни тезлатди.

Қарши шаҳар "Худойзода" маҳалла фуқаролар йиғини раиси Умар Хайдаровнинг ҳар бир иш куни ана шундай кечадди. Айниқса, Умар Хайдаров фуқаролар йиғинига раис этиб тайинлангандан сўнг маҳаллада катта ободонлаштириш ишлари бошлаб юборилди.

Маҳаллада тикувчилик ўқув ишлаб чиқариш, устачилик марказлари, сартарошхона, дорихона, сомсахона, музқаймоқ, гўшт ва савдо дўконлари барпо бўлиб аҳолининг эҳтиёжи таъминланди. "Бешкент" аригини қайта тиклаш бўйича ҳам катта ишлар олиб борилиб, аҳолини оқова сув билан таъминлаш имконияти туғилди. Газ қувурлари қайта тикланди. Маҳалла марказида болалар қўмилидиган сув ҳавзаси ва оромгоҳ қурилмоқда. Осиё кўчасида ташландиқ бинони таъмирлаб, врачлик пункти қурилиши бошлаб юборилди. Бу ишларда ҳокимлик ва Икромхон Юсупов, Аъзам Мустафоев, Омон Мўминов, Хусан Йўлдошев ҳамда маҳалладошлар ҳомийлик ва фаоллик кўрсатишмоқда.

Маҳалладаги ўзгаришларга ҳавасимиз келиб қайтар эканмиз, ҳар бир оила тотувлиги, аҳолининг фаровон турмуши учун доим ташвишланиб юрадиган бу оқсоқолга тасаннолар айтдик.

Азим ЭШОНҚУЛОВ,
журналист.

Дарҳақиқат, инсонга сўздан ортиқ таъсир қиладиган восита йўқ. Нега шундай? Чунки инсон онги, ҳислари, туйғулари, сезгилари таранг тортилган рубоб торларига ўхшайди. Фақат мусиқа илмидан хабардор ва шу ишга лаёқати бор одам ҳар пардадан қандай куй таралишини яхши билади. Шунда бу жонсиз торлар жонланади, тилга кирди, оҳанрабо куй жаранглайди. Инсон ҳиссиёти ҳам худдай шундай. Инсон ҳислари, туйғулари рубоб торларидан ҳам минг марта мураккаброқки, унга тўғри таъсир қилиш осон иш эмас. Бир одамга шу тобда қандай сўзларни қай оҳанг ва ургу билан айтиш зарурлиги тўғри белгиланса, уч-тўрт оғиз сўзданок унинг ҳиссиётлари тўлқинлана бошлайди. Айтилган гапнинг қандай натижа бераётганини сезиб турасиз. «Сўз айтишдан аввал, ҳар дақиқада сен сўз ортидан келадиган оқибатни ўйла», дейди И.П.Павлов. Сиз инсонга сўз орқали таъсир қилиб, уни қуддиришингиз ёки йиғлатишингиз, унда яшашга, ҳаётга иштиёқ уйғотишингиз ёки бу иштиёқни сўндиришингиз, уни ўзингизга дўст этишингиз ёки рақибга айлантиришингиз мумкин. Лекин асосини, сўзнинг бу қудратли кучига ҳамиша ҳам етарли эътибор берилавермайдми.

ДИЛДАН ЧИҚҚАН СЎЗ

Ҳаётӣ воқеаларнинг мағзини чақсақ, одамлар ўртасидаги ўзаро муомалага эътибор берсак, керакли гапни керакли пайтда айтишга эътибор бермаслигининг асосан уч ҳолатига дуч келамиз.

БИРИНЧИ ҲОЛАТ. Айрим ота-оналар ўз болаларига, тарбиячилар тарбияланувчиларга, ўқитувчилар ўз ўқувчиларига, бошликлар ўз кўл остида ишловчиларга таъсир кўрсатиш мақсадида сўздан кўра бошқа бирор чора-тадбир қўллашни маъқул кўрадилар. Масалан, бола кўчада узокроқ ўйнаб қолса ёки бирор ўртоғи билан уришди дейлик. Ёхуд кийимларини кир қилиб қайтса, она ёки ота боласини кўчага чиқармасликка ҳаракат қилади. Дарс пайтида ўқувчи шўхлик қилса, ўқитувчи уни синфдан чиқариб юборади. Ишчи ёки ходим бирор хатоликка йўл қўйса, раҳбар «хайфсан» беради ёки ишдан бўшатади ва ҳоказо...

Тўғри, инсонга таъсир қилишнинг восита ва усуллари кўп. Аммо икки оғиз сўзга тенг келадиган бошқа бирор таъсирни топиш қийин. Баъзан мана шу икки оғиз гапни ўйлаб тополмаймиз. Ўйлаб топсак ҳам меъёри билан айтолмаймиз, кўпинча буни арзимаган нарсда деб ўйлаймиз. Натижада, фикрий қашшоқлигимиз ортаверади, нутқ маданиятимиз пасаяверади.

ИККИНЧИ ҲОЛАТ. Айрим ота-оналар, тарбиячилар, ўқитувчилар, раҳбарлар сўзнинг таъсир кучига ишондилар. Бошқа чора-тадбирдан кўра сўз билан таъсир қилишга уринадилар. Аммо уларнинг ҳаракатлари кўпинча зоҳиран, баъзан эса тескари оқибатга олиб келади. Нега шундай?

Кимга нима дейиш кераклигини пухта ўйлаб кўрмасдан, қайси сўзга қандай оҳанг бериш кераклиги ҳақида бош қотирмасдан, оғизга келганини айтиб юборавериш яхши эмас. Қичириқ-бакириқлар билан, ўринли-ўринсиз киноялар билан, танбех-надоматлар, дўх-пўписалар билан тарбиявий таъсир кўрсатаман, деб ўйлаш мутлақо нотўғридир. «**Нимани аниқ тасаввур этолмасанг, уни шу қадар чалкаш гапирасан.** Ноаниқ

ва чалкаш ифода фақат чалкаш фикрнинг белгисидир», деган эди Чернишевский. Писарев бу фикрни янада аниқроқ ифодалаган эди: «**Фикрдаги хатолар сўздаги хатоларни вужудга келтиради, сўздаги хатолар эса ишдаги хатоларни келтириб чиқаради**»...

Сиз тингловчиға панд-насихат қилувчи бўлиб кўринмасдан, балки бутун қиёфанингиз, вужудингиз билан эзгулик истовчи бўлиб кўринишингиз, яъни дилдаги гап тилга кўчиши, дилингиз билан тилингиз ўртасида зиддият бўлмаслиги керак. Сўзни аниқ талаффуз этишингиз, чайналмасдан, эзмаланмасдан, қисқа, лекин таъсирли гапиришингиз, шошилмасдан рўпарадаги одамнинг кўзига тик бокинг. Ана шунда сўзларингиз тинглаётган одамга бориб етаётганини, унда қандай ўзгариш бўлаётганини сезасиз. Сизни тинглаётган одам болами, каттами, сизга тобеми-йўқми, бундан қатъий назар, ўзингизни у билан тенг тутушингиз, фақат ўзингиз гапиравермасдан, унинг мулоҳаза қилишига, ўйлаб кўришига, сизга жавоб қайтаришига, лозим бўлса эътироз билдиришга имкон беришингиз зарур. Муомала маданиятининг асоси ана шулар. «**Яхши сўзла, маҳмадона бўлма, эзмалик калтабинликдир**», дейилади «Қобуснома»да.

УЧИНЧИ ҲОЛАТ. Биринчи ҳолатда сўзнинг тарбиявий-таъсир кучига нисбатан эътиборсизликни кўрдик. Иккинчи ҳолатда, сўз орқали таъсир қилиш йўллари билмасликни эътироф этган бўлсак, учинчи ҳолатда, нутқ маданиятидаги пала-партишликка эътиборни қаратмоқчимиз. Аввало шуни таъкидлаш керакли, феълнинг шаклланиши, онг-тушунчанинг ўсиши, дид-фаросатнинг камол топиши илк болалик даврларидан бошланади. Демак, фарзандимизни илк болалигидан бошлаб тўғри фикрлашга, тўғри мулоҳаза қилишга ва тўғри талаффузга ўргатишимиз лозим. Бола оз сўз билан кўп маънони ифодалашга, аниқ, раван гапиришга, дилидагини тилига чиқаришга одатланиши керак.

Ҳўш, болалар юқоридаги фазилатларни қаердан ўрганади? Албатта биздан, ота-оналардан, катталардан, тарбиячилардан ўрганади. Лекин айрим ота-оналар бунга эътибор бермайдилар. Болани дудмал, грамматик ҳижатдан нотўғри қўрилган, қисқартирилган ёки шеваларга асосланган гап-сўзлар билан эркалатадилар, ҳазил қиладилар. Бола организм ўсиб боруви нихол бўлиб, унинг рухий олами эндигина шаклланаётгани учун, бизнинг ҳар бир сўзимиз, лўқмамиз, ҳазилимиз, киноямиз вужудига чуқур из қолдиради. Оилада, боғчада, мактабда тез-тез қулоққа чалинувчи «шалпан-қулоқ», «қоравой», «миттивой» каби лақаблар, «Вой, эшаквой!», «Ҳой, лўли қиз!», «Шум бола!», «Ҳой бўйнинг узил-ғур» каби ҳазиллар кўпинча самимий, бегараз, шунчаки айтилаётгандек бўлиб эшитилади. Лекин юқорида айтганимиздек, бу ҳазиллар нутқ муомала маданиятини шакллантиришга албатта зарар келтиради.

Нутқ маданияти кишининг ҳуснига-хусн, жозибасига-жозоба, маданиятига маданият, ҳурматига-ҳурмат қўшуви шундай фазилатки, уни сақлаш, ривожлантириш, авлоддан-авлодга ўтиб боришини таъминлаш ҳар бир ўқимшли кишининг бурчидир.

Анвар ИНОКОВ,
санъатшунос.

Тарбия соати

Ўғлим, тойчоғим, тойим, ирғишлаган, ҳайкирган жайроним, бир зум диққат бер! Сенга кечирганларимни сўзлаб берай. Бола, ўсмир қувлашиб, қувнашиб, ўйноқлашиб катта бўлади. Уришиб-ярашиб, ёқалашиб-қувлашиб улғаяди. Асов той, асов жайрон йўлини босиб ўтади. Бир кун келадик, сен ҳам улар каби ўзингдан-ўзинг қуюлиб, вазмин тортиб қоласан ва ўзинг билиб-билмай севги деган муқаддас домга тушиб қоласан. Бу дом - тузоқдан сен чиқиб кетишга уринасан, аммо чиқиб кета олмайсан. Уринганинг сайин дом сиртмоғи сени беш баттар сиқади, қийноққа солади. Охир-оқибат енгади, таслим қилади. Энди сен кеча-кундуз ўз севгилинг оғушида яшайсан. Яшамайсан, деса ҳам бўлади. Чунки унинг ўтида қурасан, ёнасан! Қачон махбубамнинг дийдорини кўрар эканман, қачон васлига етар эканман, дейсан, унга талпинасан! Аммо унга лойик, унга муносиб қувб бўлишни бирон марта ўйлаб кўрганми-сан?! Ким шуни ўйлаб кўрган бўлса, та-

пиш дегани эмас, йўқ. Балки, барча ҳунарлардан, касблардан оз-оздан бўлса ҳам укувинг бўлсин, дегани ҳамдир...

Болга ушлашни билсанг, миҳ қўқишни биласан. Омбир тутушни билсанг, сим бурашни уддалайсан. Демак, тахта-ёғоч бўюмлар, электр асбоб-ускуналар билан ишлашнинг андазасини оласан...

Лой қилишни эпласанг, девор сувашни ўрганасан. Фишт қуйишни уқиб олсанг, иморат солишдан хабаринг бўлади. Шуни билиб қўй, устани уста қиладиган, фаҳм-фаросатли иморат эгаси бўлади...

Қайчи тутушни билсанг, нина ушлаш, тикиш-бичиш қўлингдан келадиган бўлади. Бу ўз навбатида, сени тунука кесишни, ундан бўюм ясашни, томга қўқишни билишга етаклайди. Темирни темирга пайвандлаш энг долзарб ҳунар. Бу эсингдан чиқмасин...

Ток қайчи ток тарашга ундайди. Ниҳол эксанг, уни парвариш қилиш ва ҳосил олишни, ерни севсанг, картошка-пиёз экишни, сабзавот-полиэ экин-

БИР ЙИГИТГА

санно! Ростдан ҳам у бора-бора келажакда етук йигит, комил инсон бўлиб етишади, албатта! Ҳўш, у бунга тайёрми? Билмадим. Чунки тайёр бўлиш учун кўп нарсаларни билиш, кўп юмушлардан хабардор бўлиш, кўп билим-тажрибаларни эгаллаш керак бўлади...

Халқимиз: «Бир йигитга қирқ хунар ҳам оз», дейишади. Бу жуда қадимги нақл. Сабаби, кўп хунариқ, касб-корлик, малака-қўникма азал-азалдан эркак кишига лозим ва жоиз бўлган. Дейлик, ҳозир бола мактабни, лицей-коллежни, кейин институтни битирди. Бир мутахассислик бўйича диплом олди. Бўлди-ми? Йўқ, бўлмади. Чунки у ҳали турмушдан, уй ва ҳўжалик ишларидан сабоқ олгани йўқ. Уларнинг эса махсус ўқув юрти йўқ. Ўргатадиган, таълим берадиган мактаби ҳам йўқ. Уларнинг мактаби бу - Ҳаёт! Унинг ўқитувчиси, муаллими, домласи-сен ҳар кун кўрадиган, учратадиган, мулоқот қиладиган ота-онанг, таниш-билишларинг, устозларинг, касб-корли мураббийларинг, ён-верингдиги хунарли акаларинг. Сен уларнинг гапини эшит, касбини, хунарини эгалла, ўқиб-билиб ол, уларга ҳавас қил. Бугун бўлмаса, эртага сен ҳам оила қурасан. Оила бошлиғи бўласан. Оила бошлиғи! Оила бошлиғи бўлиш осон иш эмас. Сен нафақат ўзингга, умр йўлдошингга, бола-чақангга масъулсан, балки бутун бошли оилага, оиланг, зурриёдларинг келажакига масъулсан. Оила тебратиси сенинг зиммангда. Оила тебратиси - тирикчилик қилиш дегани. Бу энг асосий вазифа, албатта. Аммо тирикчилик, дегани фақат пул то-

ларини фарқлашни биладиган бўласан. Шунда бозорчи учарларга чўв тушиб юрмайсан. Ёки баъзиларга ўхшаб бугдой билан арпани ажрата олмасанг, сендай йигитдан нима ни кутиш мумкин?...

Капгир ушлаб, қозон қавлашни ёқтир, овқат қилишни билиб олсан. Чойхонада палов тайёрлаётган ўртоқларинг ишига зеҳн солиб юр, кўп ўтмай сен ҳам палов дамлайсан. Бу ҳам қирқ хунардан биттаси...

Уй асбоб-анжомлари бузилиб қолди. Дарров ўзинг тузата бил. Чироғинг ўчиб қолди, уни ёқишни ўрган. Слесарликдан хабаринг бўлсин, сувинг

оқиб ётмайди. Отвертканинг фарқини бил, шрупка тўри соласан. Ключини танлай ол, гайкани осон қотирасан. Эшик-роминг очилиб-ёпилмай қолди, ўзинг тузат. Дазмол-плитанг ишлама-яптими, ўзинг созла. Радио-телевизор аппаратларинг ёниб-ўчяпти, унга қарашин бил. Компьютер билан ишлашни ўрган, у келажак қуроли...

Уй жиҳозларингни жой-жойига қўйишни, қандилларни танлай билишни ўринлат, дид-фаросатингни ўстир, дизайнер бўл. Бу ҳам қирқ хунардан биттаси...

Сузда сузишни ўрган, чўкиб кетмайсан. Кийим кийишни бил, гўзал бўлгайсан. Ва ҳоказо, ва ҳоказо...

Ҳаёт мактабининг қисқача курси - шудир. Қани энди, бир зум тин олиб, уларни кўз ўнгингдан ўтказ. Айтиб ўтилган бу хунаrlарнинг қайси бирларини биласан-у, қайсиларини билмайсан. Билганларингни пухтала, малакангни ошир. Билмаганларингни ўрган, уқиб ол. Шундан кейингина сен ўзингни турмушга тайёр, севганинга муносиб бил. Энди сен оила қуришга ҳақласан. Энди сен ҳаётингда қўқилмайсан...

Бахтли-фаровон ҳаётга элтувчи қирқ хунардан айримлари шу. Ҳайратинг-шижоатинг уларнинг таъминоти. Буни ҳеч қачон унутма! Ҳўпми?...

Ҳажратли қўйил, бўйин эг, ўғлон, Ҳаётинг бўлғай бахтли ҳам қароғон!
Азимов ҚОСИМОВ

БИРРОВГА КИРГАН

- Кўнгилчанлигим, соддалигим сабаб бошимга қанча ташвишлар тушди. Жуда қариб кетдим, касал ҳам орттирдим. Бошимдан ўтганларни билганлар ўзлари учун хулоса чиқаришар, ҳар кимга ҳам ишонавермайдиган, оиласини турли таъсирлардан асрайдиган бўлишар, деб кўнғироқ қиляпман.

- Нима бўлди ўзи?

- Бир умрга дилимда қора доғ бўлиб қолдиган воқеа бўлди. Бунда мен ўзимни айбдор, деб ҳис қиляпман.

- Қани, батафсил сўзланг-чи?..

- Икки фарзандим бор. Хўжайиним бироз тажангрок одам бўлса-да, бир-биримизни тушуниб яшардик. Мен болалар тарбиясидан, уй ишларидан ортмайман.

Бир куни ҳовлида кир юваётсам, бир бегона аёл дарвозадан бўйлаб мени чақирди-да: "Кечирасиз, йўлдан ўтиб кетаётгандим, бирровга хожатга кириб чиқса бўладими?", деб сўради, "Бемалол, бемалол, келинг", дедим.

У мамнунгина қўлини юваркан, менга: "Барака топинг, ниҳоятда ёқимтой, муомалали аёл экансиз, раҳмат", деди. Бироз гаплашиб қолдик. У ўзини Азиза деб таништирди. Мен ҳам исминини айтдим. Кейин хайрлашиб чиқиб кетди. Истараликкина бу жувоннинг ширин муомаласи ёдимда қолди. Орадан икки ойча чамаси вақт ўтиб ўша аёл яна хонадонимизга кириб келди. У яна йўли тушиб қолгани сабаб, бир кириб ўтганини айтди. Мен ҳам Азизанинг ташрифидан суюндим. Бир кўрган таниш, икки кўрган билиш, деб биз энди чой устида суҳбатлашдик. Оиламиз, яшаш тарзимиз ҳақида бир-биримизга айтиб бердик. Хуллас дугона бўлишга, борди-келди қилишга келишдик. Азиза энди кетишга чоғланиб турганда хўжайиним келиб қолди. Мен уларни таништириб қўйдим. Шу воқеалардан кейин Азиза бизни бир неча марта меҳмонга, туғилган кунларга таклиф қилди. Биз оилавий борди-келди қила бошладик. Уларнинг ҳам

АЁЛ...

Кўнғироқларингиз...

иккита боласи бор экан. Фарзандларимиз ҳам жуда иноқ бўлиб кетишди. Азиза кўпинча бизникига болалари билан келиб ётиб кетарди. Чунки унинг турмуш ўртоғи тез-тез сафарда бўлиб турарди. Биз ярим тунгача суҳбатлашиб ётардик. Бора-бора мен бу аёлга шунчалар меҳр қўйиб қолдимки, уни туғишганимдек билардим. Кўрсам дилим яйраб кетарди. Аммо бир куни ана шу ишончим, меҳримдан ўзим нафратланиб кетдим. Азизанинг навбатдаги ташрифиди. Кечки овқатни биргалашиб тайёрладик. Дастурхон атрофида турмуш ўртоғим учаламиз анча вақтгача суҳбатлашдик. Кейин болаларни бир хонага жойлаштириб, икки дугона бошқа хонада ётдик. Турмуш ўртоғим ҳам ҳар доимги хонамизда ёлғиз ётди. Ярим тунгача гаплашиб ётиб, қачон кўзим уйкуга кетганини билмайман ҳам. Бир вақт уйғониб кетсам Азиза тўшағида йўқ. Мен у сувгами, хожатгами чиққандир-да, деб ўйлаб ҳар доим устини очиб ташлайдиган кенжамдан хабар олгани қўшни хонага чиқдим. Қайтиб яна жойимга кирар-ётсам қўлғимга гангур-гунгур овоз чалинди. Ўшандаям Азиза ҳақида ҳеч ҳам бошқа хаёлга бормабман. Турмуш ўртоғим ярим тунда ким билан кўнғироқлашаётган экан, деган хаёл билан овоз келаётган хонага кирдим. Кирдим у олдинга қадам ташлашни, на ортимга чекинишни билмайман. Азиза эрим билан менинг тўшағида ётарди. Ишонасизми, кўзимга қўринапти, деб дугонам ҳақида шу фикрга борганимга хижолат бўлиб чиқиб ҳам кетибман. Улар мени сезишмади ҳам. Жойимга келиб жимгина ётдим. Бояги ҳолатни тушуниб етолмай ўйланардим. Шу алфозда қанча ётдим билмайман, бир пайт Азиза кириб келди. У уйғоқлигимни сезиб қолмасин деб,

кўзимни юмиб олдим. Тонг отди. Эрталаб у ҳеч нарса бўлмагандек чой тайёрлади, мен ўринларни йигдим. Гоҳ-гоҳ хўжайиним билан дугонамга билдирмай нигоҳ ташлаб қўяман. Аммо ҳеч нарса сезмайман. Азиза менга ўта

меҳрибонлик билан муомала қилади.

Ўша кун ҳам ўтди, зимдан дугонамни кузатишга қарор қилдим. Яна бир куни шу ҳол такрорланди, бу сафар мен ўзимда чироқни ёқишга куч топа олдим ва энди кўзимга қўринаётган эмас, балки ўнгимда эканлигига амин бўлдим. Ўша куни уни уйимдан қувиб чиқардим. Эрталаб эрининг олдида бориб бор гапни айтдим.

- Оиласи бўзилиб кетдимми?

Йўқ, ўша пайтда бўзилмади. Кейинги бўлган воқеани эшитинг. Эрига ҳамма гапни айтиб келган куним эрим мени роса урди. "Бориб кечирим сўрайсан, ёлғон гапирдим, дейсан. Бўлмаса сен билан ажрашаман", деди. Болаларим отасиз қолишдан қўчиб, яна бориб эридан кечирим сўрадим. Азиза энди уйимизга келмаса-да, эрим билан учрашиб турганини сезардим. Лекин ўшанда гапим қалбда шубҳа туғдирган эканми, орадан ҳеч қанча вақт ўтмай эри уни бошқа бир эрак билан тутиб олиб ажрашиб кетди. Бу воқеа турмуш ўртоғимнинг ҳам қўзини очди. У мендан кечирим сўради. Лекин менинг бўлганим дарз кетиб бўлганди. Шундай кўнғил-да болаларим учун бу инсонга сохта меҳр билан яшаб келяпман. Бундай ҳолат содир бўлишида ўзимни ҳам айбдор, деб биламан. Чунки, қўчадан келган бегона аёлни уйимнинг сир-асрорларига ошно қилдим.

- Сизнинг фикрингиз ҳам ўринли.

Чунки синалмаган инсонни дўст деб билавериш ҳам яхши эмас. Лекин инсон албатта хато қилади, адашади. Шундай бўлса-да соғлигингиз ўзингизга, фарзандларингизга керак. Ўтган ишга ўқингандан наф йўқ. Илоҳи бўлса унингнинг. Балки газетхонларнинг ҳам сизга айтар гапи бордир. Мактубларни кутамиз.

Матлуба ШУКУРОВА.

ТОШ ШАҲАРДА ЁЛҒИЗМАН...

- Асли Бухороликман. Фалакнинг гардиши шундай эканки ҳозир Тошкентда яшайман.

- Шу томонга турмушга чиққанмисиз?

- Очигини айтсам курслардан бирида ўқиб юриб бир йигит билан танишиб қолгандим. У менга яхши муносабатда бўлгани учунми ёқтириб қолдим. Аммо бориб бу ҳақда онамга айтганимда унинг жаҳли чикди. Тошкентга узатишга рози бўлмади.

- Йигитнинг ота-онаси-чи, улар сизни келин қилишга рози эдиларми?

- Йўқ, улар ҳам бухоролик оддий қизни келин қилишни истамади.

- Унда нега турмушга чиқдингиз?

- Бошқа иложим йўқ эди-да. Билмасдан туриб тиконнинг аччиқ тигини босиб олган эдим. Бошқа қизлардек на тўйим бўлди, на ота-онам оқ фотиҳа берди. Келинликнинг қаро қўйлаги менга насиб этган экан. Иложисизликдан мени бадном қилган йигит билан бирга яшай бошладим. Яхшиямки расмий никоҳдан ўтган эканмиз. Бўлмаса ҳозир уй-жойсиз абгор

ТАШРИФЛАРИНГИЗ...

бўлиб қолардим...

- Эрингиз билан ажрашиб ҳам улгурдингизми?

- Ҳа, ажралишга мажбур бўлдим. У ичадиган одат чиқарди. Кейинчалик қаттиқ калтаклайдиган бўлди. Болам туғилгач ҳаммаси яхши бўлар деб ўйлагандим. Аммо мен туғруқхонадан гўдагимни кўтариб шўппайиб уйга кириб кел-

ганимда у аллақачон ажралиш учун ариза бериб келган экан. Болам ёшига тўлгач ажрашдик.

- Эрингиз сизга уй олиб бердимми?

- Уй олиб бермади-ю, судлашиб юриб яшаб турган ҳовлимизнинг ярмини олишга муваффақ бўлдим. Ҳозир шу ерда яшайман. Тошкентдек асим-шаҳарда

бир ярим ёшли ўғлимдан бошқа яқиним йўқ.

- Ота-онангиз билан борди-келди қилмайсизми?

- Ёлғизлик жонимдан ўтган кунларнинг бирида боламни кўтариб Бухорога бордим. Ота-онамга бориб йўғладим. Тошкентда қийналаётганимни айтдим. Бирга яшаш учун рухсат беришларини сўраб ялиниб-ёлвордим.

- Улар кўнишмади-ми?

- Онам бечора рози бўлса-да, отамнинг қаҳри қаттиқ эди. У кўнмади. "Менинг гапимга кирмаган қизим бундан кейин ҳам ўз билгича иш тутсин. Қайтиб бу ерга келмасин. Боласини олиб жўнаб кетсин!" - деди. Шундан сўнг мен учун азиз бўлган хонадонимни кўзимдаги ёш билан тарк этдим. Онам эса поездгача кузатиб қўйди.

Дилимдаги армон, аламларим билан яна қайтиб келдим. Минг афсус, ота-онамнинг оқ фотиҳасини олиб, оппоқ келинлик қўйлақларини кийиб улар истаган йигитга турмушга ниқсам бўлар экан.

- Болангиз ёш экан, тирикчилик қандай ўта-япти?

- Аввал қийналдим. Лекин ҳозир ҳаммасини унутиб тирикчилик ташвишларига кўмилганман. Дарвозамизнинг олдида майда-чуйдалар сотаман. Алимент оламан. Шу билан тирикчилигим ўтапти. Аммо... Барибир бу дунёда бегоналар орасида яшайдан ёмони йўқ экан.

-Энди нима қилмоқчисиз?

- Ҳозир ўзимдан кўра боламнинг тақдирини ўйлайман. Инсон иссиқ жон бўлади. Агар эртага мен касал бўлсам ёки бошимга бир иш тушса... Боламнинг тақдири нима бўлади?

Мен энди 23 га кирган бўлсам... Наҳотки мени тушуниб, боламни ўз боласидек суя оладиган бир инсон топилмаса? Бир хатоим учун наҳотки бир умр ҳасратда яшашим керак бўлса?

Аёл ота-онаси ҳақида гапираркан кўзларида ёш кўринди. Ўйламай босилган қадам бир бошга не балоларни ёғдириши рости. Тақдир зарбасига учраган Бухоролик синглимиз ҳам бир куни ўз бахтини топиб, бахтли бўлиб кетар? Мухлисларимиз орасида ўз бахтини излаб юрган, 30 ёшлардаги бир йигит бўлса кўнғироғини кутар эдик!

ГУЛБАШАКАР

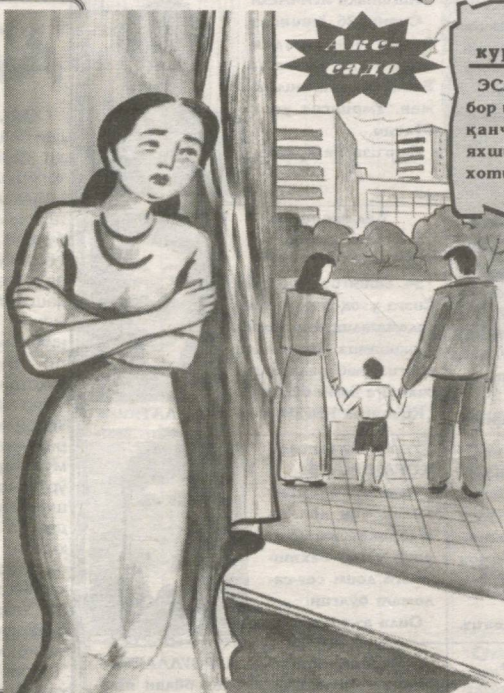
МУҲАББАТ ЎЙИНЧОҚ ЭМАС!

Аёлнинг гўзаллиги унинг яхши хулқи ва одобли бўлишидадир. Сиз ўз ҳузурингиз, фақат ўз ўткинчи туйғуларингиз билан яшаб, бахтли бир оилани бузиб, фарзандларини ота меҳридан маҳрум қилмоқчисиз. Бу йўл билан ўз бахтимни топанман, ҳаётда бахтли яшаб кетаман, деб ўйламанг. Фарзандларнинг кўз ёшлари сизни худонинг қаҳрига учратади. Сиздан ўзини олиб қочиб юрган оилали эркакни йўлдан адаштирамоқчи бўлибсиз. Бу катта хатодир.

Дугоналарингиз ҳам сизнинг шу аҳмоқона фикрингизни маъқуллаб, нотўғри маслаҳат берибди. Балки улар сизнинг устингиздан кулмоқчи, яъни сизнинг томошангизни кўрмоқчи бўлишгандир? Куни билан ишлаб, чарчаб: "Энди уйимга бориб, дам оламан. Мени кутиб турган турмуш ўртоғим, фарзандларимни бағримга босиб, ҳузур қиламан", деган фикр билан Азизбек ишдан қайтаётган бўлса-ю, қоронгу зинадан чиқиб келаётганда овга чиққан ваҳшийлардай биров ўзини унинг устига отса... Бу қилмиш биринчидан жуда хунук, иккинчидан жуда ҳавфли-ку. Азизбек ўзининг устига ташланган аёл билан қоронгу зинадан қаттиқ йиқилса, қўл, оёғи си-

ниши, боши ёрилиши мумкинлигини, ойдин қиз, ўйлаб кўришингиз керак эди. Инсоннинг ўйламай қилган иши ёмон оқибатларга олиб келишини билишингиз керак эди. Ваҳоланки, зинадан чиқиб келаётган киши сизнинг домлангиз экан. Унинг олдида ҳам шарманда бўлибсиз. Ўзингизнинг хунук қилиқларингиз билан Азизбекнинг муҳаббатини қозонаман, унга иккинчи хотин бўлишга ҳам розиман, деган фикрни билдирибсиз. Бошингизда ота-онангиз, акаларингиз, қариндошларингиз бўлса, улар бу қилиб юрган ишингизга, иккинчи хотин бўлишингизга рози бўлишармикан? Иккинчи хотин бўлсангиз, бошингизга қандай оғир кунлар келишини ўйланг! Азизбек фарзандларининг кўз ёшлари сизга бахт келтирмайди. Улар катта бўлганда, сиздан нафратланади. Бировларнинг тинч оиласини бузиб, эрга тегиб олишни ҳаёлингиздан чиқаринг! Ҳали ёш экансиз, ўз тенгингизни топиб турмуш қуринг!

Гайнижамоаб АБДУЛЛА қизи,
Тошкент шаҳри.

"Бахтим учун курашмоқчиман", - 2-сон.

ЭСЛАТМА: «Оиласи, бола-чақаси бор инсонни севиб қолдим. Менинг қанча телбагагимни билса-аа, яхши кўради. Мен унга иккинчи хотин бўлмоқчиман...»

Адиба УМИРОВА

лашгансиз. Бунга қандай қилиб, қизлик гурурингиз йўл қўйди экан? Ўзингизни ҳурмат қилмайсиз чоғи. "Севсанг кўзингга жаннат дўзах баробар кўринаркан", - деб асло катта кетманг. Бу дунёда борлигингиз учун ҳам худога шукр қилинг.

Сиз унга иккинчи хотин бўлмоқчисиз-а. Ота-онангизчи? Уларни ҳеч ҳам ўйладингизми? Уларнинг ҳоли не кечади? Агар сиз жавобсиз севгингизни танласангиз:

— Биринчидан, ота-онангизнинг юзини ерга қаратасиз, обрў ҳурмати оёқ ости бўлади. Уларни тириклигини кўрган бўласиз;

— Иккинчидан, ўзингиз умр бўйи пушаймон бўласиз. Ахир сиздан юз ўгиради;

— Учинчидан, сизни ҳеч ким яхши кўрмайди. Сизни кўрса жиноятчини кўргандек бўлади гўё. Синглим, сиз хато қилиш арафасида турибсиз. Маслаҳатим, келинг, шу севгингизга бахт тиланг, унинг оиласини бузманг. Сиз кучли ва сабрли бўлинг. Шундай қилсангиз сиз албатта бахтли бўласиз. Хурматингиз ҳам жойида бўлади. Бу ҳам савоб ишларнинг бирига киради албатта.

"Адашганинг айби йўқ, қайтиб йўлин топгандан сўнг", деганларидек сизга сабр, бахт ва энг тўғри йўлни тилаб қоламан!

Лиза РЕЙМОВА,

Қорақалпоғистон Республикаси,
Тахтақўпир тумани.

Мақолани ўқиб, ҳаётнинг ўта мураккаб томонлари бора-сида ўйга толдим. Умр сўмоқларидан биз инсонлар кечиб ўтмоққа мажбурмиз. Ўз-ўзимизни мажбур этмасак, инсонлигимиз қаерда қолади. "Биз инсонни инсондек кўришимиз керак", дейди «Ошин» видеофильмидаги қағайлик бувихон. Бу ўринда олийгоҳ муаллими Азизбек укамга айтадиган бир-икки оғиз фикрларим бор.

Эркаксиз, аёлли, фарзандлисиз. Наҳотки, ўз аёлингиз билан учрашган севги, висол они давридаги муҳаббатнинг ўтли дамлари хотирангизга келмади-я. Азизбек, сизнинг устингиздан ёки

Гулзоданинг устидан кулишга ҳаққим йўқ. Лекин Гулзода юрмоқчи бўлган кўчалардан сиз аллақачон ўтиб бўлган эдингиз.

Укам... Бир тановул қилган оватни кетма-кет икки бора тановул қилсангиз, меъдангиз айнибди. Бир борган тўйга қайтиб борсангиз, кўриб турганлар "Ори паст экан", деб устингиздан кулади.

Умр қадар фарзандларингизнинг саволларига мос жавоб бера оласизми? Фарзандларининг саволларига қониқарли жавоб бера олмаган профессор ўзга талабаларга, толибларга қандай билим бера олади? Уларнинг ишончини қандай қозона олади, Азизбек укам?

Эргаш АТОЕВ,
Навоий вилояти.

Кишлоғимизда Б. исмли қиз бор эди. Мактабда ўқитувчилик қиларди. Ўзи келишган қиз эди. Нима ҳам бўлди-ю, Б. мактаб ташқарисидаги дўконда ишлайдиган С. исмли йигитни севиб қолди. С. оилали бўлишга қарамай, уни ўзига қаратиш учун қилмаган илму амали қолмади. Улар тўғрисида миш-мишлар, гап-сўзлар кўпайди. Б. ни ҳамма бу йўлдан қайтаришга ҳаркат қилди. Аммо у ҳеч кимнинг гапини илмади. Ўзининг ахлоқий бузуқ ишларини давом эттирaverди. Бу гап-сўзлардан қизнинг ота-онаси қишлоқда бош кўтаролмай қолди. Б. эса ишдан ҳайдалди. Йигитнинг хотини кетиб қолди.

Охири С. ўз оиласини, бола-чақа-

сини танлади. Ҳозир унинг оиласи тинч. Б.нинг эса қиз бола деган номига доғ тушди. У вақтида ўйламай қилган иши учун қаттиқ пушаймонда.

Гулзодахон! Ўқимишли, зиёли қиз экансиз. Ўйламай қилган бу ишингиз тўфайли покдомон номингизга доғ тушириши билан бирга, бировнинг бахтли оиласини бузган бўласиз. Кейин бир умрлик пушаймонда қолишингиз мумкин. Бу йўлдан қайтинг. Ота-онангиз, қариндош-уруғларингиз шаънини ўйланг.

Иккинчи хотин бўлиб тегиш ҳақидаги фикрларни қалбингиздан чиқариб ташланг. Сўнгги пушаймон, ўзингизга душман бўлишини унутманг.

Назокат ҲАМРОКУЛОВА,
ТДПУ талабаси.

Синглим Гулзода, рости сиздан хафа бўлдим. Қандай қилиб оилали эркакни севиб қолиш мумкин? Ҳатто ўша эркакнинг сизга раҳми келишини хошлаб, ўзингизнинг зина қатидан отиб, шарманда бўлибсиз. Ота-онангиз сизни ўқиб юрибди деб, ўйлашса-ю, сиз бўлсангиз тўқликка шўхлик қилиб... Инсоф ҳам керак озгина.

Сиз ўша Азизбек акалгизга ота-онангизнинг розилигисиз тегдингиз ҳам дейлик, қанча фурсат ўз таъбирингизга бахтли яшайсиз?

Азизбек акалгиз сизни иккинчи хотин қилиб олди ҳам дейлик, иккала аёлга, оиласига бир кўз билан

қарармикан?

Гулзода синглим, наҳотки, сизнинг тенгингиз оилали эркак бўлса? Наҳотки сиз шуни ўзингизга муносиб кўрасиз. Азизбек ёшдир-чиroyлайдир, аммо у омонат, бировнинг. У билан яшаб, яшолмайсиз, севиб-севиллолмайсиз. Бир умр рашк-ғумон остида эзилиб яшамоқчимисиз?

Маслаҳатим, ундан узокроқ юринг. Кўрсангиз ҳам кўрмаганга олинг. Биламан, бу оғир, лекин керак. Психологга учрашинг. Улар нима қилиш кераклигини айтади. Ҳаммасига кўз юмиб, орқага ташланг ва фақат олдинга интилинг.

Зебнисо ҒАФФОРОВА

Гулзода, мен сизга айтсам, ўлимдан бошқа ҳамма нарсанинг иложи бор. Ўзингизни тезроқ қўлга олинг. Сиз оилали эркакни севиб қолгансиз. Ахир уларга қулиб қараш ҳам мумкин эмас-ку. Агар сиз бўйдоқ, уйланмаган йигитни севиб қолганингиз тақдирда ҳам унга севги изҳор қилиш бу биз — қизларга уят.

«Тузган режим дугоналаримга ҳам маъқул бўлди», дебсиз ва улар севги изҳор қилишингизга ёрдам берган. Бу қандай дугоналар ўзи? Одамнинг дўстига қараб қимлигини биласан, дегани рост экан-да. Мени кечирасизу, бу сўзим аччиқ ҳақиқат.

Нега энди оилали эркакни севиб қолиш даражасида у билан тез-тез гап-

Мақолани ўқиб, халқимизнинг: "Шошган қиз эрга ёлчмас", деган доно мақоли эсимга тушди. Ҳақиқатан Гулзода олий ўқув юртида ўқиса ҳам, ишқ-муҳаббатга енгилталик билан қарар экан. Талабалар ётоқхонасида Азизбек билан танишиб, бир кўришда ёқтириб қолибди. Ахир Азизнинг турмуш ўртоғи, фарзандлари бор-ку. Наҳотки буни ўйламадинг, Гулзода? Ҳаётга шунчалик ҳам бефарқ қарайсанми? Ахир сендаги қизлик гурури, ҳаёси қаерда қолди?

Авалло институтни битир. Бирор жойга ишга кир. Сенга ман-ман деган йигитлар совчи қўйишади. Кўнглингга ёққани билан ширин оила қур. Фарзандлар кўр. Нима қилсан бир ширин оилани бузиб... Борди-ю, Азизбек сенга уйланди-дейлик, оиланг тинч бўлади-ми? Сен фақат ўзингни эмас, ота-онангнинг шаънини ҳам ўйлашинг зарур. Мен ўйламанки, сендаги ҳис-туйғулар ўткинчи. Ҳозир сен ишқ нима, ҳавас

"Олим бўлма, одам бўл", деб бекорга айтишмас экан-да. Гулзодахоннинг айтишича, Азизбек, "Нега менга эртароқ дуч келмадингиз-а, сизга ўзим уйландим. Менга ширин-шакар фарзандлар туғиб берардингиз", деб бот-бот такроқлар экан. Ҳақли бир савол туғилади: Кўз очиб кўрган жуфти ҳалоли, фарзандларининг айби нимада? Гулзоданинг яна бир гапига эътибор беринг: "Аваллига у билан қиёматлик ака-сингли киришган эдим". Алҳазар, минг бор алҳазар, бе-

нима билмаяпсан. Ҳа: "Ишқ бошқа, ҳавас бошқа, бу йўлда хато қилма", деган қўшиқ бор. Ҳозир сенинг қонинг қайноқ, Азизбекдан бошқа киши кўзингга кўрнмайди. Кўзингни каттароқ очиб, ҳаётга теранроқ назар сол. Агар яхши маслаҳатчи кишининг бўлмаса, онажонинг олдида бориб, қалбингдagi сирларингнинг ҳаммасини гапир. Ахир инсонга ота-онадек меҳрибон, ғамхўр киши топила-майди. Уларнинг гапини эшит ва шунга қараб амал қил.

Гулзода, исминг билан жисминг бир бўлса дейман-да. Ҳаётда ҳозирдан қоқилсанг, асло барака топмайсан. Ахир Азизбекнинг хотини сени тинч қўядими? Эшитган киши сенга лаънат дейди. Халқнинг лаънати га қолма! Ақл билан иш тутгин, Гулзода.

Гайбулла АБДУЛЛАЕВ,

Бухоро вилояти,
Ғиждувон тумани,
нафақадаги ўқитувчи

бурд бу қизни қарангки, ҳатто Оллоҳни-да алдабди. "Севсанг кўзингга жаннат дўзах баробар кўринаркан"... Бу билан гуруҳ қиз нима демокчи бўлди экан? Оллоҳга шак келтирганини билармикан у? Сўнгги учрашувда Азизбек унга оиласидан ажрашмай уйланишга сўз берибди. Сатқар эркак кетсин у. Фарзандларининг уволидан кўрқса бўларди бу икки гуруҳ.

Моҳира БҮРИЕВА,
Термиз шаҳри.

ТАБРИКЛАЙМИЗ

Азиз ОНАЖОН!
Таваллу аёмин-
гиз муборак бўлсин.
Бахтмизга доим соғ-
саломат бўлинг.
Қизингиз Наргиз.

Йиғинали ЖУМАЕВ!
Сизни 26 ёшингиз
билан чин юракдан
табриклайман.
Бахт-саодат тилай-
ман. Умрингиз узоқ
бўлсин.
Наргиза Назарова.

Қизимиз ЛАЙЛО!
Туғилган кунинг
муборак бўлсин.
Сенга узоқ умр, си-
ҳат-саломатлик
келгуси ўқиш ва
ишларингга ушан
муваффақиятлар
тилайман.
Оила аъзоларинг.

**Дадаяжонимиз
Норсафар
БЕКПҲАТОВ!**
54 ёшингиз муборак!
Сизга узоқ-умр, сиҳат-
саломатлик тилаймиз.
Аяжонимиз, фарзандла-
рингиз, набираларингиз
бахтмизга омон бўлинг.
Қизингиз НИГИНА ва ФАЗИЛАТ.

**Адажонимиз
Хасан ШАМАРИПОВ!**
32 ёшингиз билан
табриклаймиз. Сиз-
га узоқ умр, бахти-
мизга доим соғ-омон
бўлиб юришингизни
тилаймиз.
Оила аъзоларингиз.

**Ўғлим Талъатжон
ҚОРАХҲАЕВ!**
Таваллу аёмин-
гиз билан чин дилдан
табриклаймиз. Ум-
рингиз узоқ, бахти-
мизга доим соғ-са-
ломат бўлинг.
Оила аъзоларингиз.

**МИНАВАР ХОЖИЯ ая ва
БАҲОДИРХОН!**
Таваллу кунингиз билан табрик-
лаймиз. Сизларга узоқ умр, соғлиқ-
саломатлик тилайман.
Турғунбой

Набирам Диёрбек НАРЗУЛЛАЕВ!
1-март туғилган кунинг билан та-
бриклайман. Сенга оллоҳдан узоқ умр,
соғлиқ, доимо бахтмизга ўйнаб-қулиб
юришингни тилайман.
Бобонг Нарзулло, буving Махфират.

Азизим Нигорахон РАҲИМОВА!
Таваллу аёмингиз ҳамма кириб
келаётган 8 - Март байрами билан
чин қалбимдан табриклайман. Масъ-
улиятли вазифангизга омад, оила-
вий бахт ва гузал умр тилайман.
Шодиғул Хусенова,
Навоий вилояти.

**Меҳрибон бувижонимиз
Мухлисaxon ШУКУРОВА!**
Сизни 8-март таваллу аёмингиз
билан ва хотин-қизлар байрами билан
чин юракдан табриклайман. Сизга соғ-
лиқ, узоқ умр, невараларингиз бахтмизга
доимо бор бўлишингизни тилаймиз.
Хурмат ила сизни яхши кўрувчи
неварангиз Ферузжон.

АБДУРАХМОН хусусий шифохонасида

**ТОМОҚ, КУЛОҚ, БУРУН СОҲАСИ БЎЙИЧА
КУЙИДАГИ КАСАЛЛИКЛАР:**

1. Гайморит, фронтит, этмоидит, стеноидитни пункциясиз даволаш усуллари.
2. Аллергик вазомотор ринитлар.
3. Ирингли ва ирингсиз отитлар. Эшитишнинг пасайиши ва кулоқдаги шовқин.
4. Болаларда тез-тез учрайдиган ларингит, овознинг бузилиши ва томоқдаги "тиқилиш ҳисси", сабаби аниқланмаган йўтал.
5. Лор аъзолари яллиғланиши касалликларини лазер билан даволаш.
6. Танглайдаги бодомсимон без олиб ташланганидан сўнгги фарингитлар.
7. Шалпангқулоқликнинг жарроҳлик йўли билан даволаш, буруннинг ташқи кўриниши ва бурун деворларини ўзгартириш самарали усуллар билан даволанади.

Манзил: Тошкент шаҳри, Чилонзор мавзеси, 17, 32-ўй. Телефон: 276-85-86, 116-88-02. Мўлжал: "Чилонзор" метроси бекатидан "Со-бир Раҳимов" метроси томонига 500 метрча юрилиб, ўнгга бурилади.

КҮЙ (21.03 — 20.04). - Юмушларингиз анча-мунча кўпаяди. Уларни ҳал этишда яқинларингизнинг, дўстларингизнинг ёрдамига таянинг.

СИГИР (21.04 — 21.05). - Оддий кунларингиз маромини пайшанба кўни эшитадиган хушбабарингиз бузиб юбориши мумкин.

ЭГИЗАКЛАР (22.05 — 21.06). - Анчадан бери режалаштириб юрган ишингизни амалга оширасиз. Соғлигингиз ҳам изга тушиб кетади.

ҚИСҚИЧБАҚА (22.06 — 22.07). - Талабаларнинг устозлари билан келишмай қолишлари эҳтимоли бор. Тижоратчилар мўмайгина фойда кўрадилар. Харидлар учун ҳам қулай ҳафта.

МУНАЖЖИМЛАР

АРСЛОН (23.07 — 23.08). - Иш юзасидан сафарга боришингизга тўғри келиши мумкин. Яқин кишингизга сизнинг ёрдамингиз, маслаҳатингиз зарур бўлиб қолади.

БОШОҚ (24.08 — 23.09). - Соғлигингиз безовта қилади. Зарурат туфайли каттагина миқдорда қарз олишингизга ҳам тўғри келиши эҳтимоли йўқ эмас.

ТАРОЗИ (24.09 — 23.10). - Ўзгаларнинг дилини ноўрин оғритиб қўйишдан эҳтиёт бўлинг. Дам олиш кунларини дўстлар даврасида ўтказган маъқул.

ЧАЁН (24.10 — 22.11). - Ишларингиз нуқул орқага кетаяпти. Бунга ўзингиз сабабчисиз. Қаерда хатога йўл қўйганингизни бир мушоҳада қилиб кўринг.

БАШОРАТИ

ЎКОТАР (23.11 — 21.12). - Ҳеч кимга сир бермаслик жуда муҳимлигини шу ҳафтада яна бир марта англаб етасиз. Даромадингиз ҳам, ҳаракатингиз ҳам ортади.

ТОҒ ЭЧКИСИ (22.12 — 20.01). - Хизмат сафарлари, ҳамкорлар билан иш юзасидан музокараларни ортага суриб туриш керак. Асосий эътиборни оливарий муаммоларни ҳал этишга қаратган маъқул.

КОВҒА (21.01 — 18.02). - «Етти ўлчаб бир кессангиз», олам гулистон, барча мушкулларингиз осон, муаммоларингиз ҳал бўлади.

БАЛИК (19.02 — 20.03). - Сешанбада сизни ажойиб учрашув кутмоқда. Ҳафта охирига бориб эса таъбингизни хира қиладиган воқеа содир бўлиши мумкин.

ТАТУдан **РАСУЛОВ БАХРОМБЕК РАВШАНЖОНОВИЧ**га 2004 йилда берилган 04Т 243 рақамли талабалик гувоҳномаси йўқолганлиги сабабли **БЕКОР ҚИЛИНАДИ**

ТАТУдан **МАТНАЗАРОВ ШЕРЗОД КЕНЖАЕВИЧ**га 2004 йилда берилган 04ТР068 рақамли талабалик гувоҳномаси йўқолганлиги сабабли **БЕКОР ҚИЛИНАДИ**

АРВОҲ МЕНИ ҚЎЛЛАДИ

- Ҳаётда нималар бўлмайди, дейсиз, - дея бошидан ўтганларини гапириб берди кўшним. - Болалигимдан оёғимни чопиб олгандим. Шундан буён дори-дармонларнинг баъзисини олсам, баданимга тошма тошиб кетади, яъни аллергия бўлади.

Бир кўни қаттиқ касал бўлиб, уйдагилар "Тез ёрдам" чақиришди. Иситма аралаш ўхлаб ётганимда келган ҳамшира менинг танам қабул қилмайдиган укол-ни билмасдан томиримга уради. Бирданига ҳушимни йўқотдим.

Бир маҳал қарасам, жудаям чиройли богда турибман. Дарахтлар гуллаган, атрофда муаттар хидлар бўйи. Бог ўртасидаги ариқда зилол сув шарқираб оқиб турибди. Бирданига шу богда сайр қилиб юрган, бундан анча йиллар оламдан ўтган узоқ-яқин қариндошларимга кўзим тушди.

Уларга яқинлашганимда катта олаб-лаб кучук дарахтлар орасидан отилиб чиқиб, менга қараб вовуллай бошлади. "Шарик", - дедим унга қараб. Ҳақиқатан ҳам бу кучукни танидим, уни болалигимдан ўзимиз катта қилгандик. Бир йил аввал подадан молларни ҳайдаб келаётганда уни мотоцикл туртиб юбориб, ўлганди.

Ит ҳам мени таниди шекилли, хуришдан тўхтаб, думини ликиллади. "Нега келдинг? - сўради мендан бувим. Унинг

оламдан ўтганига ўн йиллардан ошганди. Сендан сўраялман, ҳой бола, бу ерда нима қилиб юрибсан? Ахир сени у ёқда қанча ишларинг бор, ота-онанг жони ҳалак бўлиб ўтиргандир". "Касал бўлиб қолдим", - жавоб қилдим бувимга. - Ўзим келмадим-ку". Мен улар билан суҳбатлашар эканман, рўй бераётган воқеаларни оддий қабул қилар, ажабланмасдим. "Сени жа-а илминг ошиб кетибди, ачиққанди бувим. - Бизларни эсламайсан. Болалигингда ҳам кўп ўйинқароқ эдинг, ҳалиям ўзгармабсан", - дея бувим танбеҳ бердилар жаҳл билан.

Бувимнинг ваҳжатида кўрқиб, ортага қараб қочдим. Кўзимни очганимда касалхонада ётар, онам тепамада кўз ёш тўкиб, йиғлаб ўтирарди. Айтишларича, бир кечаю, бир кундуз ўзимга келмабман. Онамга кўрган тушимни айтдим.

- Бу туш эмас, болам, - дедилар онам. - Раҳматли буving сени жуда яхши кўрар, нимаики қўлга тушса "оғзи тегсин", деб сенга илиниб юрарди бояқши. Касал бўлганимга арвоҳи безовта бўлибди, Худо хоҳласа тузалсанг, ўтганларнинг руҳига атаб қон чиқарайлик.

Бир ҳафтада соғайиб кетдим. Онам билан дадам қўй сўйиб, қон чиқаришди. Шундан буён тез-тез ўтганлар руҳини ёд этиб, хотирлаб турадиган бўлдим.

Ф.ТОҲИРОВА

Қайнонам санаторияда эди. Туш кўрибди. Тушида катта дала эмиш. Бир тўда одам бир жойга тўпланиб: "Вой, мана бу одамни бўри ебди. Фақат оёқлари қолибди", - деб бир-бирига айтиб турган эмиш. Қайнонам яқинроқ бориб: "Кимни бўри ебди?", - деб қараса, бир жуфт оёқларга кўзи тушибди. Ҳалиги оёқлар худди тирикларники-

ичганлиги боис, биттаси билан "сенмен"га бориб қолди. Кейин ўша қишлоқ болалари ҳўжайинини кўчага олиб чиқиб кетишди. Орадан ярим соатлар ўтди ҳамки, эрим қайтиб келавермади. Шунда тўйдаги бир киши: "Кўчада биттасини 10-15 та бўлиб роса уришаяпти", - деганини эшитиб қолдим. Жойимда ўтиролмай қолдим, қайнонам ҳам бу гапни эшитди-ю, дарров: "Тез юринглар, бу Зулфиқор!" - дедилар. Қайнонам билан машинада ўша ёққа тез етиб бордик. Овоқ, ҳеч ким йўқ жойда 10-15 та йигит

"ОЁҚЛАРИ

декан экан. Кўзига иссиқ кўри-нибди-ю, яна яқин бориб, ушлаб қараса, ўғлининг оёқлари экан. Қайнонам: "Вой, бу менинг ўғлим-ку. Уни нега бўри ейди? Танасининг қолгани қани?" - деб у ёққа чопибди, бу ёққа чопибди, роса бақирибди. Ўзининг овозидан ўзи чўчиб, уйбонган қайнонам ўтириб роса калима қайтарибди. Санатория муддати тугаб, уйга келган қайнонам дарҳол ўғилларининг ҳол-аҳвалини қайта-қайта сўрадилар.

Орадан 10-15 кун ўтиб, аммамиз тўйга айтиб кетди. Тўйга ҳаммамиз бордик. Тўйнинг охирида ҳўжайиним анча ароқ

ерда ётган биттасини роса тепарди. Бизни кўриб "дува" этиб қочиб кетишди. Ерда юз-кўзи қонга беланиб ҳўжайиним ётарди. Қайнонам дарҳол: "Яхшиям бўри оёқларини емаган экан. Шунинг учун ҳам тирик қолдинг-а, болам", - деб бизга кўрган тушларини айтиб бердилар.

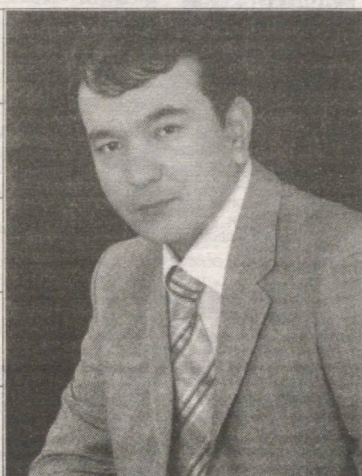
Дилфуза ХОТАМОВА,
Бўжа тумани.

БОР ЭДИ...

БОР ЭДИ...

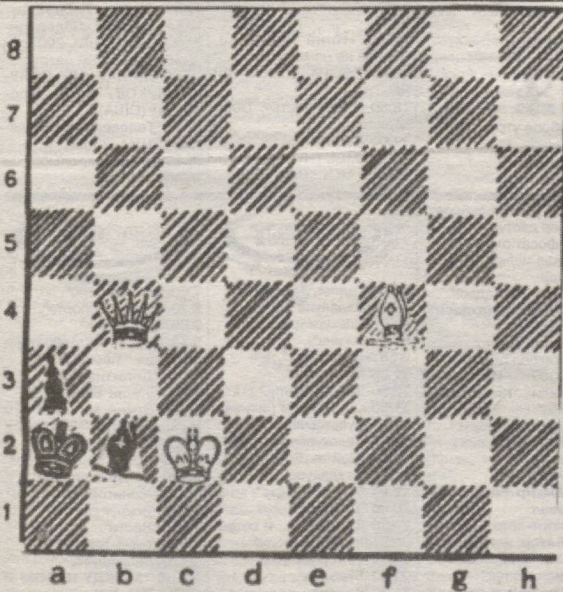
ОИЛА ВА ЖАМИЯТ	Чой тури	Мушкетёр	Рус қизлари исми	Халифа	ОИЛА ВА ЖАМИЯТ	Мактуб	Мир- карим ...	Ҳайит тури	Қозоқ қизлари исми
Мульт- қахра- мон	→	→	→	→	Эстрада гуруҳи	→	→	→	→
Есир, ота- онасиз	→				Қийин эмас	→			
Асл, соф	→				Ун, гуруҳ ҳашароти	→			
Китоб, рисола	→				Испанча "муҳаб- бат"	→			

ОИЛА ВА ЖАМИЯТ	Пиночет	Судралиб юрүвчи	Иморат	Био	ОИЛА ВА ЖАМИЯТ	Ширин- лик	Африка давлати	Ишонч	Италия футбол клуби	ОИЛА ВА ЖАМИЯТ	Фаҳш	Хушбўй суяқлик	Машҳур футболчи	... - чалқ	ОИЛА ВА ЖАМИЯТ	Дурад- гор асбоби	Бар- камол	Фаришта	"Бу менг ..."
Қаҳва тури	→	→	→	→	Шарқ- даги дарё	→	→	→	→	Безор булган	→	→	→	→	Мульт- қахра- мон	→	→	→	→
Иссиқ ва совуқ ўртаси	→				Осмон, фазо	→				Қадим Волга	→				Қўй уюри	→			
Европача исм	→				Қозоқча исм	→				Э. Воҳи- дов достони	→				"Қўтлуқ қон" қахра- мони	→			
Ишон	→				Рус қизлари исми	→				Семиз (акси)	→				Ҳоким (қозоқча)	→			

ОИЛА ВА ЖАМИЯТ	Келин- ойи	Шоко- лад тури	Тутқун	Эмил Зоя асари	ОИЛА ВА ЖАМИЯТ	Идиш тури	Ҳўл бола исми	Қўйма олтин	Рус қизлари исми
Араб давлати	→	→	→	→	Уйлана- ётган йигит	→	→	→	→
Космик агент- лик	→				Халқ, оламон	→			
"Қизил елкан- лар" (муаллиф)	→				Қаноат	→			
Авайла	→				Опера қўшиғи	→			

2 юришда мот

Шахмат тарихидан

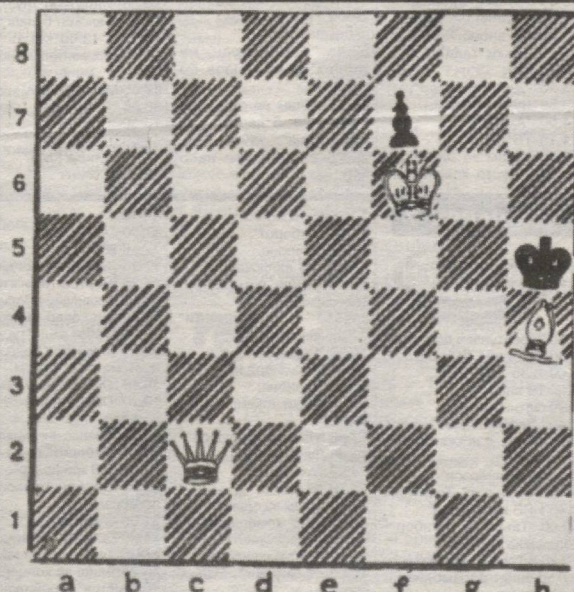
МАХСУС ТОПШИРИК

Бендетто Роттонинг 1817 йили Римда нашр этилган «Шахмат ўйини тўғрисида рисола» деган асарида бир қизиқ мисол келтирилади. Унда ёзилишича, Германия, Франция, Италиядаги цехларда дурадгорларга имтиҳонда махсус топшириқ бериладди. Улар шахмат тахта-сини албатта ясаб беришлари зарур эди.

БИРИНЧИ ЛУҒАТ

Биринчи шахмат луғати 1825 йилда Барселонада босиб чиқарилган. Бу Хуан де ля Торре томонидан тузилган «Шахмат маълумотномаси ва атамалар изоҳи»дир. Унда тахтанинг тўла ва айрим катакчалари тасвири келтирилган. Аспнинг бир катакчадан иккинчисига сакраб ўтиши кўрсатилганди.

Анвар ИНОҚОВ, шахмат шарҳловчиси.

2 юришда мот

ДУШАНБА 5

Хурматли телеомошбинлар!
Профилактика муносабати билан душанба 5 март, кунни "O'zbekiston" телерадиоканали ўз кўрсатувларини соат 14.55дан бошлади.
14.55 Кўрсатувлар дастури.
15.00 "Тахлилнома".
15.45 ТВ анонс.
15.50 "Шахсий фикр".
16.30 "Наврўз оҳанглари".
"Болалар сайёраси".
16.40 "Эртақлар - яхшиликка етаклар".
17.00 "Ахборот".
17.10 ТВ анонс.
17.15 Олтин мерос.
17.20 "Юртим бўйлаб" дастури: "Ўзбекистон маданияти урф-одатлари ва аънавлари".
17.50 "Ҳаётимиз қомуси".
18.10 "Оҳанглар оғушида".
18.20 "Мен тугилган юрт". 1-қисм.
18.40 "Ошин". Телесериал.
19.10 ТВ анонс.
19.15 "Молия ва банк хабарлари".
19.20 Дунё иқлими.
19.25, 19.55, 20.55, 21.30 Эълонлар.
19.30 "Ахборот" (рус тилида).
20.00 ТВ анонс.
20.05 "ТВ шифокор".
20.10 "Оила ришталари". Теле-

лесериал премьераси.
20.50 Дунё иқлими.
21.00 "Ахборот".
21.35 ТВ анонс.
21.40 "Янги оҳанглар".
22.00 "Икки тақдир". Телесериал премьераси (Хинди-стон).
22.45 "Қўшиғимсан, муҳаббат" (SMS. Овоз бериш).
23.00 "Олам ва одам" дастури: "23, 5 даража бурчак остида".
23.25 Тунги наволар.

7.00 "ЯНГИ ТОН"
9.00 Даврнинг боласи.
9.15 Шоҳсупа.
9.35 Спорт-старт.
9.50 Маргилон - 2000 ёшда!
10.00 Давр ҳафта ичида.
10.30 "Ер сайёраси". 1-қисм.
11.25 "Ер сайёраси". 2-қисм.
12.15 "Аёл - муқаддас!"
12.20 "Эрта сунган юлдузлар".
12.45 Ишқ ва наво.
13.00 Давр.
13.15 Даврнинг боласи.
13.30 Нафосат олами.
13.40 Journal.
14.00 "Муқаддас замин".
14.30 "ЯНГИ КУН".
15.30 Мафтуноқ ва бетакор...

15.40 Фазал мулки.
16.00 Давр.
16.20 "Муҳаббат қаҳваси".
17.00 Ватанпарвар.
18.00 UzEX.
18.10 Давр-репортаж.
18.20 "Тасвир ва таассурот".
Чингиз Аҳмадов.
18.35 UzEX.
18.40 Телепортрет.
19.00 ДАВР.
19.35 "Ёмғир симфонияси".
20.30 Қизикчи Шукрулло Исроиллов тақдим этади: "Бўғирсоқ".
20.55 Омон бўлинг!
21.00 "Муҳаббат дардлари".
22.00 ДАВР.
22.50 "Саломея".
Сериал.

17.50 Кўрсатувлар тартиби.
17.55 Мультфильм. "Алиса қўзғу орти ўлкасида".
18.05 "Телекурьер - маркет".
18.25 "Анонс".
18.30 "Пойтахт" ахборот дастури.
18.45 "Анонс".
18.50 "Гвадалупе". Телесериал.
19.30 "Музыка SMS".
19.50 "Саломат бўлинг" рус/.
20.00 "Пойтахт" ахборот дастури рус/.
20.15 "Анонс".

20.20 "Генезис II... и сотворил человек природу".
Документальный фильм.
11 - серия.
20.50 "Интервью" рус/.
21.00 "Жоизба".
21.25 "Анонс".
21.30 "Пойтахт" ахборот дастури.
21.45 "Анонс".
21.50 "Телекурьер - маркет".
22.10 "Аёл қалби".
22.25 "Эслайсизми, ёдингиздами?".
22.30 "Пойтахт" ахборот дастури рус/.
22.45 "Анонс".
22.50 Кино: "Лига выдающих жентельменов".
00.30 - 00.35 Хайрли тун, шахрим.

7.00 "Бодрое утро".
8.00 "Версия".
8.30 "Детский мир".
9.05 "Малахов +".
9.45 "Спорт - менинг ҳаётим".
10.00 "Талкин".
10.30 "Детективы".
11.00 "АВТОграф".
11.20 Эркин ва юнон рум кураши бўйича "Мустақиллик кубоги".
12.20 - 12.55 Мини футбол.
18.00 "Болалар спорти".
18.20 Мультфильм.

18.30 "Хабарлар" (рус).
18.50 "Ким нимага қодир?"
19.05 "Жди меня".
20.00 "Вести".
20.20 ПрофРИНГ.
21.00 Кураш.
21.30 "Хабарлар" (узб).
21.50 Футбол шарҳи.
22.15 СПОРТИВНЫЙ КИНОЗАЛ: "МАЛЫШКА НА МИЛЛИОН" 1-қисм.
23.15 Эркин ва юнон рум кураши бўйича "Мустақиллик кубоги" олтин гран-при турнири.

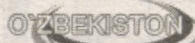
TV-MARKAZ

07.00 "Премьера" (узб).
07.30 Ўзбек наволари.
08.00 "Премьера" (рус).
08.30 "Сайилгоҳ".
08.45 Мировые хиты.
09.00 Сериал "Охота на Изюбря" 7-сер.
10.00 "Сунмас орзулар".
10.40 Ўзбек наволари.
11.00 Кино-SMS. Фильм победитель прошлой недели.
13.00 Мировые хиты.
14.00 Ўзбек наволари.
15.00 Теленяня.
15.45 Мировые хиты.
16.30 Ўзбек наволари.
17.30 Мировые хиты.
18.00 "Премьера" (узб).
18.30 Ўзбек наволари.
19.00 "Премьера" (рус).
19.30 Сериал "ОХОТА НА ИЗЮБЯ" 8-сер.
20.00 "Спецрепортаж".
20.50 Ўзбек наволари.
22.00 "МИЛЛИОНЕР ПО НЕВОЛЕ" худ. фильм.
00.00 Миксер.

5.00 Телеканал "Доброе утро".
9.00 Новости.
9.05 "Малахов +".
9.45 "Два капитана". Много-серийный фильм.
11.05 "Чужие тайны". Много-серийный фильм.
12.00 Новости.
12.15 "Понять. Простить".
12.40 "Лолита. Без комплексов".
13.30 "Детективы".
14.00 Другие новости.
14.25 "Контрольная закупка".
15.00 Новости (с субтитрами).
15.15 Криминальная Россия. "Красавицы и чудовище", 2-я серия.
15.50 "Любовь как любовь". Много-серийный фильм.
16.55 "Федеральный судья".
18.00 Вечерние новости (с субтитрами).
18.15 "Пусть говорят" с Андреем Малаховым.
19.05 "Жди меня".
19.55 "Чужие тайны". Много-серийный фильм.
21.00 Время.
21.30 "Капитанские дети". Много-серийный фильм.
22.30 "Брачные аферы".
23.00 Ночные новости.
23.45 Программа Эдварда Радзинского "Смерть Сталина. Последняя загадка".
1.45 Фильм "Кармен".
3.30 Фильм "Кармен".

5.00 "Доброе утро, Россия!".
9.05 К ЮБИЛЕЮ. «Космический дебют Валентины Терешковой». 9.45 ВЕСТИ.
10.00 "Ваша честь". Сериал.
11.00 ВЕСТИ.
11.30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
11.50 "Ваша честь". Сериал.
12.50 "Частная жизнь". Ток-шоу с Владимиром Молчановым и Ликой Кремер.
13.45 ВЕСТИ.
14.00 ВЕСТИ.
14.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
14.40 АЛЕКСАНДРА УСУЛЯК в фильме "Десять дней до весны". 2007г.
16.40 ВЕСТИ.
17.00 ВЕСТИ.
17.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
17.40 "Танго втроем". Сериал.
18.40 "Ангел-хранитель". Телесериал.
19.40 ВЕСТИ.
20.00 ВЕСТИ.
20.45 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
21.05 "Спокойной ночи, малыши!".
21.15 "Ваша честь". Телесериал.
23.15 "Дежурный по стране". Михаил Жванецкий.
0.15 - ВЕСТИ+.
0.35 "Честный детектив".
1.05 "Синемания".
1.40 "Дорожный патруль".
1.55 НОЧНОЙ СЕАНС. Кайл МакЛаклан в фильме "С тобой и без тебя".
3.30 Канал "Евроньюс".
4.40 ВЕСТИ.

СЕШАНБА 6

5.55 Кўрсатувлар дастури.
6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.35 "Ахборот".
8.35 ТВ анонс.
8.40 Олтин мерос.
8.50 "Олам ва одам" дастури: "23, 5 даража бурчак остида".
9.15 ТВ анонс.
9.20 "Болалар сайёраси".
9.20 I. "Уйла, Изла, Топ!" Телемусобақа.
2. "Покажонтас". Мультсериал.
10.25 ТВ анонс.
10.30 "Остонаси тиллодан".
10.50 "Молия ва банк хабарлари".
10.55 Дунё иқлими.
11.00 "Ахборот".
11.10 ТВ анонс.
11.15 "ТВ шифокор".
11.20 "Оила ришталари". Телесериал.
11.55 Самарқанд - 2750.
12.00 "Ахборот" (инглиз тилида).
12.10 ТВ анонс.
12.15 "Одами эрсанг...".
12.35 "Хажия бисотидан".
13.00 ТВ анонс.
13.05 "Икки тақдир". Телесериал.
13.45 "Дил таронаси".
13.55 Дунё иқлими.
14.00 "Ахборот".
14.15 ТВ анонс.
14.20 "Олам ва одам" дастури: "Кусто командаси-"

нинг сув ости саргузаштлари".
15.10 "Ватанпарвар".
16.10 2007 йил - Ижтимоий химоя йили. "Ижтимоий химоя".
"Болалар сайёраси".
16.30 "Эртақлар - яхшиликка етаклар".
16.50 Бахтли болалик қўшиқлари.
17.00 "Ахборот".
17.10 ТВ анонс.
17.15 Эски альбом.
17.20 ИИБ хабарлари.
17.35 "Таълимга эътибор - келажакка эътибор".
17.55 ТВ анонс.
18.00 "Оҳанглар оғушида".
18.15 "Мен тугилган юрт". 2-қисм.
18.35 "Сизнинг адвокатингиз".
18.40 "Ошин". Телесериал.
19.10 "Банк ва миқоз".
19.20 Дунё иқлими.
19.25, 19.55, 20.55, 21.30 Эълонлар.
19.30 "Ахборот" (рус тилида).
20.00 ТВ анонс.
20.05 "ТВ шифокор".
20.10 "Оила ришталари". Телесериал.
20.50 Дунё иқлими.
21.00 "Ахборот".
21.35 ТВ анонс.
21.40 Эркин мавзу.
22.00 "Икки тақдир". Телесериал.
22.45 "Қўшиғимсан, муҳаббат" (SMS. Овоз бериш).
23.00 "Олам ва одам" дастури: "23, 5 даража бурчак остида".
23.25-23.30 Тунги наволар.

18.00 2007 - Ижтимоий химоя йили: "Матонат".
18.15 Давр мавзуси.
18.30 Кино-SMS.
18.35 Кўклар наволари.
18.50 "Аёл - муқаддас!"
19.00 ДАВР.
19.35 "Ёмғир симфонияси".
20.10 JOKER телелотереяси.
20.20 Маргилон - 2000 ёшда!
20.55 Омон бўлинг!
21.00 "Муҳаббат дардлари".
21.55 Иқлим.
22.00 ДАВР.
22.30 SMS-музыка.
22.45 Кино-SMS.
22.50 "Саломея". Сериал.

7.30 "Салом, Тошкент!"
8.35 "Гвадалупе".
9.20 "Телекурьер-маркет".
9.45 "Аёл қалби".
10.00 "Мулоҳаза учун мавзу".
10.55 "Интервью" рус/.
11.05 "Саломат бўлинг" рус/.
11.20 - 13.00 Кино: "Лига выдающих жентельменов".
17.55 Мультфильм.
18.05 "Телекурьер-маркет".
18.30 "Пойтахт".
18.50 "Гвадалупе".
19.30 Музыка SMS.
19.50 "Согинч".

20.00 "Пойтахт".
20.20 "Генезис II... и сотворил человек природу".
20.50 "Репортаж".
21.00 "Жоизба".
21.30 "Пойтахт".
21.50 "Телекурьер - маркет".
22.10 "2007 йил - Ижтимоий химоя йили: "Мехрибонлик".
22.30 "Пойтахт" ахборот дастури рус/.
22.45 "Анонс".
22.50 Кино: "Игры разума".

7.00 "Бодрое утро".
8.00 "Хабарлар" (рус).
8.20 "Болалар спорти".
8.40 Мультфильм.
9.05 "Малахов +".
9.50 Дунё ўзбек оператори нигоҳида: "Шанхай". Х/ф
10.00 "Хабарлар" (узб).
10.20 "Детективы".
10.50 Эркин ва юнон рум кураши бўйича "Мустақиллик кубоги".
11.50 Теннис.
12.30 - 13.05 Мини футбол.

18.00 "Болалар спорти".
18.15 Мультфильм.
18.30 "Хабарлар" (рус).
18.50 "Сам себе режиссёр".
19.30 ЧЛ кундалиги.
20.00 "Вести".
20.25 "Кўн яшанг".
20.50 "Шарқ яхшакураллари".
21.10 "Спорт - менинг ҳаётим".
21.30 "Хабарлар" (узб).
21.50 СПОРТИВНЫЙ КИНОЗАЛ: "МАЛЫШКА НА МИЛЛИОН". 2-қисм.
22.55 Еврофутбол. Англия чемпионати. "Ливерпуль" - "Манчестер Юнайтед".

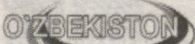
TV-MARKAZ

07.00 Марказ NEWS (узб.).
07.10 Ўзбек наволари.
08.00 Марказ NEWS (рус.).
08.10 Мировые хиты.
09.00 Сериал "Охота на Изюбря" 8-сер.
10.00 "Премьера" (узб.).
10.30 Ўзбек наволари.
11.00 "Миллионер по неволе" худ. фильм.
13.00 Мировые хиты.
13.30 Марказ NEWS (узб.).
13.40 Ўзбек наволари.
14.30 Марказ NEWS (рус.).
14.40 Мировые хиты.
15.00 Теленяня.
15.45 Мировые хиты.
16.30 Ўзбек наволари.
17.00 "Топ-20".
17.45 Ўзбек наволари.
18.00 Марказ NEWS (узб.).
18.10 Ўзбек наволари.
19.00 Марказ NEWS (рус.).
19.10 Сериал "ОХОТА НА ИЗЮБЯ" 9-сер.
20.10 "Сайилгоҳ".
20.25 Ўзбек наволари.
21.00 "Великолепная семёрка".
21.30 Мировые хиты.
22.00 "СИРИАНА" худ. фильм.
00.30 Миксер.

11.05 "Чужие тайны".
12.00 Новости.
12.10 "Понять. Простить".
12.40 "Без комплексов".
13.25 "Детективы".
14.00 Другие новости.
14.25 "Контрольная закупка".
15.00 Новости.
15.15 Вне закона. "Черный санитар".
15.50 "Любовь как любовь".
16.55 "Федеральный судья".
18.00 Вечерние новости (с субтитрами).
18.10 "Пусть говорят".
18.50 Премьера. Владислав Галкин, Дмитрий Дюжев в фильме «Ты - это я». 1-я серия.
19.55 "Чужие тайны".
21.00 Время.
21.30 "Капитанские дети". Много-серийный фильм.
22.30 "Женщина против мужчин".
23.30 Ночные новости.
23.45 Теория невероятности. "Асимметричная мозга".
0.35 Ударная сила. "Глаз оружия".
1.25 Комедия "Ниндзя из Беверли-Хиллз".
3.00 Время.
3.30 Марина Неелова, Леонид Куравлев в фильме "Дамы приглашают кавалеров".

11.50 "Ваша честь". Телесериал.
12.50 "Частная жизнь". Ток-шоу с Владимиром Молчановым и Ликой Кремер.
13.45 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
14.00 ВЕСТИ.
14.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
14.40 "Суд идет".
16.00 "Кулагин и партнеры".
16.40 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
17.00 ВЕСТИ.
17.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
17.40 "Танго втроем". Телесериал.
18.40 "Ангел-хранитель". Телесериал.
19.40 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
20.00 ВЕСТИ.
20.45 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКОВСКАЯ ОБЛАСТЬ.
21.05 "Спокойной ночи, малыши!".
21.15 РУССКАЯ СЕРИЯ. ПРЕМЬЕРА. "Ваша честь". Телесериал.
23.15 ПРЕМЬЕРА. "Жестокый романс Лидии Руслановой".
0.15 - ВЕСТИ+.
0.35 ВЕЧЕРНИЙ СЕАНС. Майкл Кейн и Роберт Дювалл в фильме "Подверженные льву" (США), 2003г.
2.35 "Дорожный патруль".
2.55 СЕРИАЛ ДЛЯ ПОЛУНОЧНИКОВ. "Закон и порядок" (США).
3.40 Телесериал "Взгляд" (США), 2005г.
4.20 Канал "Евроньюс" на русском языке.

ЧОРШАНБА 7

5.55 Кўрсатувлар дастури.
6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.35 "Ахборот".
8.35 ТВ анонс.
8.40 Олтин мерос.
8.45 "Олам ва одам" дастури: "23, 5 даража бурчак остида".
9.10 "Олтин тож". Телеуин.
9.45 ИИБ хабарлари.
10.00 "Таълимга эътибор - келажакка эътибор".
10.20 Ф.Тоштоватом номдаги дуторчилов ансамблининг концерти.
10.40 "Банк ва миқоз".
10.50 "Сизнинг адвокатингиз".

10.55 Дунё иқлими.
11.00 "Ахборот".
11.10 ТВ анонс.
11.15 "ТВ шифокор".
11.20 "Оила ришталари". Телесериал.
11.55 "Увайсий".
"O'zbektelefilm".
12.20 "Ягона оилада".
12.40 "Одамлардан бири".
13.00 ТВ анонс.
13.05 "Икки тақдир". Телесериал.
13.45 "Наврўз оҳанглари".
13.55 Дунё иқлими.
14.00 "Ахборот".
14.15 ТВ анонс.
14.20 "Олам ва одам" дастури: "Кусто командасининг сув ости саргузаштлари".
15.10 "Ҳаёт манзаралари".
15.20 "Чимилдиз". Бадий фильм.
"Болалар сайёраси".
16.35 I. "Бизнинг кутубхона".
2. "Эртақлар - яхшиликка"

етақлар".
17.00 "Ахборот".
17.10 ТВ анонс.
17.15 "Эркин иқтисодиёт".
17.35 "Портретга чизгилар".
17.55 "Оҳанглар оғушида".
18.00 "Бир асар тарихи".
18.20 "Ўзбек аёли" туркумидан: Ўзбекистон Қасрамони М. Исмаилов. 1-қисм.
18.40 "Ошин". Телесериал.
19.10 "Омад зарлари". Телелотерея.
19.15 "Бизнес янгиликлари".
19.30 "Ахборот" (рус).
20.05 "ТВ шифокор".
20.10 "Оила ришталари". Телесериал.
21.00 "Ахборот".
21.40 Халқаро котин-қизлар кўнга бағишланган тантанали йиғилиш ва концерт.
"Туркистон" саройидан олиб кўрсатилади (ёзиб олинган).
23.20 "Икки тақдир". Телесериал.

7.00 "ЯНГИ ТОН"
9.00 Даврнинг боласи.
9.15 Болалар шерьяти.
9.25 У ким? Бу нима?
9.45 Болалар табассуми.
9.50 Менинг лицейим.
10.00 Давр.
10.15 "Аёл - муқаддас!"
10.20 Ватанпарвар.
11.20 Давр-репортаж.
11.35 Ёшлик наволари.
11.45 Омон бўлинг!
11.50 "Муҳаббат дардлари".
13.00 Давр.
13.15 Даврнинг боласи.
13.30 "Ёмғир симфонияси". Сериал.

14.30 "ЯНГИ КУН" ахборот-қўнғилочар дастури.
15.30 Нафосат олами.
15.40 Фазал мулки.
16.00 Давр.
16.15 "Аёл - муқаддас!"
16.20 "Муҳаббат қаҳваси".
17.00 Ҳазина.
17.15 Таълим ва тараққиёт.
17.30 Истикбол тимсолари.
17.40 2007 - Ижтимоий химоя йили: "Қишлоқдаги тенгдошлар".
18.00 Мўйқалам сеҳри.
18.30 Кўклар наволари.
18.45 Каталог.
19.00 ДАВР.
19.35 "Ёмғир симфонияси". Сериал.
20.10 Спорт-лото.
20.25 "Баҳор илҳомлари". Феруза Жуманиёзова.
20.55 Омон бўлинг!
21.00 "Муҳаббат дардлари". Сериал.
22.00 ДАВР.
22.50 "Саломея". Сериал.

7.30 "Салом, Тошкент!"
8.35 "Гвадалупе".
9.20 "Телекурьер-маркет".
9.45 "Согинч".
9.55 "Нима учун?"
10.35 "Репортаж".
10.50 "Мехрибонлик".
11.30 Кино: "Игры разума".
17.55 Мультфильм.
18.05 "Телекурьер-маркет".
18.30 "Пойтахт".
18.50 "Гвадалупе".
19.50 "Мисли гавҳар".
20.00 "Пойтахт".
20.20 "Генезис II... и сотворил человек природу".
20.50 "Интервью".
21.00 "Жоизба".
21.50 "Телекурьер-маркет".
22.10 "Келажакка интилиб".
22.50 Кино: "Свидетель на свадьбе".

7.00 "Бодрое утро".
8.20 "Болалар спорти".
9.05 "Малахов +".
9.50 Дунё ўзбек оператори нигоҳида: "Тайланд". Х/ф
10.20 "Детективы".
10.50 "Кучли бешлик".
11.30 Кино: "Игры разума".
17.55 Мультфильм.
18.05 "Телекурьер-маркет".
18.30 "Пойтахт".
18.50 "Гвадалупе".
19.50 "Мисли гавҳар".
20.00 "Пойтахт".
20.20 "Генезис II... и сотворил человек природу".
20.50 "Интервью".
21.00 "Жоизба".
21.50 "Между небом и землей". Х/ф
23.20 Еврофутбол. Чемпионат лигаси. "Ливерпуль" (Англия) - "Барселона"

TV-MARKAZ

07.00 Марказ NEWS (узб.)
07.10 Ўзбек наволари
07.30 "Премьера" (рус)
08.00 Марказ NEWS (рус)
08.10 "Набат" Рашид Холков билан.
08.50 Мировые хиты
09.00 Серил "Охота на Изюбря" 9-сер.
10.00 Мировые хиты
10.30 Ўзбек наволари
11.00 "Сириана" худ.-фильм
12.30 Марказ NEWS (узб.)
13.40 "Юлдузли пайшанба"
14.10 Ўзбек наволари

14.30 Марказ NEWS (рус.)
14.40 Мировые хиты
15.00 Теленяня
15.45 Мировые хиты
16.00 "Сайилгох"
16.15 Ўзбек наволари
17.45 Мировые хиты
18.00 Марказ NEWS (узб.)
18.10 Ўзбек наволари
18.40 Мировые хиты
19.00 Марказ NEWS (рус.)
19.10 Серил "ОХОТА НА ИЗЮБРЯ" 10-сер.
20.10 Ўзбек наволари
21.00 "Миссия неповторима"
21.30 Мировые хиты
22.00 Киноколлекция "ТАИНСТВЕННАЯ РЕКА"
00.40 Миксер

5.00 Телеканал "Доброе утро"
9.00 Новости
9.05 "Малахов"
9.50 "Два капитана"
11.05 "Чужие тайны"
12.00 Новости
12.10 "Понять. Простить"
12.40 "Лолита. Без комплексов"
13.25 "Детективы"
14.00 Другие новости
14.25 "Контрольная закупка"
15.00 Новости (с субтитрами)
15.15 Вне закона. "Городские шашлыки"
15.50 "Любовь как любовь".

16.55 "Федеральный судья"
18.00 Вечерние новости (с субтитрами)
18.10 "Пусть говорят" с Андреем Малаховым
18.50 Премьера. Владислав Галкин, Дмитрий Дюжев в фильме "Ты - это я". 2-я серия
19.55 "Чужие тайны". Многосерийный фильм
21.00 Время
21.25 "Комеди Клуб на Первом"
23.10 Х/ф "Знакомство с Факерами"
1.15 Николь Кидман в фильме "Мулен Руж"
3.00 Время
3.25 Фильм "Мулен Руж". Продолжение
3.50 Фильм "Цирк солнца"

5.00 "Доброе утро, Россия!"
8.45 "Старые русские бабки. Никитична - Маврикевна"
9.45 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
10.00 "Ваша честь". Телесериал.
11.00 ВЕСТИ.
11.30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
11.50 "Ваша честь". Телесериал.
12.50 "Частная жизнь". Ток-шоу с Владимиром Молчановым и Ликой Крем.
13.45 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
14.00 ВЕСТИ.

14.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
14.40 "Суд идет".
16.00 "Куликин и партнеры".
16.40 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
17.00 ВЕСТИ.
17.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
17.40 "Танго втроем". Телесериал.
18.40 "Ангел-хранитель". Телесериал.
19.40 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
20.00 ВЕСТИ.
20.45 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКОВСКАЯ ОБЛАСТЬ.
21.05 "Спокойной ночи, малыши!"

21.15 РУССКАЯ СЕРИЯ. ПРЕМЬЕРА. "Ваша честь". Телесериал.
23.15 ВЕЧЕРНИЙ СЕАНС. Лариса Удовиченко, Игорь Ливанов, Валерий Гаркалин, Нина Усатова и Михаил Светин в фильме "8 марта". 2000г.
1.10 Анастасия Вертинская в фильме "В городе Сочи темные ночи". 1989г.
3.30 "Дорожный патруль".
3.50 СЕРИАЛ ДЛЯ ПОЛУНОЧНИКОВ. "Закон и порядок" (США).
4.35 ПРЕМИА "ЭММИ". Телесериал "Андерсонвилль" (США). 1996г.
5.15 Канал "Евроныс"

ПАЙШАНБА 8

Халқаро хотин-қизлар куні.

5.55 Кўрсатувлар дастури.
6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.35 "Ахборот".
8.35 ТВ анонс.
8.40 Олтин мерос. "Болалар сайёраси".
8.45 "Бувим ёпган нон". Видеофильм.
9.35 Байрам табриги.
9.40 Халқаро хотин-қизлар кунига бағишланган тантанали ийгилиш ва концерт.
11.20 ТВ анонс.
11.25 "Оила ришталари". Телесериал.
12.00 "Мухаббат, сен чиройлисан". Сарвара Одилова.
12.40 Байрам табриги.
12.45 "Қишлоқ ҳаёти".
13.05 "Икки тақдир". Телесериал.
13.45 "Ёшлик оқшо-

ми".
15.00 "Бегоналар". Бадий фильм.
16.30 "Назм ва наво".
17.10 "Интеллектуал ринг".
17.55 Байрам табриги.
18.00 "Ўзбек аёли" туркумидан: Ўзбекистон Қаҳрамони М. Исмазова. 2-қисм.
18.20 "Яхши ният". Телелотерея.
18.40 "Аёл гўзаллиги оламни безар". Муסיқий дастур.
19.20 Дунё иқлими.
19.25, 19.55, 20.55, 21.30 ЭЪЛОНЛАР.
19.30 "Ахборот" (рус тилида)
20.00 ТВ анонс.
20.05 "Оддий ҳақиқатлар". Токшоу.
20.50 Дунё иқлими.
21.00 "Ахборот".
21.35 ТВ анонс.
21.40 "Аёл гўзаллиги оламни безар".
22.20 "Икки тақдир". Телесериал.
23.05 "Аёл гўзаллиги оламни безар".
23.45 "Олам ва одам" дастури: "Ҳақиқий Клеопатра".

6.55 Дастуринг очишили.
7.00 "ЯНГИ ТОНГ" ахборот-қўнғилочар дастури.
9.00 Давринг боласи.
9.15 Болалар табассуми.
9.20 "Болалар давраси". Байрам дастури.
9.50 "Аёл - муқаддас!"
9.55 Иқлим.
10.00 Давр.
10.10 Омон бўлинг!
10.15 Миллий кино: "Маф-тунингман!"
11.35 Кино-SMS.
11.40 "Тасвир ва таасурот". Чингиз Аҳмаров.
11.55 "Аёл - муқаддас!"
12.00 Телепортрет.
12.15 Кино-SMS.
12.20 Онага эъзоз - келажакка эъзоз.
12.35 2007 - Иқтисодий ҳимоя йили: Ёшлар адабиёти.
12.50 Ишқ ва наво.
12.55 Иқлим.
13.00 Давр.
13.10 "Бўғирсоқ".
13.30 KINOMANIYA.
14.00 "Ишдаги ишқ". Кинокомедия. 1-2 қисмлар.
16.30 Кино-SMS.
16.35 "Аёл - муқаддас!"
16.40 2007 - Иқтисодий ҳимоя йили: "Шарқ маликаси".
17.10 Бу шундай бўлган эди...
17.30 Рўзгор мактаби.
18.00 "Уйимдаги фариштам".
18.20 "Қўшиқларим Сизга армугон!" Улмас Оллоберганова.
18.30 Давр.
13.15 Давринг боласи.
13.30 "Наврўз келур..."
13.40 Қишлоқдаги тенгдошим.
13.55 Омон бўлинг!
14.00 "Ёмғир симфонияси". Серил.
14.30 "ЯНГИ КҮН" ахборот-қўнғилочар дастури.
15.30 Матонат.
15.45 Ҳазил мулки.
16.00 Давр.
16.20 "Мухаббат қавҳаси".
17.40 Давр мавзуси.
17.55 "Улар - жасур аёллар!"
18.25 Қўлдам наволари.
18.45 Сифат белгиси.
19.00 ДАВР.
19.35 "Ёмғир симфонияси". Серил.
20.10 Спорт-лото.
20.25 Дунё таомлари.
21.00 "Мухаббат дардлари". Серил.
22.00 ДАВР.
22.50 "Саломея". Серил.

18.50 "Аёл - муқаддас!"
18.55 Иқлим.
19.00 ДАВР.
19.35 Эълонлар.
19.40 Кино-SMS.
19.45 "Аёлга таъзим". Байрам дастури.
22.55 Эълонлар.
23.05 Омон бўлинг!
23.10 Миллий кино: "Гўзаллик сирин".
00.45 - 00.50 Ватаним!

7.30 "Салом, Тошкент!"
8.35 "Ғадалупе".
9.20 "Телекурьер - маркет".
9.45 Кино: "Рим тағтиллари".
11.30 "Баҳорой".
11.45 "Мисли гахвар".
12.00 "Мунисам".
12.15 "Интервью".
12.25 "Юрагимда баҳорий хислар".
12.45 Мультфильм: "Алиса қўзғоти ўлкасида".
13.15 "Мовий манзиллар маликаси".
13.30 "Ҳозибза".
13.50 Кино: "Свидетель на свадьбе".
15.20 "CINEMA BOLJWOD".
15.40 Кино: "Мен танлаган ёр". Премьера. 1-2 қисмлар /Хиндистон/.
18.05 "Телекурьер-маркет".
18.30 "Пойтахт".
18.50 "Ғадалупе".
19.50 "Шунақа гаплар".
20.05 "Фаровонлик бекати".
20.25 "Муқаддас аёл". Байрам дастури. 1-қисм.
21.50 "Телекурьер-маркет".
22.10 "Муқаддас аёл". Байрам дастури. 2-қисм.
23.15 Кино: "Дьявол носит Прада".

8.00 "Хабарлар" (рус)
8.20 "Весенняя акварель". Концертная программа.
9.00 "Бодрое утро".
10.00 "Хабарлар" (узб)
10.20 "ПРИКЛЮЧЕНИЯ ВОЛШЕБНОГО ГЛОБУСА". МУЛЬТФИЛЬМ.
11.20 Живой мир. "Планета Земля".
12.10 СЕМЕЙНЫЙ ЭКРАН: "ЛЮБОВЬ И ГОЛУБИ" Х/ф
14.10 "Спорт баҳорой".
14.35 РИЧАРД ГИР И ДЖЕ-НИФЕР ЛОПЕС В ФИЛЬМЕ. "ДАВАЙТЕ ПОТАНЦУЕМ".
16.30 "Цирк со звёздами". Шоу программа.
18.30 "Хабарлар" (рус)
18.50 "Иктидор".
19.40 "Такдир чизгилари".
20.00 "Вести".
20.15 "Келин-куёв".
21.30 "Хабарлар" (узб)
21.50 "Дунё гўзаллиги сендадир, аёл!"
23.10 Еврофутбол. Чемпионал лигаси. "Бавария" (Германия) - "Реал" (Испания).
00.45 "хайрли тун!"

TV-MARKAZ

07.00 Марказ NEWS (узб.)
07.10 Ўзбек наволари
08.00 Марказ NEWS (рус.)
08.10 "Сайилгох"
08.25 Ўзбек наволари
09.00 Серил "Охота на Изюбря" 11-сер.
10.00 Мировые хиты
10.30 Ўзбек наволари
11.00 "АРАЗЛАСАНГ УЛА-

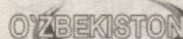
МАН" видеофильм
13.00 Феруза Жуманиёзова концерти
14.50 Мировые хиты
15.00 Теленяня
15.45 Мировые хиты
16.00 Ўзбек наволари
17.00 "Великолепная семёрка"
17.30 Мировые хиты
18.00 "Спецрепортаж" (Рахмон Ганиева)
18.30 Ўзбек наволари
19.00 Серил "ОХОТА НА ИЗЮБРЯ" 11-сер.
20.00 "Юлдузли пайшанба" (Байрам сони)
20.30 "Премьера" (узб)
21.00 "Бадий кенгаш". Муסיқий-байрам дастури.
22.00 "СЛИШКОМ КРАСИВАЯ ДАТЯ" худ.-фильм
23.50 Миксер

5.10 Х/ф "Женщина для всех".
6.00 Новости
6.10 Фильм "Женщина для всех". Продолжение
6.50 "Песни для любимых".
9.10 К 85-летию Евгения Матвеева. "Жизнь без врагов". Документальный фильм
10.00 Новости
10.10 Х/ф "Девчата".
12.00 Новости.
12.10 Х/ф "Любовь и голуби".
14.10 "Ералаш".
14.35 Х/ф "Давайте потанцуем".
16.30 "Бенефис Елены Воробей".
18.30 Х/ф "Парк Советского периода" (2006 год)
21.00 Время
21.20 Премьера. Екатерина

Васильева, Алексей Гуськов, Елена Яковлева в фильме "Важнее, чем любовь" (2006 год)
23.15 "Секс-символы". Российские звезды. Женщины. Документальный сериал
0.15 Бет Дэвис, Мариллин Монро в фильме "Все о Еве".
2.50 Серил "Офицер полиции".
6.00 Валентина Телигина в фильме "Дом, в котором я живу". 1957г.
7.50 "Дюймовочка". М/ф
8.20 Виталий Соломин в мелодраме "Женщины".
10.25 "Веселая компания". Юмористический концерт.
12.20 Михаил Коженков в комедии "Самая обязательная и привлекательная".
14.00 ВЕСТИ.
14.20 ПРЕМЬЕРА. Праздничный концерт "Все звезды для любимой".
16.00 Лия Ахеджакова в комедии Эльдыра Рязанова "Служебный роман". 1977г.
19.00 ПРЕМЬЕРА. "Бабы, вперед!". Праздничная программа Елены Степаненко.
20.00 ВЕСТИ.
20.10 ПРЕМЬЕРА. "Бабы, вперед!". Праздничная программа Елены Степаненко. Продолжение.
22.10 Юлия Меньшова, Жанна Эппле, Анатолий Васильев и Инна Макарова в романтической комедии "Большая любовь". 2005г.
0.10 Адриано Челентано в комедии "Бархатные ручки".
2.15 Жерар Депардье в фильме "Счастливого пути".
4.40 Канал "Евроныс"

ЖУМА 9

5.55 Кўрсатувлар дастури.
6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.35 "Ахборот".
8.35 ТВ анонс.
8.40 Олтин мерос.
8.45 "Олам ва одам" дастури: "Ҳақиқий Клеопатра". "Болалар сайёраси".
9.35 1. "Цирк, цирк, цирк".
2. "Покахонтас". Мультфильм.
10.20 "Табаррук замин".
10.50 "Сизнинг адвокатингиз".
10.55 Дунё иқлими.
11.00 "Ахборот".
11.10 ТВ анонс.
11.15 "ТВ шифокор".
11.20 "Галатепалик авлиё". Бадий фильм.
11.45 Самарканд-2750.
11.50 "Дил таронаси".
12.00 "Юртим бўйлаб" дастури: "Тошкент гуллари".
12.10 "Қалпоқ". Ҳажвий кўрсатуви.
12.40 "Бир асар тарихи".
13.00 ТВ анонс.
13.05 "Икки тақдир". Телесериал.
13.45 "Зилот". Наврўз қўшиқлари.
13.55 Дунё иқлими.
14.00 "Ахборот".
14.15 ТВ анонс.
14.20 "Олам ва одам" дастури: "Қусто командасининг сув ости саргузаштлари".
15.10 "Ҳаёт манзаралари".
15.20 "Оталар сўзи - ақлнинг қўзи" ҳазинасидан.
16.20 "Имконият".

"Болалар сайёраси".
16.40 "Эртақлар - яхшиликка етаклар".
17.00 "Ахборот".
17.10 ТВ анонс.
17.15 2007 йил - Иқтисодий ҳимоя йили. "Саломатлик" дастури.
17.35 "Умр мазмуни".
17.55 "Охонгар оғушида".
18.05 "Минг бир ривоят".
18.10 "Хидоят сари".
18.30 "Ошин". Телесериал.
19.00 "Азёло ўйинчи". Телелотерея.
19.15 "Бизнес янгиликлари".
19.30 "Ахборот" (рус)
20.10 "Оила ришталари".
20.50 Дунё иқлими.
21.00 "Ахборот".
21.40 "Бекат".
22.05 "Икки тақдир".
23.00 "Олам ва одам" дастури: "23. 5 даража бурчак остида".

7.00 "ЯНГИ ТОНГ".
9.00 Давринг боласи.
9.15 Болалар табассуми.
9.20 Ёшлар адабиёти.
9.35 Бу шундай бўлган эди...
10.00 Давр.
10.15 "Аёл - муқаддас!"
10.20 Онага эъзоз - келажакка эъзоз.
10.35 Ҳазина.
10.50 Шарқ маликаси.
11.20 Таълим ва тараққиёт.
11.35 Муқамал сеҳри.
12.10 Ишқ ва наво.
12.20 "Мухаббат дардлари". Серил.

13.00 Давр.
13.15 Давринг боласи.
13.30 "Наврўз келур..."
13.40 Қишлоқдаги тенгдошим.
13.55 Омон бўлинг!
14.00 "Ёмғир симфонияси". Серил.
14.30 "ЯНГИ КҮН" ахборот-қўнғилочар дастури.
15.30 Матонат.
15.45 Ҳазил мулки.
16.00 Давр.
16.20 "Мухаббат қавҳаси".
17.40 Давр мавзуси.
17.55 "Улар - жасур аёллар!"
18.25 Қўлдам наволари.
18.45 Сифат белгиси.
19.00 ДАВР.
19.35 "Ёмғир симфонияси". Серил.
20.10 Спорт-лото.
20.25 Дунё таомлари.
21.00 "Мухаббат дардлари". Серил.
22.00 ДАВР.
22.50 "Саломея". Серил.

7.30 "Салом, Тошкент!"
8.35 "Ғадалупе".
9.20 "Телекурьер - маркет".
9.45 "Муסיқа SMS".
10.05 "Шунақа гаплар".
10.20 "Камер оркестрининг концерти".
10.35 - 12.20 Кино: "Дьявол носит Прада".
17.50 Кўрсатувлар тартиби.
17.55 "Афиша" /рус/.
18.05 "Телекурьер - маркет".
18.30 "Пойтахт".
18.50 "Ғадалупе".
19.30 "Муסיқа SMS".
19.50 "Саломат бўлинг".

7.00 "Бодрое утро".
8.00 "Хабарлар" (рус)
8.20 "Болалар спорти".
8.40 Мультфильм.
9.05 "Малахов +".
9.50 Дунё ўзбек оператори нигоҳида: "Бангкок". Х/ф
10.00 "Хабарлар" (узб)
10.20 "Детективи".
10.50 "Ринг".
11.20 Мини футбол.
11.55 Снукер.
12.35 - 12.55 Оғир атлетика.
18.00 "Болалар спорти".
18.15 Мультфильм.
18.30 "Хабарлар" (рус)
18.50 "Баҳор". Хужжатли фильм.
19.00 "Поле чудес".
19.50 "Тет-а-тет".
20.00 "Вести".
20.25 "Мастер класс".
20.45 Кураш. И. Каримов халқаро турнири (Буюк Британия).
21.05 "Жаҳон спорти юлдузлари".
21.30 "Хабарлар" (узб)
21.50 "Ғадалупе".
22.30 Х/ф "ОПАСНЫЙ ВОЗРАСТ".

TV-MARKAZ

07.00 Марказ NEWS (узб.)
07.10 Ўзбек наволари
08.00 Марказ NEWS (рус.)
08.10 "Топ-20"
09.00 Серил "Охота на Изюбря" 11-сер.
10.00 Ўзбек наволари
11.00 "Слишком красивая для тебя" худ.фильм
12.50 Мировые хиты
13.30 Марказ NEWS (узб.)
13.40 Ўзбек наволари
14.30 Марказ NEWS (рус.)
14.40 Мировые хиты
15.00 Теленяня
15.45 Мировые хиты
16.00 Ўзбек наволари
17.00 "Миссия неповторима"
17.30 Мировые хиты
18.00 Марказ NEWS (узб.)
18.10 "Куликар фантазиялари"
18.40 Ўзбек наволари
19.00 Марказ NEWS (рус.)
19.10 Серил "ОХОТА НА ИЗЮБРЯ" 12-сер.
20.10 "Сунмас озулар"
20.50 Ўзбек наволари
21.00 "Премьера" (рус.)
21.30 "Сайилгох"
21.45 Ўзбек наволари
22.00 "МЕКСИКАНЕЦ" худ.фильм
00.20 Миксер

5.00 "Доброе утро"
9.00 Новости
9.05 "Малахов +"
9.50 "Два капитана".

11.05 "Чужие тайны".
12.00 Новости
12.10 "Понять. Простить"
12.40 "Без комплексов"
13.25 "Детективы"
14.00 Другие новости
14.25 "Контрольная закупка"
15.00 Новости.
15.15 Вне закона. "Дорога в ад"
15.50 "Любовь как любовь".
16.55 "Федеральный судья"
18.00 Вечерние новости (с субтитрами)
18.15 "Пусть говорят"
19.00 "Поле чудес"
19.50 "Чужие тайны". Многосерийный фильм
21.00 Время
21.25 "КВН-2007".
23.40 Премьера. Фильм Тима Бартона "Крупная рыба".
1.55 Дефф Биджес в комедии "Поцелуй меня на прощание".
3.00 Время
3.25 Комедия "Поцелуй меня на прощание". Продолжение
4.10 Фильм "Схватка"

5.00 "Доброе утро, Россия!"
8.45 "Ваша честь". Телесериал.
9.45 "Мусульмане".
10.00 "Ваша честь". Телесериал.
11.00 ВЕСТИ.
11.30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
11.50 Михаил Пореченков, Юлия Меньшова, Жанна Эппле, Анатолий Васильев и Инна Макарова в романтической комедии "Большая любовь". 2005г.
13.45 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
14.00 ВЕСТИ.
14.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
14.40 Евгений Леонов-Гладышев, Семен Фарада, Сергей Жигунов и Игорь Дмитриев в детективе "Алмазы шаха". 1992г.
17.00 ВЕСТИ.
17.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
17.40 ПРЕМЬЕРА. "Аншлаг и Компания". Праздничный капустник.
20.00 ВЕСТИ.
20.45 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКОВСКАЯ ОБЛАСТЬ.
21.05 ПРЕМЬЕРА-2007. Сергей Безруков, Лань Янь и Леонид Громов в фильме "Поцелуй бабочки". 2006г.
23.00 ПРЕМЬЕРА. Клуб "Театр + ТВ". "Автомобилисты".
0.55 Камерон Диас, Харви Кейтел и Билли Зейн в комедии "Голова над водой" (США).
2.40 "Дорожный патруль".
3.00 "Горячая десятка".
3.55 НОЧНОЙ СЕАНС. Хосе Гарсия и Изабель Дюваль в фильме "Смех и наказание" (Франция). 2003г.
5.25 Канал "Евроныс"

ШАНБА 10

O'ZBEKISTON

5.55 Курсатувлар дастури.
6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.35 "Ахборот".
8.35 ТВ анонс.
8.40 Олтин мерос.
"Болалар сайёраси":
8.45 1. "Олтин тож". Телевизион ўйин.
2. "Покачонтас". Мультсериал.
9.45 "Муслика дунёси".
10.05 1. "Рангинкамон". 2. "Дидар".
10.45 "Янги оҳанглар".
11.00 "Оналар мактаби".
11.20 "Оила ришталари". Телесериал.
11.55 "Дил таронаси".
12.00 "Заковат".
13.00 ТВ анонс.
13.05 "Икки такдир". Телесериал.
13.45 Олтин мерос.
13.55 Дунё иқлими.
14.00 "Ахборот".
14.15 ТВ анонс.
14.20 "Хонадон".
14.45 "Энг жозибали ва латофатли". Бадий фильм.
"Болалар сайёраси":
16.05 1. "Уйла, Изла, Топ!" Телемусоба.
2. "Эртақлар - яхшиликка етаклар".
17.00 ТВ анонс.
17.05 "Одами эрсанг...".
17.25 "Оҳанглар оғушида".
17.35 "Саломатлик сирлари".
17.55 "Сиз кутган учрашу".
18.35 ТВ анонс.
18.40 "Меҳр кўзда".
19.25, 19.55, 20.55, 21.30 Эълонлар.

19.30 "Ахборот" (рус тилида)
20.05 "ТВ шифокор".
20.10 "Оила ришталари".
20.50 Дунё иқлими.
21.00 "Ахборот".
21.35 ТВ анонс.
21.40 "Кўнгил қўшиқ истаиди".
22.05 "CINEMA.UZ".
22.30 "Кўшиғимсан, муҳаббат" (SMS. Овоз бериш)
22.40 "Севги фазоси". Б/ф

7.00 "ЯНГИ ТОНГ"
9.00 Давринг боласи.
9.15 Болалар табассуми.
9.20 Бола тилидан.
10.00 Давр.
10.15 "Аёл - муқаддас!"
10.20 2007 - Иктомий химоя йилги: "Ибратли умр".
10.40 "Уч сехрлар". М/ф
11.50 Дунё таомлари.
12.10 Иш ва наво.
12.20 "Муҳаббат дардлари".
13.00 Давр.
13.15 Давринг боласи.
13.35 "Уйимдаги фаришталар".
13.55 Омон бўлинг!
14.00 "Ёмғир симфонияси".
14.30 "ЯНГИ КҮН" ахборот-кўнгилчор дастури.
15.30 Истикбол тимсоллари.
15.40 Ҳазил мулки.
16.00 Давр.
16.20 "Муҳаббат қаҳваси".
17.40 Нафосат олами.
17.50 Каталог.
18.00 Қилчи қирқ ёриб...
18.45 Кўлама наволари.
19.00 ДАВР.
19.30 "Ер сайёраси". 3-қисм.
20.25 Эълонлар.
20.35 SMS-муслика.

21.00 "Муҳаббат дардлари".
22.00 ДАВР.
22.30 "Панох". 1-қисм.
22.45 Жаҳон киноси: "Астерикс ва Обеликс. Клеопатра миссияси".

TOSHKENT

7.30 "Салом, Тошкент!"
8.35 "Гвадалупе". Телесериал.
9.20 "Телекурьер-маркет".
9.45 "Маърифат фидойилари".
10.00 "Дилкаш наволар": Нодирабегим Жавоқова.
10.25 "Саломат бўлинг".
10.40 "Муслика SMS".
11.00 Мультфильм: "Урмон эрталари". 1-қисм.
11.15 "Афиша"/рус/.
11.30 - 13.05 Кино: "Стильная штучка".
17.50 Курсатувлар тартиби.
17.55 "Афиша".
18.05 "Телекурьер - маркет".
18.30 "Пойтахт".
18.50 "Гвадалупе". Телесериал.
19.30 "Муслика SMS".
19.55 "Анонс".
20.00 "Пойтахт" ахборот дастури/рус/.
20.15 "Анонс".
20.20 "Генезис II... и сотворил человек природу". Документальный фильм. 14 - серия.
20.50 "Интервью".
21.00 "Жозиба".
21.25 "Анонс".
21.30 "Пойтахт" ахборот дастури.
21.50 "Телекурьер - маркет".
22.10 "Истеъдод".
22.25 "Эслайсизми, ёдингизда-ми?".
22.30 "Пойтахт".
22.50 Кино: "Розовая пантера".

SPORT

7.30 "Хабарлар".
7.50 Бенефис Г. Ветрова.
8.30 "Хабарлар" (рус тилида)
8.50 Мультфильм.
9.00 "Бодрое утро".
10.00 "Спорт - менинг ҳаётим".
10.10 "Смак".
10.50 "Военное дело".
11.10 Мини футбол.
11.45 "До-ми-соль". Шоу программа для детей.
12.35 Оғир атлетика.
12.55 - 13.35 "Рондо". Ток шоу.
18.00 "Болалар олами".
18.30 "Хабарлар" (рус тилида)
18.50 "Оддий репортаж".
19.00 "В яблочко".
19.15 "Файзли ошхона".
19.35 "Застали".
19.50 "Суперлото".
20.00 "Вести".
20.20 "Муслик тайм".
20.35 "Стиль".
20.50 "Звездный матч".
21.10 "Среда обитания".
21.25 "Музыкальная пауза".
21.30 "Хабарлар" (узб. тилида)
21.50 Х/ф "ТАЙНЫ ВЕРСАЛЯ".
23.15 "Турнир хитов".
23.40 "Империя кикбоксинга".

TV-MARKAZ

07.00 Марказ NEWS (узб)
07.10 Узбек наволари
08.00 Марказ NEWS (рус)
08.10 Мировые хиты
09.00 Узбек наволари
09.30 "Сайилгоҳ".
09.45 Узбек наволари
11.00 "Мексиканец" худ. фильм
13.20 Узбек наволари
14.00 "Премьера" (узб)
14.30 Мировые хиты

15.00 Теленяня
16.20 Мировые хиты
16.30 "Судьбы-Тактирлар"
17.00 Узбек наволари
18.00 Марказ NEWS (узб)
18.10 Узбек наволари
19.00 Марказ NEWS (рус)
19.10 Феруза Жумиёзова концерти
21.00 "Навбат" Рашид Холиков билан.
21.40 Узбек наволари
22.00 Хинд киноси "КАЛБИМНИ СЕНГА БЕРДИМ"

6.00 Новости
6.10 Теория невероятности.
6.55 "Асимметрия мозга".
6.45 Олег Анофриев в комедии "За витриной универмага".
8.20 "Играй, гармонь любимая!".
9.00 "Слово пастыря".
9.15 "Субботник".
10.00 Новости
10.10 "Смак".
10.50 "Звездные матери-одиночки".
12.00 Новости (с субтитрами)
12.10 Премьера нового цикла. История песни. "Я тебя никогда не забуду...".
13.15 Премьера. "Единственная".
14.20 К 85-летию Евгения Матвеева. Фильм "Любовь земная".
16.20 Праздничный концерт.
18.00 Вечерние новости.
18.15 Субботний "Ералаш".
18.45 "Женщина против мужчин".
19.50 "Властелин горы".
21.00 Время
21.20 Премьера сезона. "Минута славы".
23.05 "Высшая лига".
0.35 Колин Фаррел в фильме "Спроси у пыли".
2.45 Мистический триллер "Вечность".
4.55 "Лошадина энциклопедия"

PTP

6.00 "Доброе утро, Россия!".
8.00 ВЕСТИ.
8.10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКОВСКАЯ ОБЛАСТЬ.
8.20 "Военная программа" Александра Сладкова.
8.40 "Утренняя почта".
9.10 "Субботник".
9.50 "Вокруг света".
10.45 "Секрет успеха". Результаты голосования.
11.00 ВЕСТИ.
11.10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
11.20 "Сто к одному". Телеигра.
12.15 "Комната смеха".
13.15 "Клуб сенаторов".
14.00 ВЕСТИ.
14.20 РОДНОЕ КИНО. Наталья Гундарева, Олег Янковский, Анатолий Кузнецов, Ольга Волкова, Сергей Никоненко и Евгений Моргунов в фильме "Райское яблоко". 1998г.
16.00 "Национальный интерес". Ток-шоу Дмитрия Селезова.
16.55 "Формула власти". Мишель Бачелет - президент Чили.
17.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА. НЕДЕЛЯ В ГОРОДЕ.
18.00 "Субботний вечер".
20.00 ВЕСТИ.
20.15 Музыкальный конкурс "Секрет успеха".
21.20 ПРЕМЬЕРА-2007. Алексей Чадов, Артур Смольянинов, Константин Крюков, Тимати, Агния Дитковските и Анастасия Кочеткова в фильме "Жара".
23.30 Дженнифер Энистон в комедии "Брюс Всемогущий".
1.30 Люк Уилсон в романтической комедии Роба Райнера "Алекс и Эмма" (США). 2003г.
3.25 НОЧНОЙ СЕАНС. Филипп Нуаре в фильме "Отбывные" (Франция). 2003г.
4.55 Канал "Евроньюс"

ЯКШАНБА 11

O'ZBEKISTON

5.55 Курсатувлар дастури.
6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.35 "Ахборот".
8.35 ТВ анонс.
8.40 Олтин мерос.
"Болалар сайёраси":
8.45 "Қурбақа малика". Мультфильм.
9.25 ТВ анонс.
9.30 "Саломатлик сирлари".
9.50 "Дам бу дамдир".
10.35 "Оила ришталари". Телесериал.
11.10 "Интеллектуал ринг".
11.55 "КиноТеатр".
12.15 "Ризо". Бадий фильм. 1-қисм (Хиндистон)
13.25 ТВ анонс.
13.30 "Ризо". Бадий фильм. 2-қисм.
14.40 "Наврўз оҳанглари".
14.50 "50/50". Ток-шоу.
15.40 ТВ анонс.
"Болалар сайёраси":
15.45 "Олтин тож". Телевизион ўйин.
16.20 "Шўрданак". Ҳажвий курсатуви.
16.45 "Хамон ёдимда...".
17.05 ТВ анонс.
17.10 "Хамон ёдимда...".
17.30 "Суяончи". Бадий фильм.
18.40 "Оҳанрабо".

19.20 Дунё иқлими.
19.25, 20.00, 20.55, 21.40 Эълонлар.
19.30 "Тахлилнома" (рус тилида)
20.05 "Оддий ҳақиқатлар". Ток-шоу.
20.50 Дунё иқлими.
21.00 "Тахлилнома".
21.45 ТВ анонс.
21.50 "Кўхна оҳанглар".
22.10 "Қайсар қизнинг қуюлиши". Бадий фильм.
23.55 Тунги наволар.

7.25 Дастурнинг очилиши.
7.30 "Ёмғир симфонияси". Сериал.
9.30 Болалар давраси.
10.00 БАТАНЛАРВАР.
11.00 Journal.
11.20 "Ер сайёраси". 3-қисм.
12.10 Чемпион сирлари.
12.30 "Муҳаббат дардлари". Сериал.
15.00 Рузгор мактаби.
15.30 "Аёлга таъзим". Байрам дастури.
18.45 "Мафтуноқ ва бетакор...".
18.50 Кино-SMS.
18.55 Иқлим.
19.00 Давр ҳафта ичида.
19.30 "Қуз эртаги". Сериал.
20.30 KINOMANIYA.
21.00 "Қуз эртаги". Сериал.
22.20 Кино-SMS.
22.25 Эълонлар.
22.30 Миллий кино: "Такдир чарчалағи".

TOSHKENT

7.30 "Салом, Тошкент!"
8.35 "Гвадалупе". Телесериал.
9.20 "Телекурьер-маркет".
9.45 Мультфильм.
10.00 "Интервью".
10.15 "Афиша".
10.25 "Истеъдод".
10.40 Кино: "Орзулар камалағи".
12.10 Болалар учун фильм: "Инопланетянин".
14.05 "Телекурьер - маркет".
14.30 Кино: "Розовая пантера".
15.55 "Муқаддас аёл". 1-қисм.
16.55 "Саргузаштлар ороли".
17.20 "Муқаддас аёл". 2-қисм.
18.25 "Телекурьер-маркет".
18.45 "Мулоҳаза учун мавзу".
19.15 "Жозиба".
19.35 Кино: "Кичкина табиб".
21.10 "Дилкаш наволар"
21.35 CINEMA.UZ.
22.00 "Анонс".
22.05 Х/ф "Иллюзионист".

SPORT

7.30 "Хабарлар".
7.50 "Қувноқ стартлар".
8.30 "Хабарлар" (рус тилида)
8.50 Мультфильм.
9.00 "Бодрое утро".
10.00 "Улыбка".
10.10 "Непутевые заметки".
10.30 "Пока все дома".
11.20 "Рақибингиз гротмейстер".
11.45 "Файзли ошхона".
12.10 Живой мир. "Планета Земля".
13.15 "Аптека слушает".
14.00 "Дув-дув гап".
15.00 - 15.50 "Проф-РИНГ".

18.00 Мультфильм.
18.10 "Халқ ўйинлари".
18.30 "Версия". Информационно-аналитическая программа.
19.00 "Спорт уик-энд".
19.40 "Тайм-аут".
20.00 "Вести".
20.20 "Властелин горы".
21.10 "Ровесник".
21.30 "Талкин". Информационно-тапхиллий курсатуви.
22.00 ЗВЕЗДЫ МИРОВОГО КИНО ЖАН МАРЭ, БУРВИЛЬ, БРИДЖИТ БАРДО В ИСТОРИЧЕСКОМ. ФИЛЬМЕ "ТАЙНЫ ВЕРСАЛЯ".
23.25 Еврофутбол. Испания чемпионати "Барселона" - "Реал".

TV-MARKAZ

07.00 Марказ NEWS (узб)
07.10 Узбек наволари
08.00 Марказ NEWS (рус)
08.10 Узбек наволари
09.30 Мировые хиты
10.00 "Сунмас орзулар"
10.40 Мировые хиты
11.00 Х/ф "Калбимни сенга бердим"
14.00 Узбек наволари
15.00 Теленяня
16.20 Узбек наволари
16.30 "Премьера" (рус)
17.00 Узбек наволари
17.30 "Юлдузли пайшанба"
18.00 Марказ NEWS (узб)
18.10 Узбек наволари
18.30 "Сайилгоҳ".
18.45 Узбек навоари
19.00 Марказ NEWS (рус)
19.10 Мировые хиты
20.10 Узбек наволари
21.00 "Топ-20"
21.45 Мировые хиты
22.00 Кино-SMS:
1. "СТОЛКОВЕНИЕ"
2. "ТОЛЬКО ПОСЛЕ ВАС"
3. "МИКС"
00.00 Миксер

6.00 Новости
6.10 "Первый раз заужем".
6.55 Александр Збруев в детективе "Кольцо из Амстердама".
8.35 Служу Отчизне!
9.10 "Умники и умники".
10.00 Новости
10.10 "Непутевые заметки" с Дмитрием Крыловым
10.30 "Пока все дома".
11.20 "Фазенда".
12.00 Новости (с субтитрами)
12.10 Премьера. Живой мир.
"Планета Земля".
13.15 "Их разыскивает милиция".
13.45 Майкл Дуглас в приключенческом фильме "Жемчужина Нила".
16.00 Футбол. Чемпионат России по футболу. ЦСКА - "Рубин" (Казань). Прямой эфир
18.00 "Времена" с Владимиром Познером
18.55 Премьера сезона. "Цирк со звездами".
21.00 Воскресное "Время". Информационно-аналитическая программа
21.45 Премьера. Адам Сандлер, Дрю Бэрримор в фильме "50 первых поцелуев".
23.30 "Секс-символы". Российские звезды. Мужчины. Документальный сериал
0.40 Пол Ньюмен, Роберт Редфорд в приключенческом фильме "Буч Кэссиди и Сандэнс Кид".
2.45 Татьяна Дороницина в фильме "Мачеха"

PTP

6.00 Николай Караченцов в комедии "Дамы приглашают кавалеров". 1980г.
7.30 "Студия Здоровья".
8.00 ВЕСТИ.
8.10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
8.20 "Сельский час".
8.50 "Диалоги о животных".
9.20 Наталья Егорова в фильме "Влюблен по собственному желанию". 1982г.
11.00 ВЕСТИ.
11.10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
11.20 "Городок". Дайджест. Развлекательная программа.
11.50 "Сам себе режиссер".
12.45 "Смехопанорама Евгения Петросяна".
13.15 "Парламентский час".
14.00 ВЕСТИ.
14.20 "Фитиль №123". Сатирический тележурнал.
15.10 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
15.35 "Честный детектив". Авторская программа Эдуарда Петрова.
16.10 ПРЕМЬЕРА. "Смеяться разрешается". Юмористическая программа.
18.05 Олег Басилашвили в телевизионной экранизации романа Михаила Булгакова "Мастер и Маргарита".
20.00 ВЕСТИ НЕДЕЛИ.
21.00 "Специальный корреспондент".
21.25 ПРЕМЬЕРА. Праздничное шоу Валентина Юдашкина.
23.55 Винс Вон в триллере "Клетка" (США). 2000г.
2.00 Газль Гарсия Берналь в романтической комедии "Любовь по случаю" (США - Франция).
3.55 СЕРИАЛ ДЛЯ ПОЛУНОЧНИКОВ. Телесериал "Встреча выпускников" (США). 2005г.

Байрам кун

Рассом - А. ҲАКИМОВ

- Мана дадаси, байрамга менга, қизларингизга келтирадиган совғалар рўйхати.

- Ичмадим дейсиз, тоза спиртни роса симирибсиз-ку.

ШЕЪРИЯТ
ДАФТАРИДАН

ТАВБА

Мен тобе эмасман хонзодаларга,
Рухим сизмайди ҳеч андозаларга.
Фақат, юрагимни бергим келади —
Хўрзода, нурзода-дил тозаларга.

Юлдузлар кўзимдан нур олиб порлар,
Қўмриллар "ҳақ" деган сўзимга зорлар.
Билмам, недан қорган экан лойимни,
Кўнглимга сизмайди худбин, киборлар.

Сўзим - минг тўлғоқда тугилган оҳим,
Тақдир-ал-месоҳдан адашган деворим.
Дунёпарастларга бердим дунёни,
Ўзингга тавбалар қилай, Оллоҳим.

ЯХШИСИ

Сароб йўлакларни кўрсатма менга,
Юролмайман, тушуни етакларингга.
Олиб кетолмайсан ой сузган тўнга
Ишонтирма ширин эртақларингга.
Қуёшдан нур олиб яшайди ой ҳам,
Шул сабаб осмонни қўйиб тургани тўғи.
Бир юлдуз тўқилса, фалакка не ҳам,
Яхшиси, йўлдириб қўйвер, Соғинчи.

МУҚАДДАС ВАТАН

Аё, бу манзилда адашган одам,
Тош отманг бободан қолган деворга.
Анвойи туллари суярди онам,
Папирос кулини тўқманг гулзорга.

Бошингизни офтоб кўйдирмасин, деб,
Соябон бўлди-ку шу ўрикзорлар,
Сиз қандоқ юрибсиз мих, ўроқ санчиб,
Гуллаган дарахтга бериб озорлар.

Муқаддас Ватандир бу қадим кўрган,
Кўтарманг номақбул тағингизни.
Паёхон қилмасликка келтирмиш йўмон,
Йўқса, тортиш бундан оёғингизни.

Бу жойда қўқламас қуруқ ёғочлар...

КЎКСИМДА...

Кўксимда қуёшдан узилган чўғ бор,
Ул мени тобора этмокда ҳалак.
Жоним оловларга ташлама, жаббор,
Ёнган вужуҳишга малҳам бер, фалак.

Билмам, бу оташга қайдан йўқидим,
Юрак хонасида топмас ҳаёват.
Қачон бу кўзларга рўбарў қўқидим,
Қай кун овушига олди бу ҳасрат.

Ишқи илоҳийга ёр бўлса кўнгли,
Уни мен суйганга берса оллоҳим.
Боқий алағда ёнавер, эй дил,
Ишқ-маним дунёда топган ғуноҳим.

МЕХР

Толиққан юракка бир малҳам излаб,
Дилкаш давраларга ўзни урган чоғ.
Қалбимни тўқдалаб бир нотиқ ҳаёл,
Мендан таскин излар бир маҳзун иғсоҳ.

Кимнингдир севишчи кўнглим тоғ этар,
Қай гажли тақдирга тилларман тўзим.
Баъзан зор бўламан бир ҳовуқ нурга,
Қуёш-ла ёнма-ён турсам ҳам ўзим!

Эҳ дунё, бир камсан нечун, дейману,
Боримни қозонга соламан тўқиб.
Дилкаш даврангизни тарк этар маҳал,
Кетгун юракларга меҳримни экиб...

УМР

(Маърақада ўйлаганларим)

Сукрут оғир, сукунат оғир,
Қўйиб берсанг тошини ёради.
Армонлардан юрагим оғир —
Умр елдек ўтиб боради.

Ушбу шеърлар Ўзбекистон Му-
стақил босма оммавий ахборот
воситалари ва ахборот агентлик-
ларини қўллаб-қувватлаш ва ри-
вожлантириш жамоат фонди тав-
сияси билан chop этилмоқда.

БАХОР

Насимлар бир ширин қўшиқлар айтар,
Кўнглимни эркалаб уйғотар баҳор.
Кўзимни ёндирган юлдузим қайтар,
Рухим олисларга етаклар анҳор.

Товонимдан оқар лолақизгалдоқ,
Сочимга тўқилар ўрик гулларини.
Онамдек шивирлаб қўяди чорбоғ,
Ой нури чачди кўнглим йўллари.

Ёшлигим қайтариб келмоқда баҳор...

ЭНДИ КЕТОЛМАСМАН

Бу кўнглим кўнглим, ишқим кўнглим,
Кўнглим чечаклари кетди сарғайиб.
Кўзим ёмғирларин ичимга ютдим,
Ёштим тош бўлди тўйғусиз, гариб.

Деразам ортида ҳувуллаган тўн —
Кўз-кўз қилиб ётар юлдузларини.
Дарс кетган юрагим бўлмади бутун,
Соғиниб қуёшни кунузуларини.

Менга аталган тоғ - ёришди, шукр,
Хазонрез кўнларда уйғонди баҳор.
Ютқарган кўнглимни эркалар суғур,
Энди кетолмасман... дунёда Сиз бор.

СЎЗИМ

Сўзим, милтиллаган шам бўлма,
Кимдир "пуф" деб қўйса ўчасан.
Қайирсалар, тик тур, букилма,
Рост бўлсанг, осмони қучасан.

Бу осмон - қон бўлган бир юрак,
Аёвсиз сўзлардан тилинган.
Унга суяч керак, бир устун керак,
Осмон - нимталанган бўлинган.

Сўзим, йўлинг "борса-келмас" йўл,
Маним бўлсанг, аяма жонни.
Қуёш бўл. Камида оташ бўл -
Бутлаб қўй дарз кетган осмонни.

БУ КЎЧА

Ўтолмайман бу кўчадан жим,
Бир дарахт бор-эргашиб қолар.
Йўлларимга қараб аллаким,
Юрагимга титроқлар солар.

Олиб кетай десам, бу дарахт —
Томир ёзиб қўйган кўп ироқ.
Ташлаб кетсам, жон бўлар қарахт,
Бу шундайин ечиммас жумбоқ.

Шу кўчадан ҳар кун ўтарман,
Айтиб ҳаёт алёрларини.
Бир ҳовлига ташлаб кетарман
Нафис кўнглим баҳорларини.

Зухро АЛИЕВА,

Фарғона вилояти, Кува шаҳри

Дунё тўла қувонч билан гам,
Гоҳ кўнглим тоғ, гоҳи қорадир.
Тополмайсан бир дўсту ҳамдам,
Умр эса ўтиб боради.

Йўловчидир ҳар ким дунёда
Манзил сари елиб боради.
Ким ютади, ютқазар кимдир
Умр эса ўтиб боради.

Бир кун ҳориб қолар юрагим —
Қизим охи тошини ёради.
Қайгуларга қориниб йўлим
Тобутимни тутиб боради...

Эсиз, умрим ўтиб боради!

Муқаддас ХАЙНОВА,

Самарқанд вилояти,
Иштихон тумани.

НИМА? НЕГА? НИМА УЧУН?

МЕСОПОТАМИЯ ҚАЕРДА ЖОЙЛАШГАН?

Месопотамия юнонча сўз бўлиб, "икки дарё оралиғида" деган маънони англа-
тади. Бундан тахминан 5000 йиллар бу-
рун Яқин Шарқдаги Фрот ва Форс да-
рёлари оралиғида пайдо бўлган мада-
нийат бешигини юнонлар ана шундай
аташган. Фанда бу маданият шумер,
бобил, ассирия маданияти деб ҳам
аталади. Айнан Месопотамияда гилдирак
кашф этилган. Бу ҳудуд инсоният тари-
хи ривожига, арифметика, астрономия,
ёзув тараққиётига мислсиз ҳисса қўшган-
лиги билан аҳамиятлидир.

МЕСОПОТАМИЯДА ҚАНДАЙ

СОНЛАРДАН ФОЙДАЛАНИЛГАН?

Илк ёзув ва сонларнинг ёзма шаклла-

	х9	
1	9	9
2	18	18
3	27	27
4	36	36
5	45	45
6	54	54
7	63	63
8	72	72
9	81	81
10	90	90
11	99	99
12	108	108

ри эраимиздан уч минг йиллар аввал пай-
до бўлган. Месопотамияда Ҳ белгиси 1
сонини англатган. 5 сонини ифода-
лаш учун бешта шундай белги ёнма-ён
ёзилган. Шу тарзда 1 дан 9 гача бўлган
сонларни ёзиш мумкин бўлган. 10 сонини
эса > билан белгиланганлар. Бу белги-
дан Ҳ билан биргаликда 11 дан 59 гача
бўлган сонларни ифода-лашда фойдала-
нилган. 60 ва ундан катта сонларни ёзиш
учун эса юқоридаги белгилар турли
қўринишларда ёзилган. Шуниси қизиқ-
ки, ўша пайтдаги арифметик белгилар-
да 0(нол) сонни бўлмаган.

ҚАДИМИЙ РИМНИНГ САНОҚ

ТИЗИМИ ҚАНДАЙ ЭДИ?

Қадимги римликлар рақамларни ифо-
далаш учун ҳарфлардан фойдаланиш
тизимини ишлаб чиқдилар. Улар бунинг
учун қуйидаги ҳарфлардан фойдалани-
шар эди: I, V, L, C, D, M. Ҳар бир ҳарф
турли маъно англатади, ҳар бир рақам
маълум бир ҳарфга мос келади. Рим ра-
қамларини ўқиш учун бешта асосий
қоидага амал қилиш керак:

1. Ҳарфлар чапдан ўнгга ва энг катта
белгидан кичигига қараб ёзилади:
XV - 15, DLV - 555, MCL - 1151 каби.
2. I, X, C, M ҳарфлари уч мартагача
такрорланиши мумкин. Мисол учун, XXX
- 30, CC - 200, MCCCXX - 1230.
3. V, L, D ҳарфлари такрорланиб ке-
лиши мумкин эмас.
4. 4, 9, 40, 90, 400, 900 рақамлари
бундай ёзилган: IV - 4,
IX - 9, XL - 40, XC -
90, CD - 400, CM - 900

5. Ҳарф устига чизик чизиб унинг
микдорини 1000 карра оширади.

МИСРДА СОНЛАР ҚАНДАЙ

БЎЛГАН?

Қадимги мисрликлар бирор нарса
ёки фикрни ифода-лаш учун расмлар
шаклидаги ёзувдан фойдаланганлар.
Бундай ёзув шакли иероглиф деб
аталади. Мисрликларда 1 дан 10 гача
бўлган, шунингдек, ўнлик, юзлик, мин-
глик сонларни ифода-лаш учун махсус
иероглифлар тизими бўлган. Масалан,
1 сони битта таёқча билан, 10 эса тақа
қўринишидаги расм билан, 10 минг
сал эгилган бармоқни эслатадиган
расм билан ифода-ланган.

АЦТЕК ҚАБИЛАСИДА ҚАНДАЙ

ХИСОБЛАШГАН?

Ацтеклар Жанубий Америка ҳудуди-
да яшаганлар. Улар сонларни ифода-
лаш учун 4 та белгидан фойдаланган-
лар. Булар:

- Нуқта ёки доирача 1 сонини
билдирган;
- "h" ҳарфи 20 рақамини ифо-
далаган;
- Қуш патини чизиб билан
400(20x20) ёзилган;
- Дон тўлдирилган қоп
8000(20x20x20)ни ифода-лаган.

Белгилар қамлиги боис йирик сон-
ларни ёзиш учун битта белгини так-
рор ва такрор ёзиш керак бўлган.

Оқибатда белгиларнинг узундан узок
қатори ҳосил бўлган. Бу ҳисоб-китоб
ишларини бир қадар қийинлаштирган.

МАЙЯ ҚАБИЛАСИДА ҚАНДАЙ

ХИСОБЛАШГАН?

Марказий Америкада, ҳозирги Мек-
сика, Гондурас давлатлари ҳудудида
эраимизнинг биринчи минг йиллигида
хиндуларнинг мая қабиласи яшаган.
Улар рақамларни ёзиш учун учта бел-
ги: нуқта, тўғри чизик ва эллипс(ёй)
дан фойдаланганлар.

Нуқта 1 сонини англатган, тўғри чи-
зиқ эса 5 ни. Нуқта ва тўғри чизик-
ларни турлича жойлаштириш йўли
билан 19 гача исталган сонни ёзиш
мумкин бўлган. Мана шу сонларнинг
тағига ёй чизилса, унинг микдори 20
марта ошган.

ДАРМОН тайёрлади.

Сен ҳаётда қанчалик бахтли бўлишга интилсанг ҳам, толеинг қулиб боқмаса бари бекор экан. Мана бир йигит ёшани яшадим, яхши хунарим, дўстларим, ҳайҳотдек ҳовлим, ўғлим, қизим, севган ёрим бор эди. Меҳрибон ота-онамнинг дуоларини олиб, армонсиз яшайман, дея уйлардим. Энди эса бутунлай ёлғизман, кенг ҳовлида ўзим билан ўзим дардлашиб яшайман.

Ота-онамнинг ҳалол меҳнати билан катта бўлди. Вақти етиб, уйдагилар акам билан менинг тўйимни бир қилиб ўтказмоқчи бўлишди. Бу пайтда мен қўшни маҳалладаги бир қиз билан севишиб юрардим. Отам акам билан мендан ёқтирганамиз бор-йўқлиги ҳақида сўраганда, бу ҳақда айтдим. Бир кун отам ўша ҳовлига совчи бўлиб бордию, кайфияти бузилиб қайтди. "У қизни олмайсан, менга онаси ёқмади", -

Аммо у икки ёшдан ошганда яна ўша ича-гидан ўсимта ўсанглигини билиб қолдик. Бунинг билган куним ўғлимни биринчи бор операция қилган шифокорни янги қўрган иморатимга таклиф қилдим. Ароқ ичиб олдим-да оёғига йиқилиб: "Ўғлимни ҳаётини сақлаб қолсанг мана шу икки қаватли иморатимни сенга совға қиламан", дея ялиндим. Шунда шифокор агар иложи бўлса совғасиз ҳам ҳаракат қилиши мумкинлигини, аммо энди умид йўқлиги, тақдирга тан бериш кераклигини айтди. Мен бу дарднинг қандай пайдо бўлганлигини сўраганимда у: "Хотининг ҳомиладорлигида бола учун зарарли дори истеъмол қилган, ёки қаттиқ сиқилган бўлиши мумкин", деди. Бу гап менга Мухаббатнинг ҳомилани тушириш учун қилган ишларини эслатди. Шу кундан бошлаб мен ўғлимни ўзим билан олиб ётадиган бўлдим. У кун сайин қуриб бораётганлиги шундоқ кўриниб турар-

ни таклиф қилиб турганди. У гапимдан кейин ўғлимни савалай кетди. Менинг бунга жаҳлим чиқиб ўғлимни олиб кетишимни айтгандим, аммо онаси бермади.

Мен қамокдалигимда у келинчиси билан уришиб ижарага чиқиб кетган экан. Кейин болаларим учун уларга шаҳардан уй олиб бердим. Хуллас бора-бора болаларимни ҳам кўрсатмай қўйдим. Бу воқеалардан кейин яна ўзимни ишга урдим. Бир тадбиркорга шофёр бўлиб юрдим. Бўш қолсам сиқиламан, деб янги ҳовлимдан иссиқхона қурдим, ўзимни жисмоний меҳнат билан овунтирдим. Бошлигим жуда яхши инсон экан, ака-укадек бўлиб қолдик. У менга кирақашлик қилишимга ҳам рухсат бериб қўйган эди. Бир кун машинани бир жувон тўхтатди. У йўл-йўлакай пули йўқлигини, бир қизи билан она-

экан. Мен уни урмадим, лекин: "Ўтмишимни, биринчи хотинимнинг ўғирликларини сенга айтиб берган эдим-ку, наҳотки сен яна такорралаётган бўлсан", дедим. Эрталаб бош-

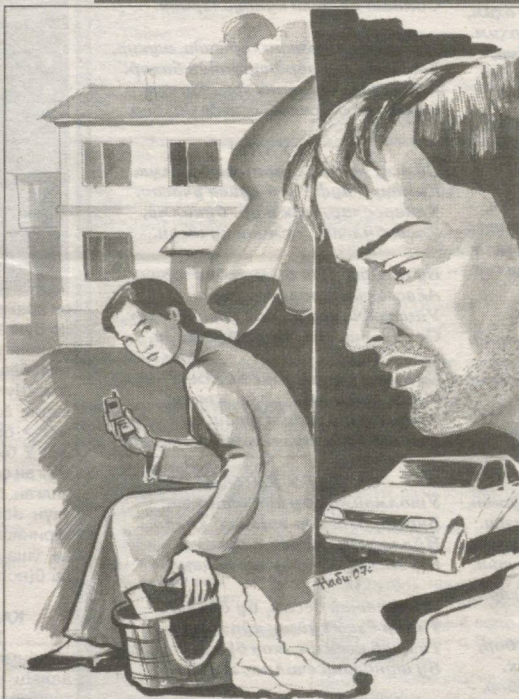
лиққа телефонни қайтариб, бўшаш ҳақида ариза бердим. Бошлигим арзи-маган телефон учун хотинимни урмаслигимни илтимос қилиб, бўшашга рухсат бермади. Аммо мен уятга чидамай ишга бормай қўйдим. Орадан икки-уч ой ўтгандан кейин ҳам бошлигим одам юбориб, ишга қайтишимни сўради. Боролмадим. Хуллас турмушимда яна алданганимни сезиб, иссиқхонадан чиқмай қўйдим. Иккинчи марта ҳам оила-сидан ажрашди, деган номдан номус қилиб, қолаверса фарзандимизни ўйлаб ўзимни мажбурлаб яшай бошладим. Аммо уйнинг у ер-бу еридан си-

БИР ЙИГИТ ЁШИЛАН ЎТАИМУ...

деди. Индамадим-у, аммо Мухаббатга бўлган севгимдан кечишни сира ҳам истамасдим. Кейин онам акам иккимизга иккита қизни кўз остига олиб қўйганини айтди. Биз учрашувга чиқдик. Акам маъқул қилиб келди. Мен эса учрашувга чиққан қизга севганим борлигини айтдим. Акам уйланди: Мен Мухаббат билан учрашиб юрардим. Бир йил ўтди. Мухаббат уни қўшни йигитга унаштиришмоқчилигини айтиб қолди. Биз қочиб кетмоқчи бўлдик. Ўшанда "таксичи" бўлиб ишлардим. Тошкентга қочиб келиб икки кун машинамда тунаб юрдик. Кейин меҳмонхоналарнинг бирига жойлашдик. Бир ҳафтадан кейин Мухаббатнинг уйдагилари бизни-кига келиб тўполон қилишаётганини, ота-онам жуда хавотирда эканликларини эшитиб, юртаси кун Мухаббатни опамнинг уйига олиб бориб, энди тўй қилмасликнинг иложи йўқлигини айтди. Хуллас ота-онамиз турмуш қуришимизга рози бўлишди. Орузимизга эришдик. Кенг ҳовлида икки келин хизмат қилиб юришарди. Шундай мароқли кунларнинг бирида Мухаббат ҳомиладор эканлигини айтиб қолди. Бу хуш-хабардан хурсандлигимни кўрган хотиним негадир энсасини қотирди. У ҳали туғиш нияти йўқлигини, ҳомиласини олдириб ташламоқчилигини айтди. Мен зинҳор рози бўлмадим. Аммо ишдан келсам бир гал иссиқ ванна қабул қилаётган бўлади, бир кун аллақандай ҳомила туширадиган дори-ларни истеъмол қилаётганини қўриб қолам. У ахири ниятига етди. Ҳомиласи етти ойлик бўлганда туғилиб қолди. Уни шифокорлар тўққиз ойлик бўлгунча парвариш қилиб, кейин қўлимизга беришди. Ўғлимнинг исмини Улуғбек деб атадим. Ўғлим кун сайин катта бўла бошлади. Алоҳида уй солиб чиқадиган бўлдим. Шу таъшишлар билан юрганимда онамнинг хомушлигини пайқаб қолдим. Сабабини сўраганимда янги бир қўйлагига йўқолиб қолганини айтиб қолди ва катта келиндан шубҳаланди. Мен онамга бошқа қўйлак сотиб олиб бераман, деб кўнглини кўтариб қўйдиму аммо қалбимда шубҳа тургиди. Чунки чўнтагимдан ҳам пули қаммайиб қолаётганини сезиб юргандим.

Бир кун қайнонам меҳмонга келганда уйига ташлаб қўядиган бўлдим. Машинамдан сумкаларини тушираётганида онамнинг қўйлагига қўзим тушиб қолди. Уйдан у-бу нарсалар йўқолиб қолаётганини сеза бошладим. Ахири уни айнан шундай хунук ҳолат устида ўшлаб олдим. Мухаббат оёғимга йиқилиб кечирим сўради. Бу орада у иккинчи бор ҳомиладор бўлди. Бир кун ўғлим Улуғбекнинг соғлиги ёмонлашиб қолди, шифокорлар унинг онкологик хасталигини, операция қилиш кераклигини айтишди. Рози бўлишдан бошқа йўл йўқ эди. Операциядан ўғлим яхши бўлиб чиқди, бироқ ўзига ҳам келди.

Шундай тунларнинг бирида Улуғбек бўйнимдан қаттиқ кучиб: "Дадажон, дадажон", дедю жим қолди. Чироқни ёқиб қарасам унинг жони узилган экан. Ўша тун алаимдан хотинимнинг қили-гини юзига солдим. "Уни яшатайман, дегандинг. Мана, ниятингга етдинг. Ичган дориларинг ўлдирди уни", дея ўшқирдим. Бу воқеадан кейин узоқ вақт ўзимга келолмадим. Мухаббатдан анча кўнглим совиб қолди. Шундай бўлса-да иккинчи ўғлимиз, кейин қизимиз дунёга келгани учун яшайвердим. Бола-мизнинг ўлими балки унинг кўзини очар, деб ўйладим. Аммо унинг навбатдаги ҳийласи мени ажрашшига мажбур қилди. Ўша кун Мухаббатни янги иморатнинг камини бит-қазिश учун йиғиб қўяётган пулимдан ўғирлаганини билиб қолдим. У яна айёрона кўз ёш тўкаётганига жаҳлим чиқиб юзига тарсаки тортди юбордим-да, машинага ўтқазиб онасиникига ташлаб келдим. Бу воқеадан хабар топган отам менга бир қараш қилиб қўйди-ю, аммо ҳеч нима демади. Бу қарашда: "Ўзинг пиширган ош", деган маънони аңладим. Орадан озгина вақт ўтиб мени судга чақирди. Сабабини тушунолмай борсам шу бир тарсаки учун Мухаббат менинг устимдан арз қилган экан. Анча вақтгача судга қатнаб юрдиму аммо ота-онамга билдирмадим. Мени олти ойга қамашди. Судда қатнашган барча инсонлар хотинимга аризангизни қайтиб олинг, болаларингизни ўйланг, деган гапларни айтишди. Аммо у ўз ниятидан қайтмади. Қамалганимга ўн кун бўлгандан кейин ота-онам хабар топиб, мени йўқлаб келишди. Мухаббат эса бирор марта келмади. Муддатни ўтаб чиқганимда яна ота-онам кутиб олишди. Кейин болаларимни боғчага излаб бордим. Қизим мени қучқолаб узоқ йиғлади. Мен уларни тез-тез уйимга олиб келиб турдим аммо энди аёлим билан яшаш ниятим йўқ эди. Бироқ Мухаббат ҳар сафар болаларни кўришга борманимда хатосини тушунганини, бирга яшашимизни илтимос қилар эди. Менда эса энди бу аёлга нисбатан ҳеч қандай ҳис қолмаган эди. Шундай кунларнинг бирида ўғлим менга уйлари-га ҳар хил амаки, ҳолалари келаётганини, ойиси битта амаки билан бир хонада ётаётганини, у эса синглиси билан бошқа хонада улашганини айтиб қолди. Кейин ўғлим билан қизимни уйлари-га олиб бориб қўйдим-да секингина, "қаерда ётишингни кўрсат-чи?" - дедим. Шунда у боғи гапини қўллари билан кўрсатиб айтиб берди. Мен бунга тўтқи унинг гапини онасига айтдим. Чунки Мухаббат айна шу ишларни қилиб турган пайтида ҳам менга бирга яшаш-

гарет қолдиқларини топиб олганимдан кейин кўнглимда яна шубҳа пайдо бўлди. Сўрасам хотиним: "Укам келганда чекиб ташлаб кетган-да", дерди. Бир кун ишдан шом маҳали кириб бордим-да, тўғри ҳолатга йўналганим, сигарет хидини сездим. Кутиб турсам, не кўз билан кўрайки ҳожаатхонадан хотиним чиқиб келяпти. Ўзимни билмасликка олдим-да кириб кетдим. Шу воқеадан кейин ажрашшга аҳд қилиб қўйдим. Сўнгги воқеа эса бу аҳднинг тезлаштириди.

Бир кун кечқурун нотаниш аёл билан эркак хотинимни сўраб келишди. Ичкарига таклиф қилдим. Уларни қўриб Нарғизанинг ранги ўчиб кетди. Улар Нарғизанинг олдинги эри-нинг опаси билан ўқаси экан. "Мақсадимиз, болаларни олиб кетиш, бировдан ажрашмай бировга текканимга ҳайронман", дея жавраётган аёлнинг гаплари-дан аңласам Нарғиза ҳали биринчи турмушдан қонуний ажрашмаган, боласи битта эмас, балки учта экан. Иккита ўғлини онасиникига ташлаб қолган экан. Дарров онасини қақиртириб: "Нега мени алдадинглар",

синикига қайтиб келганини айтиб қолди. Эрини ичкиликбозликда, оиланинг моддий аҳолини ўйламасликда айблади. Ажрашиб кетганини айтиб қўзига ёш олди. Жувонни тинглар эканман ҳаёлимдан мен каби қўйган экан, деган фикр ўтди ва унга мен ҳам оиламдан ажрашганимни, агар маъқул кўрса яна учрашимни таклиф қилдим. У рози бўлди. Бироз вақтдан кейин мен уни шаърий никоҳлаб олдим. Аммо қонуний никоҳдан ўтмадим. Ҳатто туғишга ҳам рухсат бермадим. Чунки олдинги ҳаётимдан чўчиб қолган эдим. Агар рисоладагидек яшаш кетсам қонуний никоҳимга олишимни айтдим. У бунга рози бўлди. Қизини ҳам ўз фарзандимдек қўриб яшай бошладим. Ҳар тугул ҳаётим йўлга тушиб кетгандек эди. Чунки Нарғиза менга ҳам, ота-онамга ҳам яхши муомала қиларди. Орадан икки йил ўтган у ҳомиладорлигини айтди. Гуноҳкор бўлмаслик учун туғишга рози бўлдим. Шундай бахтиёр кунларимнинг бирида бошлигим машинада қўл телефонини қолдирганлигини айтиб қолди. Мен эса машинада йўқлигини айтдим. Лекин бир кун ярим тунда аёлимнинг нариги хонада ким биландир шивирлаб гаплашаётганини билиб қолдим. Қўққисдан кириб борсам унинг қўлида бошлигимнинг телефони бор

десам, у: "Болаларнинг сизга оғирлиги тушгани йўқ-ку", дейди. Хуллас ҳовлида катта жанг бошланди. Нарғиза билан онаси бир тараф, аёл билан эркак бир тараф бўлиб маҳаллани қўчиришарди. Бир чеккада бироз қараб турдим-да, кейин барчасини ҳовлидан ҳайдаб чиқдим. Нарғизага ҳам энди бу остонага қадам қўймаслигини айтдим.

Бу воқеаларга ҳам тўрт йилдан ошди. Бир тарафдан маҳалладагилар, таниш-билишлар олдида нима деган одам бўлдим, деб сиқиламан. Иккинчи тарафдан яна бир болани орттириб олганимдан афсусланаман. Ахир шундай ёлғончи аёллар қўлида ўсаётган фарзандлар ким ҳам бўларди.

Шу кунларда ёлғизлик мени жуда қийнаб юборди. Нима қилишни ҳам билмай қолдим. Энди яна уйланиб десам иккита хотин қўйган одамга ким ҳам тегарди, деган андиша-мулоҳазага бораман. Маслаҳатга зор бўлиб қолдим. Мана 41 ёшга кирдим, ўйлаб қўриб "Оила ва жамият"га ёзишни маъқул деб топдим.

Агар мени тушуниб, қадримга етадиган қиз ёки аёл бўлса манзилим "Оила ва жамият"да... Хатларингизни кутаман.

ШАВКАТ, Тошкент вилояти

Келин орзусида юрганларга эслатма ҳадис: Пайгамбаримиз саллоллоҳу алайҳи васалламдан уйланиш учун қиз танлаш борасида сўраганларида: “Нажосатга яқин жойда унган гулдан эҳтиёт бўлинглар”, дея марҳамат этган эканлар. “Бу қандайин гул?”- деб сўрасалар: “Қусурли, ёмон оилавий муҳитда камол топган, ташқи чехраси гўзал кўринса-да, асл сийрати нопок қиз”,- дея жавоб берган эканлар.

дек, қайтиб унинг ўз юрагига санчиларди. Оғриқни эса у ҳамиша ичига ютиб келарди.

У кейинги уч йиллик умрини галвирга солди. Шу давр ичида юраги санчибгина эмас, руҳи ҳам тушиб, бошига қаттиқ оғриқ турган дамларнинг ҳаммаси — келини билан боғлиқлигини яхши биларди-ю, тан олгиси келмасди. Чунки, рисоладаги келинлар йўлда ётмаслигига ақли етарди.

“Сиринг сиртга чиқшини ис-

қуринганди ўшанда. Онаси ҳам бинойи кўринганди. Бир келин туширган экан. Обрўлиқкина идорада ишлар экан. Аммо уч боласи билан эри нима учун ташлаб кетганини суриштиришга ор қилди. Бу жуда нозик масала, бунга менинг, зиёли бир аёлнинг аралашшига нима ҳаққим бор, қиз яхши бўлса-бўлди, деб ўйлади. Мана уч йилдан бери ўғлига сабр-қаноат тилаб келаяпти... Эр-хотин ўртасидаги ҳар моҳародан кейин унинг юраги сиқилади. Тағинам ўғлида андиша кучли, мулоҳаза кучли...

Ё худо! У қалбида синикишдан кўра ажабтовур бир кўтарилиш пайдо бўлаётганини сезарди. Ахир уйдаги биргина келинини изга сололмаётган бўлса, бошқа икки келини рисоладагидек-ку! Уларнинг, невараларининг шукрини унутдим? Қолаверса, мана шу Ойқизга ўхшаб, неча-нечаларни катта ҳаёт йўлида дадил одимлашга ўргатди! Ҳарф танигганлар шукрини унутдим? Эри ҳам ҳеч ким олдида ҳеч қандай гуноҳи йўқлигини таъкидлаб турибди.

“Катта бўлганим, рисоладагидек яшаб келаётганим учун ҳам бировларнинг айбини ўзингга олаялсан!”- деди эри куни кеча. Оиласи шукрини унутдим? Шукрлари ташвишдамасди. Бу профессор чол аёл киши бўлсайканки, ичини куйдираётган дарди ҳақида, ўзини ҳам аямай гапириб, бир маслаҳат олса.

Худди мониторда унинг хаёлларини аниқ ўқиётгандек профессор деди: “Бир ажойиб шогирдим бор, жуда дилбар аёл, сизни энди у даволайди. Бугун тушдан кейин опамизни палатага, Ойқизга ўтказинг! Бўлим бошлиғи маъқул дегандек бош ирғади.

Аёл иқлими

Улар палатадан чиқар экан бўлим мудирига деди: “Мен Ойқизга ҳам тайинлайман. Бу бемор учун дори-дармондан кўра руҳияти муҳим. Руҳиятини мувозанатга келтириш керак.

Улар чиқишгач, у бошини аста дераза томонга ўгирди. Шифохонанинг боғ ҳовлиси баланд каравотидан аниқ кўриниб турарди. Беморлар сайр қилиб юришибди.

Устоз, наҳотки сиз? Ойқизнинг овози унинг хаёлини бўлди. - Сизга нима бўлди? Палатангизга олинг, дейишганди. Касаллик тарихини варақлаб, кўзларимга ишонмай, тўғри олдингизга кириб келаяман...

Ойқизни кўриб Ойқизнинг кўнгли ростмана бўшашиб кетди. Талай вақтдан бери тўғон бўлган милқлар кўз ёши дамбасини очиб юборди. Онасининг бағрига сингган гўдакдек ўқсиб-ўқсиб йўлади... Олдин, чорак аср аввал ҳарф танигган қизча Ойқиз билан доцент Ойқизни бир сиймода кўриб севишиб ҳам йўғлади. Чамаси у энди, боши ётмақча етгандагина учинчи келинини нобот жойдан олгани учун ўзини ҳам, уйда кўпларни ҳам қийнаб қўйганини англади. Айб асосан ўзида. Ўша эшикни у очган. Кўзига гулдек қиз бўлиб

Раҳима ШОМАНСУРОВА

ҚОЎЛДАСИЗ

Рисолатхон уч кундан бери ётган интенсив терапия хонасига кўп мутахассисларни таклиф қилишди. Уларни кўп нарсаси қизиқтиради. Ҳатто, гарчи бу воқеалар кўп йил олдин бўлса ҳам, неча ҳомила кўтаргани, тугруқ оғирми-енгил кечгани, бола олдирганми-йўқлиги (Оллоҳнинг ўзи кечирсин!) тўғрисида ҳам сўрашади. Баъзида, буларнинг юрак хуружига нима дахли бор, деб унинг жаҳли чиқади. Лекин бу саволларга берган жавоблари муҳимдирки, врачлар уларни албатта касаллик тарихига эътибор қўйишади.

Врачларнинг яхши муомаласи, томчи дорилар оғриқни олиб Рисолатхонни анча тинчлантирди. Қон босимини ўлчайдиган асбобнинг резинка коптоғидан чиқаётган “виш-виш”лар энди унинг асабларини қақшатмаяпти. Билагидаги брезент тасма томчиларини энди оғритмаяпти. Сокин кўзлар билан симобнинг устун бўйлаб тепаю пастга югуришига бамайлихотир тикилиб ётибди. Рисолатхон уч кундан бери бу баланд каравотдан тушгиси келади-ю, шифокорлар рухсат беришмайди. Кўксига “Тез ёрдам” олиб келган вақтдаги қаттиқ оғриқ йўқлиги сабабли, уларнинг қатъиятини Рисолатхон тушунмайди. Умрида бировнинг “пах-пах”лашига ўрганмагани учун унинг гоҳ жаҳли чиқади, гоҳ хўрлиги келиб, кўзидан ҳеч бир унсиз ёш оқиб, юзларини куйдиради: “Ё худойим! Қайси гуноҳларим учун?!” - дейди ичида камалиб қолган олов тафтида ўртаниб, - кимга, қачон, нима ёмонлик қилувдим? Бу саволни у ўзига пикхон кўп беради. Жавоб топмагач, ичи ўртанади. Чунки, ҳамма ишда у фақат ўзини айблабди: “Сен - онасан! Атрофидоғиларни йўлга солиш сенинг вазифанг!”

Бугун ҳам яна бир мутахассис - анча ёшга бориб қолган, сочлари оппоқ, қоқовги уйилганидан жуда баджаҳл кўринадиган профессор келди. Реанимация бўлимининг бошлиғи касаллик тарихига тикилганича унга қисқа ахборот берди. Кейин профессор ҳам монитордан кўзини узмай Рисолатхон билан узок суҳбатлашди. Касаллик тарихи орасидан яна қандайдир қоғозларни олиб ўқиди.

- Ҳа, азизим, - деди у бўлим бошлиғига, - қаранг-а, ёшлари олтимишдан ўтиб туғруқхонадан бошқа касалхона кўрмаган эканлар. Мана энди бизнинг баланд каравотлар-

ни бир “безай” дебдилар. Майли, уч-тўрт кун дам олсинлар... Бироқ бу гал у Рисолатхонга мурожаат қилди:

- “Ҳаёт энди тамом! Ризқимни ошаб бўлдим!”- деган хулосага келмадингизми ишқилиб? Набиралар нечта?

- Саккизта, - жавоб берди Рисолатхон. Шикаста овози ўзига ёқмади.

- Ҳа, яшанг! Ана шуларнинг ҳаммасининг тўйини кўраман, деб олдингизга катта мақсад қўяверинг. Бўшашиб, бошвоғини кўйиб юборадиганларни худо ҳам суймаслигини биласиз-а? Бу касални иродаси кучлилар енгиб чиқади...

Лекин ташхисни очик-ойдин унга айтишмаяпти. Болаларининг қадамини узилмаётганидан, эрининг кўзлари маъюслигидан, мана бу симлар кўкрагидан олинмаётганидан юраги инфаркт бўлибди, шекилли деб ўйлаяпти. Ташхис унга айтилганда ҳам, бошлангич мактаб ўқитувчисининг нимага ақли етарди? Ундан қўлидаги йигирма тўққизта боланинг ўқиши, дили-ю руҳиятини, набираларини сўрашсин, бир дунё нарсаси айтиб беради! Эссиз, таътилга бир ҳафта қолувди-я!

Ҳа, ҳали ҳам ўз касбига берилганлар бор экан. Оқ сочли профессор унга астойдил ёрдам бергиси келаяпти:

- Ўқитувчи экансиз... Демак кўп нарсасга ақлингиз етади. Бу касаллик - жисмоний ёки ақлий зўриқиш, қаттиқ сиқилиш, тушқунликка тушиш оқибати...

Рисолатхон касалликка сабаб бўлган жисмоний зўриқиш, руҳий тушқунликни ишида ҳам, кейинги вақтда ҳам сезмасди. Чунки, ўша зўриқишларни аёл зоти “кемириб”, “симириб” кетиши шарт, деб ўйларди. Буни аёлининг, онанинг қисмати дерди. Турмушдан нолиганларни жини суймасди.

Ўттиз-қирқ болага ҳарф ўргатиб, тилини бурро қилиб ўрта мактабга олиб чиқиш уйдаги олий маълумотли диплом олишга бир баҳя қолган битта келинини йўлга солиб юборишдан анча енгилроқ кўчаётганини ичида биларди-ю, сиртидан тан олмасди. Ҳамма вақт қажбахс келинини эмас, фақат ўзини айбларди. Сал сиқилгани шундан.

Аёл иқлими

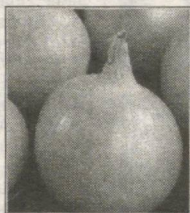
- Бола бамисоли оппоқ қоғоз, - дерди аввал ўтган машҳур педагогларнинг айтган ҳикмати қайтариб. - Унга фақат яхшиликни ёзиб борсанг, ундан ҳеч қачон ёмонлик чиқмайди! - Бу гапга ўзи ҳам қаттиқ ишонарди.

Шунча йил яшаб, ҳаёлида фақат яхшилик бўлгани, бировга ёмонликни раво кўрмагани учунми, ёмонни яхши қилишга уриниш беҳуда дегувчиларга ишонмасди. Ишонолмасди. Бошлангич таълим дастурида бўлгани учунгина болаларга Алишер Навоийнинг машҳур **Кучук билан ҳўтикка Қанча берма тарбия. Ит бўлур, эшшак бўлур, Бўлмаслар асло одами!** тўртлигини ёд олдиран, аммо ичида ҳазратдан ўпқаланиши ҳеч кетмас эди.

Шуниг учун келинининг бетага чопарлигини тарбиясизликка эмас, ёшлигига йўяр, унинг кети кўринмайдиган, вақтида бажариш мушкул бўлган талаблари асосида ҳам инсоннинг доим яхши яшашига интилиши мантигини кўрарди холос. Фақат, фаровонлик аста-секин эканлиги ҳақидаги насихатлари негизир келинига қор қилмас, келин кўнглига бу гаплар йўламас, харсангга урилиб чатнаган тош-

ДАРАНИМГА
ДАВО ТОПАДИМДАРАНИМГА
ДАВО ТОПАДИМДАРАНИМГА
ДАВО ТОПАДИМДАРАНИМГА
ДАВО ТОПАДИМ**ПИЁЗЛИ БЎТҚА...**

Эрим белини шамоллатиб, бел оғриги касаллигига дучор бўлди. Биз дорихонадан турли малҳамларни олиб суриб кўрдик. Лекин фойдаси бўлмади. Бизнинг қийналаётганимизни кўрган қўшнимиз ўзи фойдаланадиган мана бу муолажани тавсия қилди. У айтган малҳамдан тайёрлаб эримнинг белига суриб қўйгандим, эрталаб оғриқ пасайганини айтди. Бир

ҳафта шу малҳамдан сурдим. У соғайиб ишга чиқиб кетди. Малҳам қуйидагича тайёрланади. 5 дона пиёз, 8 ош қошиқ ўсимлик ёғи, 3 ош қошиқ асалари муми олинади. Пиёзни мум эритилган ёғда 45 дақиқа (паст оловда) қовуриб олинади. Сўнг сал совутилиб, белга босилади-да, устидан жун рўмол билан ўралади.

Д.ЎРОЛОВА,
Жиззах вилояти,
Зомин тумани.

Оёқларимни парваришлаб юрсам ҳам товонларим ёрилади. Қишда, пайпоқда юрсам ҳам ёрилиб, қийналамман. Бир куни татто юрولмай қолдим. Эрим бир дўстидан эшитган усул ҳақида гапириб берди. Шу усулни қўллаб кўрмоқчи бўлдим. Пиёз ва ёғдан малҳам тайёрлаб, товонларимга боғладим. У кечаси билан турди. Эрталаб эса анча юмшаб, оғриқ ҳам камайганини сөздим. Уч-

тўрт марта шу усулни такрорлаганимдан сўнг товонларим ипакдек майин бўлиб қолди. Буни ҳамма тайёрлаб, фойдаланиши мумкин.

Малҳам тайёрлаш учун ўртача катталиқдаги пиёзни иккига бўлиб, 3-4 дақиқа ёғда пишириб оласиз. Сўнг пиёзни яхшилаб эзасиз-да, тайёр бўлган малҳамни товонга боғлаб устидан пайпоқ қийиб оласиз.

С.ОТАЕВА,
Қашқадарё вилояти.

ТОМОҚ ОҒРИСА...

Кейинги пайтларда ларингит касаллиги қийнаб юборди. Томоғим оғриб гапира олмай қолдим. Кейинчалик эса овозим чиқмай қолди.

Қўшнимиз Салим ака эса турли гиёҳларни йиғиб юрарди. У менинг аҳолини кўриб бир ҳовуч қуритилган гиёҳ олиб чиқди. Бу гиёҳ қари қиз (лопух) ўтининг барглари экан. Уни қафлари билан яхшилаб ишқалаб эзиб, устига

1 стакан қайноқ сув қуйди. Шу аралашма билан томоғимни чайишни буюрди. Эрталабгача уч-тўрт марта бу муолажани қайтардим. Эрталаб эса томоғимнинг оғриши қолди. Овозим ҳам жойига келди.

Шундан сўнг ҳар йили ёзда қариқиз ўтининг барглари билан анчагина йиғиб қўядиган бўлдим.

Ф.ОМОНБОВ,
Оҳангарон шаҳри.

МИГРЕНДАН ФОРИҒ БЎЛИНГ!

Бош оғригини қолдиришга апельсин катта ёрдам беришни кўпчилик билмаса керак.

У бош мия томирларидаги тикинларни ҳам очар экан. Қизим бу ҳақда ўқиб қолганидан сўнг менга синаб кўришни тавсия қилди. Чунки мен йиллар давомида мигрен касаллигидан қийналардим. У тўрт дона апельсин, озроқ ерқалампир илдизини (корни хрена) гўшмайдалагичдан ўтказиб ҳаммасини ях-

шилаб аралаштиргач 5-6 қошиқ коньяк қўшади.

Кунига уч маҳал 40 граммдан ушбу аралашмадан истеъмол қилинса мигрен ружунинг олдини оларкан. Мен бу аралашмани тайёрлаб ҳар доим музлаткичда сақлайман. Кун ора истеъмол қилиб тураман. Шушу мигрен балосидан буткул тузалдим.

А.КОДИРОВ,
Андижон шаҳри,
Асака шаҳри.

БОДИНГИЗ БЎЛСА...

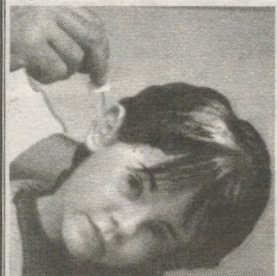
Бод касаллиги (ревматизм) бор кишиларнинг ҳадеб турли малҳамлар билан даволаниши шарт эмас экан. Бу касаллик менга ҳам кўп азоб берарди. Бир куни кенжурон битта лимон шарбатини 0,25 стакан қайноқ сувга аралаштириб қўйдим-да, эрталаб оч қоринга

ичдим. Шу куни кечга бориб оғриқ сал камайди. Бир ҳафта шу усулни такрорлагандим, боддан ҳалос бўлдим. Ҳозир ҳам бодим безовта қилмаса-да, вақти-вақти билан лимон шарбати қўшилган сувдан ичиб тураман.

А.ЭШОНКУЛОВ,
Олмалиқ шаҳри.

**ДАВОСИ
ОДДИЙГИНА...**

Ўғлимнинг қулоғи тез-тез оғриб безовта қилиб турарди. Дўхтирга бир неча марта олиб бориб тозалатиб дори-дармон қилиб кўрдим. Барибир оғриқ вақти-вақти билан қайтариларди. Шундан сўнг бир кекса ши-

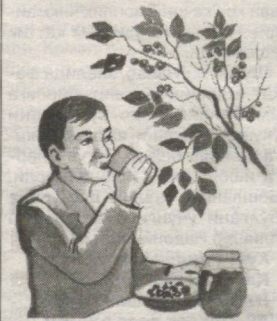
фокор танишимизга олиб бориб кўрсатдик. У эса мана бу усулни таклиф қилди.

Бор спирти билан глицеринни тенг микдорда аралаштириб пахта ботирдим-да, ўғлимнинг оғриётган қулоғига тикиб қўйдим. Бошига қалин рўмол ўратиб, ётқизиб қўйдим. Эртасигаёқ у югуриб ўйнаб кетди. Бу муолажани бирикки марта такрорлаганимиздан сўнг қулоғи умуман оғримайди деган бўлди.

С.НАЗАРОВА,
Чирчиқ шаҳри.

**ДЎЛАНА
ДАМЛАМАСИ...**

Юрак хасталиги ёшлигимдан безовта қилиб келади. Шифокорлар менга стенокардия ташҳисни қўйишганда кайфиятим түшиб кетди. Лекин хотиним бу ташҳисни эшитган заҳотиёқ бориб кишлоқдан икки кило қуритилган қизил дўлана топиб

келди. Сўнг кичикроқ кастрюлкада 1 литр сув қайнатиб ичига 7 ош қошиқ дўлана солди-да, 15 дақиқа қайнатгач ярим соат ўраб қўйди. Сал совутган бу дамламадан 1/2 стакан ичдим. Кўкрагимни эзаётган оғриқ бир соатдан сўнг сал пасайди.

Дўланили бу компотни уч-тўрт марта ичдим. Оғриқ эса бутунлай тўхтади. Дўланили шифобахш бу компотни 1/2 стакандан кунига тўрт маҳал овқатдан сўнг ичилса шифо бўлади.

Ш.КАРИМОВ,
Сурхондарё вилояти.

ТУРШАК ФОЙДАЛИ...

Юрагим санчий бошлагач дарров шифокорга учрашдим. У кардиограмма усули билан текширди. Ҳаммаси жойида экан. Кейин қон анализини топишириш учун лабораторияга жўнатди. Текширишганда маълум бўлдики, қонимда калий моддаси кам экан. Шундан сўнг шифокор менга ҳар куни 3-4 стакан туршак ва майиздан тайёрланган компотни ичишни тав-

сия қилди. Ушбу муолажа менга катта ёрдам берди. Бу компотни тайёрлаш жуда осон. Қуритилган меваларни яхшилаб ювиб устига совуқ сув қуйилади. Паст оловда 15 дақиқа қайнатиб олинади. Совутгач, яна қайнатилади. Шунда меваларнинг таркибидаги шифобахш моддалар сувга чиқади.

С.НИШОНБОВА,
Янгийўл тумани.

МАЙМУНЖОННИНГ ИЛДИЗИ...

Климакс даврим жуда оғир ўтди. Асабларим бузилгани етмагандек, қон кетадиган бўлиб қолди. Шунда касалхонада мен билан даволанаётган кекса аёл климакс даврида маймунжон билан даволанганини айтди.

Мен унинг айтганини қилдим. Эрим менга маймунжон илдизини топиб келтирди. 1 ош қошиқ маймунжон илдизи устига 1 литр қайноқ сув қуйиб паст оловда 7-10 дақиқа қайнат-

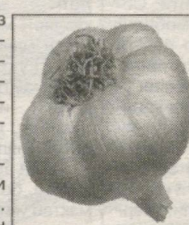
дим. Шу дамламани уч-тўрт марта тайёрлаб ичганимдан кейин қон кетиши тўхтаб сал ўзимга келдим. Дамламани 15 кун ичдим. Шундан сўнг қон кетиши умуман тўхтади. Бу муолажа климакс давридаги аёлларимизга асқотиб қолиши мумкин, деб ўйлаб сизларга ёзиб юбордим.

П.ОРТИКОВА,
Навоий вилояти.

ҚОН БОСИМИНИ ПАСАЙТИРАДИ...

Онамнинг тез-тез қон босими ошиб туради. Қишлоқда яшаганимиз учун касалхонага бориб даволанишнинг сира имконияти йўқ.

Яқинда бир шифокорнинг дугонаси уни кўргани келди. Шу куни унинг қон босими ошиб ётганди. Дугонаси бир неча дона саримсоқпиёз бўлагини олиб эзди-да, 1 стакан қайноқ сувга аралаштириб, 10 дақиқа тиндириб қўйди. Сўнг онамга 1 чой қошиқ ичи-

ди. 1 соатдан сўнг яна шунча ичирди. Унинг қон босими тезда нормал ҳолатга келди. Шу-шу бўлди онам саримсоқпиёз бўтқаси қўшилган дамламадан ҳар доим ичиб юрадиган бўлди. Унинг бадбўй хидидан кўркмайдиган беморлар бу одатни қанда қилишмаса ҳеч қачон қон босими ошишидан шикоят қилмайдилар.

У.ЙЎЛДОШЕВА,
Самарқанд шаҳри.

КАРТОШКА АРЧИНГ!

Оғир инсультни бошимдан кечирганимдан сўнг бармоқларимни унча қимирлата олмай қолдим. Чой ичиш учун пиёла-ни ҳам аранг ушлайдиган бўлиб қолдим. Менинг аҳолиимни кўрган хотиним ҳар куни овқат учун сабзи, пиёз ва картошка арчишга мажбурлайдиган бўлди. Аввалига бир дона ҳам картошка арчолмадим. Қўлимдан сабзавотлар ҳам, пичоқ ҳам

тушиб кетарди. Аммо кейинчалик бемалол арча бошладим. Пичоқ ва пиёлани бемалол ушлайдиган бўлдим. Орадан анча вақт ўтгач бармоқларимни бемалол аввалгидек ишлатадиган бўлдим.

Бу иш билан ҳам рўзғорга ёрдамим теги, ҳам соғлигимни тиклаб олдим.

С.ХАСАНОВ,
Тошкент тумани.

ОШҚОЗОН ЯРАСИДА...

Кейинги пайтларда дадамнинг бот-бот ошқозони оғрийдиган бўлди. Бир дўсти унга қуйидаги муолажани ёзиб бериб шундан фойдаланса шифо топишини айтибди.

Бу муолажа учун қуйидагича аралашма тайёрланаркан. 500 грамм асал, 500 грамм

саригё ва 2 ош қошиқ ёнғоқ мойи қўшилиб яхшилаб аралаштирилади. Бу аралашма ҳар куни эрталаб оч қоринга 1 ош қошиқдан ейилади. Ушбу муолажадан сўнг дадам соғайиб кетди.

Д.СОБИРОВА,
Тошкент шаҳри.

ДИЛБАР ва ҲАМИДА тайёрлашди.

ПАРАЗИТЛАР БИЛАН КУРАШАМИЗ!

(Боши ўтган сонда)

Сурункали тонзилит, гайморит, отит, мастит, йирингли тери касалликлари, шунингдек пневмония, дифтерит, холецистит, терлама ҳамда ревматизмнинг айрим турлари кўзгатувчиси бўлган тилларанг стафилококка қарши муолажада би-
нафша, қарағат (смородина) барглари, маккажўхори сўтасининг кокилидан тайёрланган дамламалар кўл келади.

Танадан юмалоқ гижжалар (аскаридлар)ни чиқариш учун аччиқ шувок дамламаси ичиш тавсия этилади. Бунинг учун куйидаги усулда дамлама тайёрлаб оласиз: бир чой қошиқ шувок устига икки стакан қайноқ сув қўясиз. Совуғунча дамлаб қўйинг. Кунига уч маҳал, овқатланишдан 20 дақиқа олдин 1-2 ош қошиқдан ичиб туриш лозим.

ДИҚҚАТ. Гижжаларга қарши муолажани бошлашдан бир ҳафта олдин ҳамда бутун муолажа давомида суюқ ва сабзавотлар эзиб пиширилган овқатлар, яъни гўшти, сүфте, пюрели шўрва, мева ва сабзавотли пюрелар истеъмол қилиш керак.

Сизда гижжаларнинг енгил шакли кузатилса, уларнинг профилактикаси ва даволаш учун ярим стакан ошқовоқ уруғини чақиб, яшил пардаси билан истеъмол қилинг. Бир соатдан сўнг эса бир бўлак саримсоқлиёз солиб қайнатилган сўтдан 1 стаканини шовилмасдан хўшлаб-хўшлаб ичинг ва кучли сурғи дори қабул қилинг. Орадан яна 1-1,5 соат ўтгач, бир бўлак саримсоқлиёз солиб қайнатилган сув билан клизма қилиш тавсия этилади.

Гельментларнинг барча турлари ҳамда уй ҳайвонларидан юқадиган лентасимон гижжаларда куйидаги муолажа ёрдам беради: курилган ошқовоқ уруғидан 1,5 стакан чақиб яшил пардаси билан олинг. Уни бир неча бўлакка бўлиб, хонтахта устида майдалаб эзиланг. Жами тўрт ош қошиқ сув ва 1,5 десерт қошиқ тоза асални ҳар бир бўлакка тенг миқдорда қўшиб, яхшилаб аралаштиринг. Эрталаб бир соат мобайнида ош қоринга ҳосил бўлган қоршаманинг ҳар бир бўлагини ейиш керак.

Орадан 3 соат ўтгач, тузли сурғи дори ичинг. Масалан, инглиз тузи ичиш мумкин. Аммо асло кастор ёғи ичиш тавсия қилинмайди. Чунки бу ёғ муолажанинг бутун фойдасини йўққа чиқаради. Яна 1,5 соатдан кейин эса тозаловчи клизма қилиш лозим. Муолажани 2-3 кун олиш керак. Зарур бўлса, уни 3 кундан сўнг яна такрорлаш мумкин.

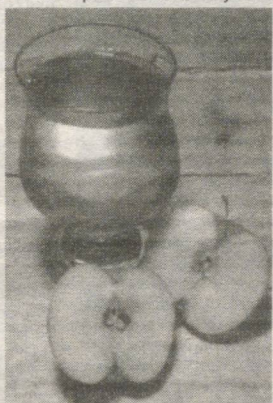
Кичик лентасимон гижжаларда эса юқоридаги муолажани 10-12 кунлик танаффуслар билан 3-5 марта ўтказиш тавсия этилади.

ИНФЕКЦИЯГА ҚАРШИ ОЧЛИК

Муолажанинг учинчи босқичи 2 йилгача давом этиши мумкин. Бу давр мобайнида бутун организм ва ички аъзолар, шу жумладан ичаклар, буйрак, бўғимлар, қон тозаланади.

Организмни тозалашни ичакларни клизма қилишдан бошлаш керак. Муолажани тирсакка таяниб тиззалаб ўтириб қилиш керак. Биринчи тозалаш муолажаси анча оғир кечади. Чунки организмдан кўп миқдорда хилтлар, гельментлар ва ахлатлар қолдиқлари чиқади.

Биринчи ҳафтада тозалаш клизмасини ҳар кун бажариш лозим. Иккинчи ҳафтада кунора, учинчи ҳафтада икки кунда бир марта, тўртинчи ҳафтада уч кунда бир, бешинчи ҳафтадан бошлаб эса ҳафтада бир марта клизма қилинса кифоя. Клизма учун сув хона ҳароратида бўлиши керак. Унга бир ош қошиқ лимон шарбати қўшиш мумкин. Ичакларни тозалаб бўлгач,

навбат **жигарга** келади. Муолажани бошлашдан олдин уч кун рўза тутиш керак. Бунда фақат истаганча янги тайёрланган олма шарбати ичиш мумкин, бошқа овқатлар истеъмол қилишдан эса тийилиш лозим. Учинчи кун кеч соат 19 да стаканга уч ош қошиқ янги тайёрланган лимон шарбати ва 3 ош қошиқ тозаланган ўсимлик ёғи солиб, аралаштирасиз ва бир кўтаришда ичиб юборасиз. Шундан сўнг жигарга грелка қўйиб ётиш керак. Лимон шарбати ва ёғдан тайёрланган аралашмани ҳар 15 дақиқада ичиб турсиз. Охиригисини соат 20:45 ичасиз. Соат 22:30 да тозаловчи клизма қилиб, уни эрталаб яна такрорлайсиз. Жигарни тозалаш муолажасини ўтказгач, бир ҳафта асосан ёғсиз ва гўштсиз, кўкатлардан тайёрланган таомлар истеъмол қилиш зарур.

Учинчи ўринда **қонни тозалаш** муолажаси туради. Бу муолажа учун энг яхши жой ҳаммом ҳисобланади. Агар сизда ҳаммом қилишининг иложи бўлмаса, кунига бир неча марта иссиқ душ тағида туриб яхшилаб терлаш керак. Ҳаммомга эса бир ҳафта мобайнида кунига соат 20:00 дан 22:00 гача тушиш лозим. Эрталаб эса бир стакан сувда глаубер тузини эритиб ичиш зарур. Ҳаммомга киришдан олдин клизма қилиш, иссиқ хонада терлагач эса илик душда ювиниб олиш тавсия қилинади.

Буйракни тозалаш учун сизга куйидаги гиёҳлар зарур бўлади: **2 ош қошиқ пихта (оққарағай) ёғи, 10 ош қошиқдан**

жамбил, доривор маврак (шалфей), доривор лимонўт, қизилпойча (зверобой), гизакўт. Буларнинг барчасини аралаштирасиз. Бир стакан қайноқ сувга аралашмадан бир чой қошиқдан солиб, чой ўрнида дамлаб, асал қўшиб ичиб турсиз. Муолажанинг саккизинчи кунидан бошлаб эса шу аралашмадан куйидагича дамлама тайёрлаб истеъмол қила бошлайсиз: аралашманинг бир ош қошиғини бир стакан қайноқ сувда 15 дақиқа дамлаб қўясиз. Совуғунча солиб олиб, кунига уч маҳал овқатланишдан 30 дақиқа олдин 100 миллилитрдан ичасиз. Дамламага ҳар сафар 5 томчидан оққарағай ёғи томизишнинг ҳам унутманг. Тиш эмалига зарар етмаслиги учун бу дамламани найча орқали сўриб ичиш тавсия қилинади.

Ёз ва куз фаслларида фақат тарвуз истеъмол қилиб ҳам буйракни тозалаш мумкин.

ДИҚҚАТ. Буйракни тарвуз билан тозалаш муолажасини ўтказишнинг битта шарти бор. Бунинг учун тарвузга минерал ўғитлар солинмаган бўлиши зарур.

Бўғимларни тозалашда лавр (дафна) япроғи яхши ёрдам беради. Бунинг учун майдаланган лавр япроғидан бир ош қошиғига 300 миллилитр қайноқ сув солиб, 5 дақиқа қайнатасиз. Сўнг қайнатмани термосга қўйиб, 4 соат дам бериб қўясиз. Дамламани сузиб олиб, 12 соат мобайнида оз-оздан ичиб турсиз. Муолажа давомийлиги 3 кун.

Танадаги **томирларни** тозалашда куйидаги дамлама кўл келади: **бир стакан шивит уруғи, доривор валериана томирининг майдаланганидан 2 ош қошиқ ва 2 стакан тоза асал** оласиз. Уларни икки литрли термосга солиб, тўлдириб қайноқ сув қўясиз. Бир сутка дам берасиз. Ҳар сафар овқатланишдан (неча маҳаллигидан қатъий назар) 30 дақиқа олдин бир ош қошиқдан ичиб турунг.

ДИҚҚАТ. Тозалаш муолажасининг учинчи босқичи мобайнида асосан ёғсиз ва гўштсиз, кўкатлардан тайёрланган таомлар истеъмол қилиш зарур. Шунингдек, бу босқичда **шарбатлар билан очлик муолажаси ва куруқ очлик муолажаси** ҳам ўтказиш тавсия этилади.

ШАРБАТЛАР БИЛАН МУОЛАЖА

Муолажа учун фақат янги тайёрланган шарбатдан фойдаланинг. Консерваланган шарбатларни ичиш эса қатъийан таъқиқланади. Шарбат тайёрлашдан олдин мева ва сабзавотларни яхшилаб ювинг. Тайёрлаган шарбатингиз эса бир марта истеъмол қилишга етадиган бўлсин. Кўпроқ тайёрлаб қўйиб, музлаткичда сақлаш ҳам қўтилган самарани бермайди. Кунига 5 марта 1/4 стакандан шарбат ичиш керак.

Муолажа учун турли шарбатлардан аралашма тайёрласа ҳам бўлади. Яъни олма шарбатини картошқадан бошқа исталган сабзавот шарбати билан, цитрус мевалар шарбатини эса бод-

ларинг ёки қизил лавлагини шарбати билан 1:3 миқдорда аралаштириб ичиш мумкин. Кечки пайт эса цитрус мевалар шарбатидан ичмаган маъқул. Чунки улар тетиклаштирувчи хусусиятга эга бўлиб, уйқусизликка сабаб бўлиши мумкин.

Шарбатлар билан очлик муолажасини 7 кун(баъзи ҳолларда эса 1 ёки 3 кун) ўтказиш зарур. Шу кунлари сув ва доривор гиёҳлар дамламаси ичмаса ҳам бўлади.

КУРУҚ ОЧЛИК МУОЛАЖАСИ

Куруқ очлик муолажасини фақатгина танани тозалашнинг охириги босқичида қўллаш мумкин ҳолос. Бунда организмда қолган баъзи бир касаллик кўзгатувчи микроб ва вирусларга киргин келади.

Куруқ очлик муолажаси пайтида сув ва ҳар қандай бошқа суюқликлар ичиш, ювиниш, кир ва идиш-товоклар ювиш, ҳатто юз-қўлларни ювиш ҳам таъқиқланади. Хуллас, танага сув ва суюқликлар тегиши мумкин эмас. Бу муолажанинг куруқ очлик деб номланишининг сабаби ҳам шунда. Бу анча қийин масалага ўхшаб кўринса-да, натижаси кутганингиздан ҳам аъло бўлади. Хусусан, 5 кунлик куруқ очлик муолажасидан сўнг ҳатто сифилисдан ҳам шифо топиш мумкин. Аммо бир нарсани ёдда тутинг, 5 кунлик муолажа фақат одам оғир касал бўлиб, тананинг барча ҳимоя тизимларини ишлатиб юбориш зарурати туғилгандагина қўлла-
нарилади. Одатдаги куруқ очлик муолажаси эса бир кун давом этади ҳамда 24 соатдан кам бўлмаслиги лозим. Муолажага киришишдан бир кун олдин кечқурун тозаловчи клизма олиш керак. Ичдаги ҳамма хилт ва суюқликлар чиқиб кетгач, иссиқ сувда яхшилаб чўмилиш, тишларни тозалаш, томоқ ва бурунларни эринмай ювиш зарур бўлади.

Муолажа тугагач, танани зўриқтириб қўймаслик учун 3-4 соат давомида ҳар 15 дақиқада 1/4 стакандан қайнатиб соvuтилган сув ичиб турилади. Шундан сўнг чўмилиб, ичакларда тўпланган хилтларни, турли микроорганизм ва вирусларни чиқариб юбориш учун тозаловчи клизма олинади.

Уч кунлик куруқ очлик муолажаси олинганда ҳам барча жараёнлар юқоридигидек кечади. Фақат биттагина фарқи бунда эрталаб оғизни сувда чайқашга ва қўлларни нам сочиқ билан артишга рухсат берилади.

Э С Л А Т М А Л А Р :

Танага қайтадан гельментлар ва гижжалар тушмаслиги учун куйидаги маслаҳатларга амал қилиш керак:

- ☐ Ички кийимларни ҳар кун алмаштириб туриш зарур;
- ☐ Мева, сабзавот ва кўкатларни олдин илиқ, сўнг қайнатилган совуқ сувда яхшилаб ювиб, кейин истеъмол қилинг;
- ☐ Ҳар сафар ҳоҳатга чиққанингиздан сўнг, овқатланишдан олдин ҳамда уй ҳайвонларига қарагандан кейин қўлингизни соvuтлаб ювинг;
- ☐ Турмуш ўртоғингиз ҳам тозалаш муолажасини олиши шарт. Чунки жинсий алоқа, ҳатто оддийгина ўпишиш пайтида ҳам гильмент ва гижжаларни юқтириб олиш ҳеч гап эмас.

Мақолада номлари келтириб ўтилган гиёҳларни дорихоналардан топишингиз мумкин.

ДАРМОН ва НОДИРА тайёрлашди.

122 Ёшим 40 да. Тошкент вилоятданман. Ажрашганман. Яхши жойда ишлайман. Уй-жойим бор. Моддий томондан таъминланганман. 35 ёшгача бўлган (1 ўғил бўлса ҳам майли), ақлли, уйим-жойим дейдиган, рўзгорни саришталаб ўтирадиган покиза бир аёл бўлса турмуш курган бўлардим.

Манзилим тахририятда.

Шокир

123 Ёшим 69 да. Тошкент вилоятининг Урта Чирчиқ туманиданман. Аёлим вафот этган. Фарзандларимдан қутулганман. Уй-жойим бор, шароитим жуда яхши. Агар 50-60 ёшлардаги ёлғиз, (1 қизи бўлса ҳам майли), мўмин-қобил, одобли бир аёл бўлса қолган умримизни фароғатда ўтказган бўлардим.

Манзилим тахририятда.

Рўзвбой

124 Ёшим 41 да. Уйланмаганман. Қашқадарёнинг Яққабот туманида яшайман. Маълумотим олий. Ичмайман, чекмайман. Бирор сабаб боис турмушга чиқа олмаган, ҳамон бахтини қўлиб яшаётган, 35 ёшгача бўлган, Тошкент ёки Қарши шаҳрида яшайдиган қиз билан танишиб, оила қуриш ниятидаман.

Манзилим тахририятда.

Раҳимназар.

125 Ёшим 71 да. Тошкент вилоятидаги туманлардан бирида яшайман. Ўғлим ва келиним, набираларим билан тураман. Улар мени моддий томондан таъминлаб қўйишган. Лекин ёлғизликдан қўнالاёялман. Агар 55-60 ёшлардаги, фарзандларидан қутулган бир аёл бўлса бирга турмуш қуриб яшаган бўлардим.

Манзилим тахририятда.

Соли ота

126 Ёшим 34 да. Уч нафар фарзандим бор. Ажрашганман. Ижарада яшаймиз. Ўзим ҳамшира бўлиб ишлайман. 40-45 ёшларда бўлган, ажрашган, уй-жойи ва иши бор, ўғилларимга оталик қила оладиган меҳрибон эркак бўлса оила қуриб яшаган бўлардим.

Манзилим тахририятда.

Муборак

БАСИРА тайёрлади. Тел: 133-04-50

Келинг, дўстлашайлик

Севимли газетамнинг ҳар бир сонини интиқлик билан қўтиб, бир сатрини ҳам қолдирмай ўқийман. Ушбу газета орқали дўстлар орттириш ниятидаман. Ўзига дўст излаётганлар бўлса, менга мактуб битишсин. Азиз дўстлар! Манзилингиз тўлиқ ёзилган хатларингизни қўтиб қоламан.

Махсуда ЭЛМУРОД қизи,
Навоий вилояти, Навбахор туман а/б,
Араб сарой савиноғр м/с,
инд: 210201.

(Боши ўтган сонларда)

ЎН САККИЗИНЧИ МАКТУБ

Сенга айтсам, азизам, баъзи одамлар ҳақиқатан ҳам фариштали бўладилар. Улар қаерга бормасинлар, кимнинг уйига кириб келмасинлар ўша жой, ўша уй тўлиб кетади. Ортга қайтиб айтадиган бўлсам, жоним, уларнинг аксарияти бу хусусиятга она қорнида эришган бўладилар. Буни уларга Оллоҳ таоло инъом этган бўлади. Масалан, булар болалигида ёқимтой, ширин, кейинроқ истараси иссиқ ўсмир, ўспирин бўлиб вояга етдилар. Катта бўлганларида ҳамма уларни нимаси учундир севадиган бўлади. Улғайганларида эса фариштали одам макomini оладилар. Сени профессор Шоқосим акам (Худо у кишиндан рози бўлсин) "Ойшахон фаришта эди", деб бекорга улуғламаган эдилар. Бу таърифни бошқалардан ҳам эшитганман. Нима бўлганда ҳам сен ҳақингдаги илиқ, самимий тавсифларни вафотингдан сўнг

ичида сизларнинг сўзингизни бизу сиздек эшитурлар", деганлар...

Ўтмишдаги, ҳатто, яқин ўтмишдаги авлод-аждодаларимизнинг қабрлари қаерларда қолиб кетди?... Зийратга боргимиз, ўша ерда Қуръон тиловат қилгимиз келадди, аммо уларнинг қабрлари қаерларда экан, билмадим. Авлодларимизга ҳурмат, эҳтиром қайқанда қолди? Етти пуштингни тани, деган ота-боболаримизнинг васиятларига содиқлик шунчалик бўладими? Нима, фақат авлиё-анбиё ва таникли алломаларга, подшоҳу шаҳзодаларга, бой-ваччаларга қўйилсинму бу ёдгорлик тошлари?! Мен буни азизам, тушуна олмайман. Лекин яна шунини биламанки, ёдгорлик тоши авлодларимиз, оиламиз тарихи ҳамдир. Бинобарин, қабрга ўрнатилган тош бу ёруғ дунёга келиб-кетганларнинг рамзи ҳамдир. Шундай экан, у руҳларни шод қилиши учун ҳам, биз тириklar ўзимизни овутиб таскин топишимиз учун ҳам беназир ёдгорликдир, тагин билмадим. Сен нима дейсан, азизам?..

ЗАВЖАМ РУҲИГА МАКТУБЛАР

кўпроқ эшитадиган бўлдим. Бошқа бир лавҳада ёзганим бор эди: инсонга унинг ўлимидан кейин берилган баҳо ҳақиқий бўлади, деб...

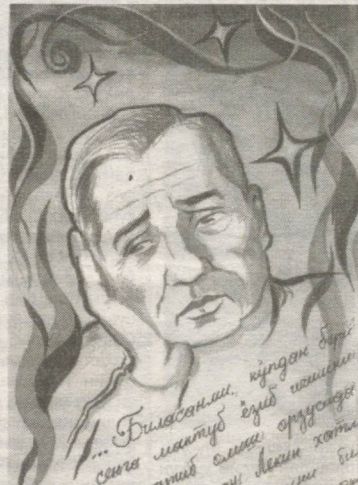
ЎН ТҶККИЗИНЧИ МАКТУБ

Азизам, кеча мазорга бордим. Қуръон тиловат қилдим. Қабринг устини, атрофларини супуриб-сидириб тозаласан, поклаган бўлдим. Бошимни ҳам қилиб, тепангда туриб хайлга ботдим. Бу ҳолат ҳар борганимда такрорланади. Сен эса ҳар доим гудек жим, сукутдасан... Қўнғил бўлашиб кетади. Фарзандларимнинг онажониси, ҳаётимнинг кўрки, қувончимнинг дилбанди эдинг, дея ўқиб-ўқисини кетаман... Сенинг қабрингга ёдгорлик тошини қўйиш ниятида уста билан маслаҳатлашиб келдим. Биласанми, жоним, шунини гаплашиб, келишиб бўлдим-у, нечундир енгил тортидим. Ҳатто, жон бўлмаса-да, севингандай бўлдим. Хайрон бўлдим. Нима, сенинг руҳинг шунини кутаётган эди-ю, амалга ошадиган бўлгани учун қувониб кетдимми?

Агар чиндан ҳам бу ишдан вақф бўлган руҳинг қувонган бўлса, бошим устига. Мен бағоят хурсандман ва тошни тезроқ қўйиб тугаллашга ҳаракат қилурман...

Қабрингга, нафақат сенинг қабрингга, балки ота-онамиз қабрларига гуллар эканимда ҳам, ёдгорлик тоши ўрнатганимизда ҳам руҳим ана шундай енгил тортанлари эсимда. Дарвоқе, эсимга тушиб қолди, ўсмир-ўспирин ёшларимда нечундир: борди-ю, севган ёрим ё қаллимни ёки рафиқам вафот этиб қолса, мен умрим бўйи унинг қабрини гулларга безардим, деган романтик ҳаёллар гўҳ-гўҳида миямга келиб қолар эди. Ажабо, бу қанақаси бўлди! Ёшлигимдаги ўша хом ҳаёллар бугунга келиб рўёбга чиқиб қолса-я! Буни қандай тушуниш мумкин, азизам?! Оллоҳ мени қанақа яратган? Билмадим...

Қабрга ёдгорлик тоши қўйиш, жилла бўлмаса, тириklar қўзи қувонсин учун, зийратга келганда уни қўриб, суратига тикилиб, лавҳалар бўлса ўқиб ҳаёлан дардлашиб олиш учун ва охир-оқибат бироз таскин топиш учун ҳам зарур... Буни ота-онамиз қабрларида Қуръон тиловат қилиб турган онларимда жуда кўп марта ҳис қилганман... Пайғамбаримиз саллолуҳу алайҳи васаллам: "Майитлар қабр

ЙИГИРМАНЧИ МАКТУБ

Азизам Ойшам! Ўзинг билармидинг ёки сезармидинг умрингнинг сўнгги кунларида феъл-авторингда бирозгина ўзгаришлар юз бера бошлади. Уйин-қулгу қилмай қўйдинг. Ҳаётнинг завқ-шавқлари сени, назаримда қизиқтирмай қўйди. Алланечук, жиддий тортиб қолдинг. Масалан, камгап бўлиб қолдинг. Жаҳл қилиш, уни-бунини ёқтирмаслик одати пайдо бўлди. Менга, болаларингга бўлган муносабатинг сал ўзгариб қолгандай туюлди (қуни битай, деб қолган айрим одамларда қузатиладиган ҳолат). Шу кунларда сенинг қалбингда эмас, қўнғилда ҳам эмас, руҳингда қанақа ўзгаришлар содир бўлар эди? Ўзинг ниманидир сезар эдингми? Мен эса ташқаридан қараб ҳайрон бўла бошладим. Бироқ бунини турмуш ташвишларига, Нодирнинг уйлантириш ҳаракатида юрганлигинга йўйиб, жиддий эътибор бермай юравердим. Мен пайқаган, билган сендаги ўзгаришлар эса ҳали ҳеч нарсани

англамас эди. Агар ростида ҳам феъл-ингидан, руҳиятигидан жиддийроқ ўзга-

ришларни сезганимда эди, бунга аҳамият берган ва балки, қўлимдан келса, чорасини қўрган, олдинки олган бўлар эдим, албатта. Баъзи нарсаларга етадиган ақлим, билимим бунга ҳам етар эдим? Бироқ бу даражада, яна қайтараман, лоақал мен англаб етадиган даражада руҳий ўзгаришларни билганим, қўрганим йўқ. Фақат ўша машғум воқеа юз берганидан кейин мен сенинг охириги кунларингидеги феъл-ингидан ўзим пайқаган ўзгаришларни кўз ўнгимга келтириб жиддий таҳлил қила бошладим. Шунда тушундимки, сендаги бу жузъий бўлса-да, феъл ўзгаришлари бежиз эмас экан...

Бу ҳам майли. Энди, буни қара, мен фожеадан бир кун олдин мутлақо бошқа нарса қидириб темир-терсак бозорига бордим. Ахтарган нарсам топилмади. Шунда бозордан чиқётган эдим, бирдан икки-уч йилдан бери ўрнатилмай келаётган қир ёйиш қўрилмаси эсимга тушиб қолди. Тўхта, шу бугун хотинимга кир осадиган дор қилиб бериб қўтилай, дедим-у, ён-атрофга кўз югуртирдим. Қарасам, сим тортиладиган учбурчак тирсак турибди. Эгаси билан гаплашдим. Нарҳини кели-

шиб олдим. Шу пайт уни отиб деворга мустаҳкамлаб берадиган одам ҳам топила қолди. Тирсакларни қўтариб, ўша одам билан уйга келдик. У одам буларни ўрнатиб берди. "Сим борми, ўзим тортиб қўтариб бераман", деди. Сим топилмади. Эсингда бўлса, мен ўшанда барака топкур, хохласан қўча томонга ҳам шундай тирсак қўқтириб берай, у ёқда қиларинг тез қурийдим. Нима, қийин эмас экан, мана уста "майли, деяпти, дедим. Сен айтарли рўйхуш бермадинг (бу ҳам таажубли). Уста кетди, кеч бўлиб қолди. Шунга қарамай, ўзинг эски симлардан наридан-бери қилиб дор тортиб олибсан. Беш-олтита пайпоқларни ювиб, осиб ҳам қўйибсан. Бунча шошмасанг... Қайққа шошаётган эдинг, жоним?! Эрталаб мени қузатиб қўйиб (бу ҳақда қиссанинг бошида гаплашган эдик), шунчалар зарурмидики, балкон супасига чиқиб омонатгина тортиб қўйилган дордаги пайпоқларни олишга тушибсан... Олишга тушибсан-у, ўзинг ерга тушибсан...

Бу ҳодиса нимани англатади-ю, нимадан дарак беради? Мен энди билсам, буларнинг бarchаси бекорга эмас экан. Мен сенинг фожеанга қўмақлашиб юборганим керак экан! Қўтилмаганда уйга уста олиб келиб сенга кир ёйишинг учун тирсаклар қўқтириб берганлигини шундан далolat бераётти. Ахир шунча йилдан бери ётган нарса эди-ку, бу! Нахот, шу нарса сенинг ўлимнигизни тезлаштириб, бериш керак бўлган бўлса?..

Энди фикримни жойига қўйиб, атрофлича мушоҳада қилиб кўрсам, фожеага бу нарса бўлмаса, бошқа нарса сабаб бўлар экан. Мен бунга икром бўлдим. Сенинг кейинги кунлардаги ўзингизни тутишларинг у дунёга "тайёр-гарлик" экан. Тақдир азал деб шунини айтадилар-да! Афсус...

Ҳаммаиз гафлатда қолдик. Мана энди ўша гафлатнинг жазосини тортиб ўтирибмиз. Дарвоқе, гафлатда қолганимизда сени асраб қолиш қўлимиздан келармиди? Йўқ, албатта, яна афсус...

(Давоми бора)

Азизжон ҚОСИМОВ

Газетасида саҳифаларидан мазкур рамз билан белгиланган мақолалар Ўзбекистон мустанқил босма оммавий ахборот воситалари ва ахборот агентликлари қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш жамоат фонди гранти доирасида тайёрланди.

Муассислар: Ўзбекистон Республикаси Хотин-қизлар қўмитаси, Болалар жамғармаси ва «Соғлом авлод учун» Халқаро жамғармаси

Фойдаланилмаган қўлёзмалар таҳлил қилинмайди, муаллифларга қайтарилмайди, ёзма жавоб берилмайди.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмаҳонасида chop этилди. Тошкент, Буюк Турон кўчаси, 41-уй. Босишга топшириш вақти: 20.00. Босишга топширилди: 20.00

E-mail: oilavajamiyat@rambler.ru
oilavajamiyat@mail.ru

БОШ МУҲАРРИР: ДИЛБАР САИДОВА

Бош муҳаррир: 134-86-91

Қабулхона: (тел. ва факс) 133-28-20

Бош муҳаррир ўринбосари: 134-25-46

Оила, табриклар, эълонлар: 133-04-50

Бўлимлар: 133-04-35, 134-25-46

Бухгалтерия: 132-07-41

МАНЗИЛИМИЗ:

Тошкент - 700000

Амир Темур кўчаси,

1-тор кўча, 2-уй.

«Олой» бозори ёнида.

ХОМИЯ: «Матбуот тарқатувчи» акциядорлик компанияси

ОБУНА ИНДЕКСИ - 176

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 0169-рақам

билан 11.01.07да рўйхатга олинган.

Буюртма Г - 232. Формати А-3, ҳажми 4 табоқ.

Адади - 14276

Саҳифаловчи — Ш. БАРОҚОВ

Расмом — Н. ХОЛМУРОДОВ

Навбатчи — Д. ИБРОХИМОВ

Мусахҳих — С. САЙДАЛИМОВ

1 2 3 4 5

Газета тахририят компьютер базасида терилди ва саҳифаланди.